

HANGAR.
ORG

centre/producció/recerca/arts.visuals_

MEMÒRIA
2014

Hangar és una iniciativa de la Fundació Privada
Associació d'Artistes Visuals de Catalunya.

Suport especial:

Col·laboració:

Finançament dels projectes Soft Control i PIPES:

Hangar forma part de:

Partner tecnològic:

Agraïments:

*Agraïm a tots els professionals,
artistes, col·laboradors i veïns que
fan realitat el dia a dia d'Hangar.*

PATRONAT

Presidència: Montserrat Moliner.

Vicepresidència: Martí Anson, Josep Manuel Berenguer, Guillermo de Pfaff.

Secretaria: Luz Broto.

Vocals: Isabel Banal, David Bestué, Jordi Canudas, Salvador Juanpere, Blai Mesa, Mariona Moncunill, Ramon Parramon, Elvira Pujol, Alicia Vela, Martín Vitaliti.

Amics de la Fundació: Sergi Aguilar, Frederic Amat, Eduard Arranz-Bravo, Marta Cárdenas, Miquel Condé, Florentino Díaz, Dis Berlín, José Luis Fajardo, Jorge Galindo, Teresa Gancedo, Juan Genovés, Montserrat Gómez-Osuna, Luis Gordillo, Alfredo Jaar, Sohad Lacgiri, Carles León, Robert Llimós, Daniel Machado, Feli Moreno, Antoni Muntadas, Jorge Oteiza, Perico Pastor, Jaume Plensa, Manolo Quejido, Albert Ràfols Casamada, Rafael R. Rivera, Sergio Sanz, Schlunke, Soledad Sevilla, Susana Solano, Antoni Tàpies, Francesc Torres, Salvador Victoria i Evru.

Amb veu i sense vot: Representants de l'Institut de Cultura de Barcelona. Lluçia Homs, Marta Clari.

COMISSIÓ DE PROGRAMES

Mireia Sallarès i Núria Güell, en qualitat d'artistes. Frederic Montornès i Jeffrey Swartz en qualitat de comissaris/crítics. Tere Badia, en qualitat de directora d' Hangar.

EQUIP TÈCNIC

Directora: Teresa Badia.

Administració: Laila Agzaou.

Producció: Núria Marquès.

Programes de recerca: Marta Gracia.

Gestió d'espais i activitats: Sergi Botella.

Beques, residències i tallers: Joana Cervià.

Programes de transferència de coneixement: Clara Piazuelo.

Laboratori d'imatge digital: Sergi Botella.

Laboratori d'interacció: Miguel Ángel de Heras.

COL·LABORADORS

Producció: Joan Febrer "Pense".

Laboratori d'interacció: Álex Posada.

So: Marc Ribera «Ribi».

Comunicació: Rosa Arreondo.

Sistemes: Matteo Zappa.

Auditor: Fornés Salas & Asociados S.L.

Assessoria comptable: Qüestió de comptes S.L.

Assessoria jurídica: Nadal Advocats.

Assessoria laboral: Guillen Becares S.L.

Disseny memòria 2014: Trini.

BECARIS

Andoni Gómez
Ayla Pellicer
Citlali Hernández
Durado Brooks
Inbal Ravai

Irene Queralt
Jordi Roca
José Antonio Aristizabal
Marina Gutiérrez

ÍNDEX DE CONTINGUTS

0. INTRODUCCIÓ	1	4. ACTIVITATS	72	7. BEQUES	193
1. SERVEIS A LA PRODUCCIÓ: LABORATORIS	11	4.1. Formació contínua	80	7.1. Programa d'intercanvi i residències internacionals	193
1.1. Laboratori de producció	12	4.2. Workshops artist2artist	93	7.2. Beques institucionals per a artistes estrangers	197
1.2. Laboratori d'imatge digital	15	4.3. Dijous oberts	98	8. HANGAR FORA D'HANGAR	202
1.3. Laboratori d'interacció	18	4.4. Hangar Sonor	100	9. XARXES	210
1.4. Taller de fusteria i construcció	20	4.5. Aterratges	110	9.1. Xarxaprod	210
1.5. Projectes desenvolupats	21	4.6. Arxiu_Dossier	116	9.2. Residencias en red	213
2. SERVEIS A LA PRODUCCIÓ: INFRAESTRUCTURES	36	5. ARTISTES RESIDENTS	120	9.3. Mapa Creatiu del Poble Nou	214
2.1. Espais	37	5.1. Estadets llargues	125	9.4. Fàbriques de Creació	215
2.2. Equips	46	5.2. Estadets curtes	148	9.5. Anella Cultural	216
2.3. Web	51	5.3. Residències internacionals	150	9.6. Plataforma 8 d'octubre	217
2.4. Administració de sistemes, xarxes i serveis	52	5.4. Residències de producció	160	9.7. C.A.i.R.E	218
3. PROGRAMES DE RECERCA ARTÍSTICA	57	5.5. Activitats dels artistes residents	161	10. COMUNICACIÓ	219
3.1. Recerca teòrica	61	6. PROJECTES RESIDENTS	166	11. INDICADORS I DADES	225
3.2. Recerca aplicada	63	6.1. Hamaca	167		
		6.2. Minipimer.tv	173		
		6.3. Idensitat	174		
		6.4. Befaco	180		
		6.5. Faboratory	183		
		6.6. Constelaciones	187		
		6.7. Grup de Recerca Multifocal	190		

0. INTRODUCCIÓ

És una qüestió de definir quin tipus d'institució som, quins son els valors que projectem, quines pràctiques defensem, i a quin tipus de retorn aspirem.

Finalitzat el període de direcció quadriannual, que havia comprès des de gener de 2010 fins a desembre de 2013, a l'octubre de 2013 es va convocar el concurs a la direcció d'Hangar, un mecanisme que permet reconsiderar els objectius del centre de cara al futur més immediat. El concurs convocat pel Patronat de la Fundació Privada AAVC, òrgan de govern d'Hangar, destacava diverses línies de desenvolupament estratègic que volien contribuir de forma significativa a garantir la funció d'Hangar: d'una banda, la seva consolidació entre els espais de producció i recerca d'arts visuals i arts numèriques de referència a Europa; de l'altra, prioritzar la comunicació del centre, enfocant-la a millorar tant la visibilitat d'Hangar com a facilitar la construcció d'una comunitat de creadors i agents culturals que li donin context com a centre independent i autogestionat.

Al concurs, celebrat el mes de desembre, es van presentar 14 propostes de professionals del sector amb presència internacional. L'aposta per la continuïtat de Tere Badia al capdavant d'Hangar fins finals del 2017, es va fer en raó del projecte presentat, i de l'interès comú en aprofundir en

la línia de treball encetada els anys anteriors. Mantenint l'esperit principal d'un centre amb 17 anys de recorregut, el projecte aprovat i que guiarà Hangar en els propers anys s'articula al voltant de tres eixos principals: impulsar-lo com un espai per a la producció i l'experimentació metodològica, de formats i de conceptes, un lloc per l'assaig artístic i per a la recerca transversal i la transferència de coneixement; desenvolupar un context per la comunitat al voltant de la producció artística i cultural independent; i enfortir la infraestructura, els serveis i l'equip al servei de la producció professional de les arts.

ESTRUCTURANT UN CONTEXT PER A LA INVESTIGACIÓ ARTÍSTICA

En aquest sentit, i en relació a la primera de les línies -esdevenir un centre de referència en la producció i també en la recerca artística-, cal dir que en els darrers anys ja hem anat obrint un àmbit específic de recerca que expressament es dedica a l'experimentació i a la investigació des de la pràctica de l'art. La ratificació d'aquesta línia clau per part del Patronat ha fet que enguany s'hagin impulsat accions més específiques. La primera d'elles ha estat el reforçar les relacions amb els àmbits de recerca acadèmica mitjançant, per exemple, la participació i co-organització en dos congressos dedicats a la investigació artística (el Simposi internacional d'Art i Recerca del grup IMARTE de la UB i el congrés ArtMatters, conjuntament amb la UOC i la UB). Altres accions en aquest sentit han estat la incorporació en programes d'investigació d'Hangar de doctorands adscrits a la UOC; o la constitució del Clúster d'Art i Recerca Experimental (CAiRE), impulsat des d'Hangar juntament amb grups de recerca vinculats a les facultats d'art i teoria d'art de les principals universitats catalanes: la UB, la UPF, la UOC, i la UAB. Amb aquest *pool* de socis, Hangar vol arribar en els propers anys a aconseguir la primera certificació com a centre d'investigació per a un espai dedicat a les arts a nivell estatal.

D'altra banda, i seguint amb la línia d'enfortir les relacions amb l'acadèmia, hem signat un nou conveni amb l'Escola universitària BAU com a col·laboradors d'un primer màster d'investigació i

experimentació en disseny, que es presenta com un espai de reflexió al voltant dels propis processos de disseny però també com un lloc d'experimentació, pràctica i intervenció crítica. Aquest Màster té com a principal objectiu oferir eines conceptuals i promoure pràctiques experimentals per a la recerca en disseny i la transformació crítica dels entorns socioculturals en què habitem, i Hangar hi contribueix en el desenvolupament d'alguns dels continguts del mateix com posant a disposició dels participants espais de treball que els permetin apropiar-se de forma orgànica a les pràctiques artístiques i als processos de R+D del propi centre.

Tot i així, i per garantir la vinculació amb els entorns més experimentals de la producció artística, per Hangar continua sent clau mantenir el espai d'assaig artístic on tenen cabuda projectes en procés que no necessàriament volen assolir un grau d'excel·lència ni segueixen metodologies pautades. Només amb la permanència d'aquest espai no normatiu de recerca es que podem assegurar una zona uncomfortable pel coneixement disciplinar, on quedin suspeses les nocions de coneixement propietari i de recorregut metodològic, facilitant d'aquesta forma l'aparició de pràctiques artístiques crítiques i no hegemòniques.

Un darrer àmbit de treball han estat les línies de recerca pròpies per a les que comptem amb recursos provinents d'Europa. El desenvolupament

de programes com el de SoftControl o PIPES ens està permetent tant tractar projectes que combinen les residències de creadors i la producció de treballs específics en format artístic, com anar construint un corpus teòric al voltant de les temàtiques relacionades: en el primer cas, prosseguint amb l'elaboració d'un document sobre la recerca interdisciplinària, els seus escenaris, les seves problemàtiques i els contextos i mecanismes que l'afavoreixen; en el segon cas, amb l'objectiu generar un estat de la qüestió comú, crític i transversal sobre les interfícies visuals, centrades en tres perspectives creuades: la societat, el disseny i l'art. Tots dos programes acabaran el 2015 amb publicacions respectives.

Altres intents de trobar finançament europeu dins el nou programa de l'Europa Creativa no han tingut l'èxit que esperàvem, però ens han permès revisar temes tan importants per al projecte d'Hangar com les residències d'artistes (en un projecte fallit amb la Fundació Miró), o la complexitat de l'emergència de les comunitats (amb socis com l'V2 de Rotterdam), projecte en el que vam posar un esforç especial perquè hagués estat el primer projecte europeu sota el lideratge d'Hangar. Malgrat això, i gràcies a noves invitacions a formar part de projectes de cooperació intraeuropeus, estem a l'espera dels resultats de la segona convocatòria del programa Creative Europe que es va obrir a l'octubre passat.

D'ALLÒ QUE PERTANY A UNA COMUNITAT

Entenent a més que no hi ha recerca sense un context de coneixement compartit, el 2014 també ha vist un nou impuls al programa dels Dijous Oberts, que han recuperat un grup de treball dedicat a Processing que s'havia dissolt els darrers anys. A més, s'ha fet un esforç en sistematitzar els continguts de tots els programes, de forma que cada setmana s'organitzen càpsules de coneixement vinculades a cadascuna de les tecnologies i eines presents en els Dijous. Aquestes accions han tingut un molt bon resultat i estan conformant una comunitat informal però fidelitzada que ens ajuda a generar un espai on es creuen i es comparteixen sabers i habilitats, un lloc per construir artefactes i discursos de diversa índole en codi sempre obert.

D'altra banda, i en relació a la demanda del patronat de posar en valor la contribució històrica d'Hangar com a centre de producció d'iniciativa independent i el seu paper com a articulador de comunitats, el gran repte dels propers anys serà la creació d'un context que permeti la generació d'una comunitat forta al voltant del projecte del centre. Entenent que en l'actual context de desencaix de l'espai social, i davant l'actual incertesa sobre la supervivència de l'AAVC, la Fundació privada AAVC i els seus patrons i Hangar tenen el repte de re-articular el teixit social al voltant del projecte. El col·lectiu d'artistes, actors culturals i institucions diverses amb les que hem anat col·laborant al llarg dels anys és ampli, divers

i significatiu en el context de la creació artística contemporània a Catalunya, Espanya i Europa. Però el canvi en el panorama de les agències i els agents actius, les modificacions en les pròpies pràctiques artístiques i en els seus processos de producció, o la crisi de l'entitat originalment impulsora del projecte, fa que en els propers anys Hangar s'haurà de dedicar especialment en consolidar la pròpia comunitat d'artistes visuals d'on sorgeix el projecte, acollir altres comunitats provinents d'altres entorns de la producció cultural i que tot i ja formar part del corpus simbòlic d'Hangar, haurien de tenir cada vegada un paper més rellevant.

Només aconseguint consolidar aquesta comunitat de creadors que puguin trobar en Hangar un projecte propi, es pot assegurar la desitjada independència del projecte davant de les polítiques intrusistes i desarticuladores que els projectes culturals estan patint els darrers anys amb l'excusa del context econòmic.

DE LA COMUNICACIÓ COM A EINA PER AFINAR ELS AFECTES

El 2014 Hangar ha treballat més intensament que mai en la millora de les seves eines de comunicació. Tot i haver-se convertit en la seva pàgina web i haver-se instal·lat amb un agent molt actiu a les xarxes socials, la comunicació ha estat la gran desatesa dels darrers anys i ha estat replantejada en un Pla de Comunicació estratègic que ens hauria de permetre assolir en breu els següents objectius: 1) De cara a facilitar la circulació pels espais resultants de l'ampliació d'Hangar i la nova distribució dels serveis en els espais del centre s'ha encarregat al col·lectiu Trini una nova senyalètica i la seva aplicació de forma que permeti als usuaris accedir ràpidament a les infraestructures i a les seves àrees d'atenció. 2) De cara a millorar la comunicació interna i tot i que s'han fet millores substancials en els canals oberts amb la comunitat més pròxima –artistes residents, projectes residents, projectes en co-working, patronat i equip tècnic-, encara s'han d'assolir els nivells òptims de comunicació, de forma que es pugin reforçar els afectes al projecte conjunt. 3) Per últim i en relació a la comunicació externa, hem redefinit els grups objecte de les accions que seran no només la comunitat artística sinó també els entorns professionals afins. El pla dissenyat inclou els següents objectius generals: donar a conèixer l'activitat general del centre, millorar la visibilitat dels projectes que s'hi desenvolupen i dels artistes que hi resideixen, apuntar a la atracció de nous usuaris dels seus

serveis d'expertització i de producció i generar una relació permanent amb els mitjans de comunicació. Tot i així, la comunicació d'Hangar ha de distingir-lo d'altres espais de difusió de les arts visuals a fi de mantenir les seves característiques d'espai per a la recerca, la producció i l'intercanvi de pràctiques culturals, dels seus processos i mètodes.

PRODUCCIÓ, DIFUSIÓ, INTERNACIONALITZACIÓ

Hangar ha continuat millorant de forma reactiva les eines de producció i el seu accés per part tant dels artistes residents com d'altres usuaris. D'una banda, hem consolidat la carpinteria oberta l'any 2013 i facilitar un banc d'hores d'assistència professional gratuïta als nostres residents. Això els ha permès desenvolupar i construir peces a baix o nul cost, reforçant així el ventall de serveis gratuïts de suport a la producció a disposició dels artistes amb taller a Hangar que inclouen: l'ús d'altres espais, el material de producció audiovisual i naturalment la disponibilitat de l'equip tècnic en la producció dels seus treballs. De l'altra, la compra de nou material audiovisual ens ha permès actualitzar l'equipament i millorar el servei de lloguer, amb molt bona rebuda per part dels usuaris, tal com indica l'augment de l'ús del servei. Per últim, la incorporació de nous projectes en residència com Constelaciones o la Orquesta del Caos obre la possibilitat d'accedir a assessories especialitzades relacionades amb els dispositius mòbils geolocalitzats o a la producció de so multifocal. Tot i que al llarg del 2014 aquests col·lectius han estat investigant en cada una de les seves àrees d'especialització, l'any 2015 formaran part dels projectes en residència i, per tant, s'incorporaran a l'oferta d'assessories dels Dijous Oberts a Hangar.

També s'ha realitzat un esforç en la difusió dels treballs dels artistes residents: d'una banda, vam

començar l'any amb la segona de les exposicions col·lectives dins el cicle FACTOTUM a la Fundació Antoni Tàpies, on la proposta d'Hangar es va dividir en dos temps, amb dues inauguracions i un calendari paral·lel d'activitats. Autocomissariada pels residents, i sense narrativa prèvia, es va plantejar com a resposta a una sèrie d'interrogants sobre la construcció dels relats expositius. D'aquesta exposició se'n va voler extraure una proposta itinerant que encara està en procés de negociació amb altres espais expositius d'arreu de l'estat espanyol amb el recolzament de la Fundació Banc Sabadell. A més, es van iniciar noves converses amb la Fundació Tàpies que van donar com a resultat la disposició de la directora d'aquesta institució, Laurence Rassel, a obrir tots els àmbits de treball de la Fundació a qualsevol diàleg que els artistes d'Hangar de forma individual o col·lectiva poguessin plantejar, circumstància que ha estat aprofitada per alguns/nes d'ells/es per a iniciar un apropament a les entranyes de la institució. Altres accions de suport a la difusió del treball dels artistes residents ha estat la major dedicació de l'equip a l'organització de tertúlies i visites de professionals del sector als seus tallers, així com el major compromís demandat a la Comissió de Programes d'Hangar en el seguiment del treball dels artistes, augmentant la freqüència i la intensitat de les seves visites. Això ha donat fruit en forma de col·laboracions

específiques entre els comissaris membres de la Comissió de Programes i algun/nes artistes en les exposicions que organitzen a altres espais.

En el procés d'internacionalització, ha estat clau per Hangar el suport incondicional del Goethe Institut en la consecució de dues beques de producció a Stuttgart que, juntament amb la beca promoguda per l'Associació Signcat a Singapur, han estat les propostes de suport a l'experiència exterior dels artistes catalans. En el primer dels casos, es tracta d'una nova col·laboració multilateral entre el Goethe Institut, la Kunststiftung i la Kunstverein i el govern del land Baden-Württemberg, per part alemana, i Hangar i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya per part catalana, de forma que es pugui produir un intercanvi de quatre artistes en residència. En el segon dels casos, es tracta de la segona edició de la beca SingCat a Grey Projects (Singapur) en col·laboració amb l'Associació Singcat i el Centre Cultural Les Bernardes de Salt. En tots dos casos, cal destacar que l'esforç d'iniciatives no governamentals ha estat clau per a fer-les realitat. La gran quantitat de dossiers d'artistes presentats denoten, però, la manca d'oportunitats de residència a l'estranger dels nostres artistes, una circumstància que a curt i llarg termini afecta demostradament a la professionalització del sector.

ESCENARI DEL «DÉJÀ-VU»

Les dades econòmiques més rellevants de l'exercici 2014 apunten a diverses tendències a tenir en compte. D'una banda, tot i la situació general, els ingressos per subvencions han resistit en la franja prevista en comparació amb l'any anterior on hi va haver una retallada molt acusada. Així, el 2014, hem igualat el volum de subvencions de 2013 per la qual cosa interpretem un alt grau de confiança de les institucions de la ciutat i del govern de la Generalitat en el projecte d'Hangar. Per contra, hem seguit assistint a la tendència ja iniciada al 2013 de descens dels ingressos propis, descens que és resultat d'una menor activitat dels artistes en noves produccions. Tot i que a nivell pressupostari hem pogut equilibrar aquesta davallada gràcies a constrenyir altra vegada els costos d'estructura, aquesta davallada és sens dubte preocupant. Tot i que podem identificar com a una de les causes la minva del suport públic directe als artistes, cal sumar-li una progressiva precarització del sector cultural (el que ara ja s'anomena «cognitariat») i que ja està arribant fins i tot al sector galerístic. Això es fa evident en el moment en què, per exemple i tal i com ens hem trobat enguany en algun dels casos, ni els galeristes tenen la capacitat d'assumir despeses que els creadors han de fer per instal·lar les seves peces en la galeria i, davant aquesta situació els artistes accepten finançar de la seva butxaca aquestes partides. Aquesta situació de retorn a dècades anteriors pel que fa als

compromisos professionals entre agents del sector (les conegudes bones pràctiques), ens col·loca en un escenari de forta inestabilitat en cada una de les baules d'una cadena de valor ara fragmentada. Des d'Hangar aquesta circumstància ens està conduint al replantejament del paper que cada agència té en aquest altre marc de la producció cultural, on cal reescriure també els compromisos entre els agents i agències implicats més enllà del debat -necessàriament paral·lel d'altra banda- sobre qui finança la cultura i quina cultura es finança.

DE LA MASSA CRÍTICA A LA XARXA CRÍTICA

En aquest context d'inestabilitat, l'any passat es va caracteritzar també per la normalització del prefinançament de les subvencions concedides pel Departament de Cultura mitjançant entitats de crèdit. Deien que era l'economia. No. És la política.¹

Així començàvem un dels paràgrafs de la memòria de l'any 2013. Un paràgraf que descriu al 100% la realitat del 2014, on l'endeutament previ és el sistema de finançament dels projectes subvencionats, per alegria del sistema bancari. Però si pensàvem que ja havíem arribat a la línia de flotació, el sector es va veure enfrontat de nou per noves modificacions en les bases específiques dels ajuts anuals del Departament de Cultura: d'una banda la reordenació de les línies d'ajuts a partir de la qual apareixia una nova línia relativa als centres de Creació i Producció d'Arts Escèniques, Música i Arts Visuals de caràcter professionals en espais de titularitat pública. De l'altra, l'aparició d'una nova disposició per la qual s'introdueix la possibilitat de modificar i fins i tot retirar les resolucions de concessió, és a dir, les subvencions ja concedides.

Totes dues circumstàncies van donar peu a una nova mobilització del sector cultural que, articulat des de les xarxes i les associacions professionals, van elaborar i publicar un comunicat de protesta que indicava els principals riscos de totes dues mesures.

En primer lloc, la vinculació entre el projecte i la titularitat de l'edifici té l'efecte de desdibuixar la trajectòria dels projectes en qüestió, la majoria dels quals provenen i estan en mans d'entitats independents sense afany de lucre, i les mimetitza amb el contenidor municipal, deixant a mans del compromís dels municipis la continuïtat o no dels projectes. En aquest sentit el cadàver de Can Xalant es desplaçava com a un espai zombie per les taules de diàleg que es van encetar amb el Departament arrel de que la publicació de les bases específiques. En segon lloc, igual o més extrema és la possibilitat que s'ha obert que la concessió de una subvenció, tot i que obliga a efectuar la despesa prevista, no és garantia de cobrar aquest ajut. Això s'interpreta com una eina de descàrrega del Govern en front d'una situació d'impagament i davant de possibles accions a emprendre per part de les iniciatives i agents culturals. El sobreposar el pagament del deute de qualsevol estat, al dret de cobrament adquirit per la signatura d'un compromís mutu entre l'administració i les iniciatives i agents culturals va ser entesa per tot el sector com a contrària al

¹ Memòria d'activitats Hangar 2013

principi de seguretat jurídica. La signatura exprés per part de més de 300 persones del comunicat² que recollia el diagnòstic i la postura de les agències i dels agents culturals davant d'aquestes mesures, va ser un indicador de la tensió amb que s'està vivint la pressió dels projectes culturals independents de tot calibre, però quasi tots treballant des de la perspectiva del servei públic.

Crucial va ser el paper de la Xarxa d'Espais de Producció de Catalunya en l'articulació dels debats sectorials que van acabar en la publicació consensuada del comunicat i en l'obertura de diverses taules de diàleg amb els responsables del Departament. A dia 7 d'abril de 2014, la resposta del Departament de Cultura per correu electrònic apuntava la seva "voluntat" de no aplicar la Disposició Transitòria, i, tot i que contra pronòstic s'han produït els pagaments del 80% de les subvencions concedides al 2014, la incertesa s'ha instal·lat definitivament en el paisatge del suport públic a la cultura.

En el debat que s'obre, el rerefons real és la crisi del suport públic al sistema artístic i cultural, que sota el prisma del nou paradigma s'entén com a simple productor de mercaderies. Això ens col·loca en una zona d'interrogants sobre dues qüestions: l'una, el desplaçament de la política cultural d'allò públic vers a un miratge acrític de la productivitat,

la creativitat i la innovació; l'altra, el pes del deute públic sobre la comunitat i sobre les ciutadanes que som. El com responem com a institució i quins compromisos som capaces d'assumir en aquest context definiran el grau de l'atreviment del projecte Hangar en el seu procés continuu de revisió.

---

² <https://comunicatadhesions.wordpress.com/>

SERVEIS A LA PRODUCCIÓ:

1. LABORATORIS

DADES 2014

Projectes desenvolupats als laboratoris: 15

Assessories realitzades als laboratoris: 41

Hangar compte amb quatre laboratoris propis al servei dels artistes: el laboratori de producció, el d'imatge digital, el d'interacció i el de fusteria i construcció.

També compte amb un laboratori sonor i un laboratori de fabricació digital gestionats des dels projectes residents Befaco i Faboratory (per a més informació veure apartat 6. Projectes residents).

Aquests laboratoris concentren els serveis d'assistència tècnica i de desenvolupament tecnològic pels artistes i creadors que arriben al centre, i són un servei fonamental per a les produccions dels artistes residents.

1.1 LABORATORI DE PRODUCCIÓ

El laboratori de producció és un dels nuclis d'Hangar i ofereix els següents serveis especialitzats:

- Producció integral de projectes artístics: Implementació de totes les etapes de la producció d'un projecte artístic, coordinació de produccions, realització d'informes de viabilitat i pressupostos, i constitució d'equips de producció.
- Coproducció de projectes artístics en col·laboració amb altres entitats o altres centres i espais d'art contemporani.
- Assessorament puntual i gratuït a artistes sobre qüestions relacionades amb la producció i la viabilitat i disseny dels seus projectes.

A més a més, el laboratori de producció d'Hangar també coordina les produccions organitzades pel propi centre dins i fora de les seves instal·lacions.

VALORACIÓ 2014

Produccions integrals i co-produccions

_Tipus d'usuari:

L'usuari predominant al llarg del 2014 ha estat el del creador emergent que ha produït amb recursos provinents de beques o premis però essencialment per a residents d'Hangar. Les peces produïdes han estat treballs videogràfics, de disseny de projecte, escultures i instal·lacions per les quals s'han sol·licitat els serveis d'Hangar en les tasques de pre-producció i d'assistència a la producció. Aquest any no hem comptat amb cap usuari amb projectes de comissariat que necessitessin una assistència integral en l'organització, disseny i producció d'exposicions.

_Fidelització:

En el 2014 hem continuat tenint encàrrecs d'artistes residents i també d'altres usuaris habituals però hem comptat amb un número molt baix de nous usuaris. Pel que fa a les co-produccions de projectes per part d'Hangar, aquestes han vingut essencialment derivades de la manca de recursos dels creadors que son usuaris habituals i que han endegat produccions els costos de les quals no han pogut assumir. Ha augmentat considerablement el suport i assistència als artistes residents, no tan sols amb

assessories sinó també amb l'acompanyament i desenvolupament juntament amb l'artista de projectes per institucions i galeries.

_Què ha canviat:

El nombre de projectes ha disminuït notablement per qüestions que interpretem com la disminució de la inversió pública en convocatòries de beques, l'endarreriment del pagament dels ajuts atorgats, el tancament de sales i centres o la davallada de les vendes en el mercat artístic nacional i europeu. Els més afectats per aquesta situació d'aturada econòmica i de manca d'ajuts públics han estat els artistes emergents, ja que la majoria de produccions realitzades enguany han pogut fer-se per què els artistes han assumit directament les despeses. Això té com a conseqüència una disminució de les produccions de més risc com són les dels artistes emergents, que si no estan inclosos en projectes curatorials institucionals -com els endegats per exemple en el marc de BCN producció-, no han tingut possibilitat de produir les seves obres. Aquest any sols hem comptat amb una entitat que ha requerit del servei del Laboratori de Producció d'Hangar, que ha estat Loop amb el muntatge d'un espai de trobada dins del Festival.

Assessories

La majoria d'assessories han estat a artistes residents als tallers i als artistes becats del programa d'intercanvis internacionals del centre. S'han reduït les assessories per a convocatòries de beques degut a la desaparició de moltes d'elles. També cal destacar un increment de consultes pràctiques per a l'autoproducció de projectes.

1.2 LABORATORI D'IMATGE DIGITAL

DADES 2014

AUTOEDICIÓ

Jornades: **99**

Mitges jornades: **16**

Plotter: **52**

Ús escaner: **12** Jornades de **8** usuaris

Serveis oferts:

Espai compartit d'autoedició

Estacions pel treball diari en multimèdia sense necessitat d'entorn individual, estacions i programari pel treball en imatge vídeo y maquetació digital.

Sales individuals d'autoedició i edició

Servei per a l'edició i post-producció de vídeo. Actualment es compta amb dues noves sales d'edició de 10 m² cadascuna, insonoritzades i climatitzades. S'ofereix la possibilitat de requerir els serveis d'un tècnic de suport especialitzat. També disposem de maquinari i programari per a la subtitulació i transcripció.

Escaneig i impressió digital

Edició i postproducció de la imatge digital en línia de producció calibrada (escaneig, visualització en pantalla, rip i impressió). Treball del color i gestió del procés de producció i impressió.

Lloguer de material audiovisual

Servei de lloguer d'equips professionals de vídeo, àudio, il·luminació i fotografia. Maquinaria actualitzada cada any, amb les novetats que marquen les necessitats així com la reparació constant.

VALORACIÓ 2014

Produccions

_Tipus d'usuari:

Durant el 2014 els usuaris han estat artistes i creadors autònoms; i productores de vídeo i cinema, emergents i establertes. S'ha vist incrementat l'ús de l'escaner de diapositives així com del buc de vídeo per gent amb coneixements i necessitats d'ús de llarga durada (d'una mitjana de dues a tres setmanes).

_Tipus de projectes:

Han estat majoritàriament petites i mitjanes produccions d'artistes, videoclips, produccions de sales i espais d'art com la Sala d'Art Jove i La Capella. També s'ha respòs a les necessitats del treball diari dels artistes residents del centre i esporàdicament a altres creadors del context català. També l'ús del laboratori d'imatge s'estén als residents internacionals així com els projectes residents que han trobat en aquest espai solucions a problemes digitals del dia a dia.

Assessories

S'han realitzat assessories a artistes residents amb problemes puntuals i als artistes internacionals amb el seu treball diari.

DOTACIÓ TÈCNICA (PROGRAMARI I MAQUINARI) DEL LABORATORI D'IMATGE 2014

Nou maquinari

Aquest any s'ha aconseguit una ajuda de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona per la compra de material. Els equips adquirits han estat:

- Càmera Canon C100 vídeo
- Objectiu 17-55 Canon
- Càmera Go Pro Black Edition
- Trípod de fotografia 055xPro

Espai compartit d'autoedició

- 1 iMac amb pantalla de 27" i 2 Imacs de 20"
- Processador Intel Core Duo de 2,66 Ghz i 4GB de memòria.
- Teclat numèric alumini i ratolí Apple.
- Wi-Fi

Cadascun d'aquests ordinadors està equipat amb el següent programari:

- Final Cut Pro 10.0.6
- Compressor 4.0.5
- Adobe Photoshop CS6
- Adobe InDesign CS6
- Adobe Illustrator CS6

Sala individual d'autoedició

Sala de 10 m², insonoritzada i climatitzada, equipada amb ethernet i Wi-Fi.

Maquinari:

- 1 iMac amb pantalla de 27", processador de quatre nuclis a 2,7 Ghz i 4GB de memòria.
- 1 gravadora-reproductora SONY formats miniDV i HDV SONY HVR-M15A
- 2 monitors d'àudio ESI nEar 05
- 1 Monitor vídeo 17" JVC

Programari:

- Final Cut Pro 10.0.6
- Final Cut Pro 7.0.3
- Compressor 4.0.5

Per a la subtitulació i transcripció:

- Annotation Edit
- Annotation Transcriber
- ZeitAnker Teletext

Sala individual d'edició HD

Sala de 10 m², insonoritzada i climatitzada, equipada amb ethernet i Wi-Fi.

Maquinari:

- Mac Pro amb dos processadors de quatre nuclis a 2,4 Ghz i 12 GB de memòria.
- 2 pantalles de 23" Apple Cinema DVI (1920×1200).
- 1 unitat externa gravadora de Blu-Ray i DVD Mashita.
- 2 monitors d'àudio Alesis M1 Active.
- 1 Monitor d'alta definició PANASONIC pantalla de 21" LCD HD. Definició full HD 1920×1080. Resolució PAL/NTSC.BT-L2150EJ.
- 1 monitor definició estàndar PAL/NTSC amb pantalla de 17 polzades JVC.
- 1 Reproductor de Blu-RAY SONY.
- 1 Targeta capturadora HD-SD Aja-kona .

Programari:

- Final Cut Pro 10.0.6
- Final Cut Pro 7.0.3
- DVD Studio Pro 4.2.2
- Compressor 3.5.3
- Color 1.5.3
- Motion 4.0.3
- LiveType 2.1.3
- Cinema Tools 4.5.1
- Toast Titanium 9.0.7

Per a la subtitulació i transcripció:

- Annotation Edit
- Annotation Transcriber
- ZeitAnker Teletex.

1.3 LABORATORI D'INTERACCIÓ

Desenvolupament de maquinari

Hangar s'implica en el desenvolupament de maquinari i programari a mida dels projectes artístics des d'un compromís amb la filosofia del codi lliure.

A través del Laboratori d'Interacció, Hangar pot desenvolupar tot tipus de maquinari pels projectes artístics que ho requereixin, el que inclou desenvolupament de l'electrònica interna, programació i construcció de prototips. Alguns exemples d'aplicacions són: interacció en temps real, sincronitzacions, mecanismes d'automatització, sensors i controls remots.

En aquest laboratori es desenvolupen, a més a més, un seguit d'eines lliures de drets, a la disposició dels projectes artístics que les puguin necessitar.

Assessories

Dirigides a aquells artistes que estan desenvolupant un projecte amb programari i maquinari lliure i són coneixedors de les qüestions tècniques, però que puntualment necessiten suport per solucionar problemes, re-orientar el desenvolupament o conèixer alternatives.

VALORACIÓ 2014

Produccions

_Tipus d'usuari:

En general els usuaris ja coneixien el laboratori i la majoria ja havien fet projectes abans. També s'ha detectat un nou tipus d'usuari, recomanat per antics usuaris del laboratori. S'han fet projectes tant per a artistes externs com per a artistes residents i associacions i col·lectius vinculats a l'activitat d'Hangar.

_Fidelització:

S'ha fet palès que existeix una fidelització dels usuaris del laboratori, que demanden els nostres serveis per a diversos projectes durant tot l'any. A més, el tipus de projecte que entra en aquest laboratori sovint consta de diverses fases de desenvolupament o, arribat al seu desenvolupament final, apareixen noves possibilitats d'aplicació que no apareixien en el projecte original. Així, es donen diversos casos de creadors o d'institucions que han demandat diversos serveis durant tot l'any, com Ferroluar, Ricardo Iglesias, Fablab Barcelona, Xavi Hurtado, Hernani Dias o Edgar Gallart.

_Què ha canviat:

A nivell de projectes, la situació econòmica general ha afectat també a la demanda dels nostres serveis. Cal notar que alguns dels projectes iniciats no s'han pogut tancar al llarg d'aquest any per la ralentització del desenvolupament provocada per la incertesa dels creadors de poder finançar al 100% els projectes. Tot i així, els resultats es continuen considerant positius.

Assessories

La majoria d'assessories han estat per a la realització de nous projectes, tant a artistes externs com a artistes residents. Algunes de les consultories han acabat en el desenvolupament del projecte per part de l'artista en el marc dels dijous oberts, durant els quals l'artista ha pogut tenir accés lliure i gratuït a les eines i el coneixement dels nostres tècnics.

Els Dijous Oberts han començat a créixer l'assistència d'estudiants universitaris d'Elisava i l'escola Massana, a més de continuar sent un servei molt sol·licitat pels creadors en general.

Dins de l'àmbit de les assessories, cal destacar les que deriven del conveni signat entre Hangar i l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya - IAAC.

1.4 TALLER DE CONSTRUCCIÓ

Producció de peces

A través del taller de construcció, Hangar desenvolupa tot tipus de peces per a projectes creatius, amb qualsevol material o forma. En el taller es treballa juntament amb el Laboratori de Producció d'Hangar, des de la primera fase del projecte fins a la seva instal·lació final in situ.

Els usuaris d'aquest taller són artistes residents i no residents a Hangar, creadors o dissenyadors que requereixen d'alguna peça física en els seus treballs.

Aquest servei va entrar en funcionament l'abril de 2013.

Assessories

Dirigides a aquells artistes que estan desenvolupant un projecte i requereixen d'assessorament tècnic per qüestions relacionades amb la fabricació d'alguna peça o de la peça sencera, persones que puntualment necessiten suport per solucionar problemes de construcció concrets, reorientar el desenvolupament de la seva peça o conèixer alternatives de fabricació o materials.

VALORACIÓ 2014

Durant els primers mesos de l'any en el taller s'ha atès projectes d'artistes residents així com també a encàrrecs provinents de fora. En quant a la tipologia de feina, s'han realitzat produccions integrals des de l'inici de la peça fins al muntatge a l'espai expositiu. També s'ha dut a terme construccions de peces que després s'ha encarregat el propi artista de muntar. A més s'han fet alguns projectes específics per a esdeveniments o fires. En aquests casos gairebé tot el procés s'ha fet al lloc.

Els artistes residents als tallers d'Hangar han rebut molt be el nou servei del taller de construcció i han fet ús tant de les assessories gratuïtes com del banc de 20 hores de treball individualitzat amb supervisió del que cada artista resident compta per poder venir al taller i produir i construir el que li interessi. De fet, gairebé tots han passat durant aquest any pel taller, ja sigui per assessorar-se o per construir quelcom.

Feia temps que els artistes residents al taller demanaven aquest servei i des de que s'ha implantat han pogut resoldre problemes tècnics i constructius envers les seves peces que abans els hi era molt difícil solucionar.

PROJECTES

1.5 DESENVOLUPATS

A continuació, una selecció dels projectes desenvolupats als laboratoris d'Hangar durant 2014.

TRICAM

EDGAR GALLARD

Construcció
Febrer 2014

Construcció d'un prototip de suport de videocàmeres mecanitzat amb servos, programat amb Arduino i controlat des d'un dispositiu extern.

Serveis utilitzats d'Hangar:
Taller de construcció (conveni amb FabLab).

Lloc de presentació del projecte:
Hangar.

Finançament:
Artista.

YOTA DEVICES MWC PABILION 2014 MID

Instal·lació *Febrer 2014*

MID amb la col·laboració de “External References Arquitectos” va treballar en el disseny i desenvolupament de tot el sistema d’il·luminació del nou stand de l’empresa Russa de mòbils “Yota Devices LTD” durant el Mobile World Congress 2014 a Barcelona (MWC 2014).

Des del laboratori d’Interacció d’Hangar es va ajudar a muntar les lluminàries de led customitzades. També es van contractar els serveis dels tècnics per assistir al muntatge del sistema.

Serveis utilitzats d’Hangar:
Laboratori d’Interacció.

Llocs de presentació del projecte:
Barcelona Mobile World Congress 2014.

Finançament:
Yota Devices LTD.

UNA CABANA PER ACABAR LA TESI

PEP VIDAL

Construcció

Febrer 2014

Construcció d'una caixa-cabana de fusta de 250x250cm amb la finalitat de fer un estudi per passar una temporada per poder acabar la tesi.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Taller de Construcció.

Lloc de presentació del projecte:

Centre Cívic Can Felipa, Barcelona.

Finançament:

Centre Cívic Can Felipa, Barcelona.

ES UNA ESCENA EN LA QUE YO MISMO ACTUO

LUÍS BEZETA

Vídeo

Maig 2014

Vídeo basat en una escena en la qual el mateix artista actua. És un projecte videogràfic que consisteix en l'enregistrament d'un plànol panoràmic de vint segons de durada basat en la recuperació de l'única escena no trobada de la pel·lícula *La Règle Du Jeu* (1939, La Regla del joc) de Jean Renoir, que va ser destruïda durant la Segona Guerra Mundial i reconstruïda trenta anys després, quan es van trobar per casualitat els negatius originals.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori de Producció. Lloguer d'espais, material i gestió econòmica.

Lloc de presentació del projecte:

La Capella de l'Antic Hospital, Barcelona.

Finançament:

BCN Producció 2014.

SCREEN FESTIVAL

Instal·lació
Juny 2014

Adequació de l'espai de trobada a
l'Hotel Catalonia per la Fira Loop.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Disseny, pre-producció, producció, gestió
econòmica i lloguer d'equips.

Lloc de presentació del projecte:

Hotel Catalonia, Barcelona.

Finançament:

Loop - Screen Festival.

5 EXPLOSIONES DE UN FORD PINTO

RYAN RIVADENEYRA

Vídeo

Juliol 2014

Un dels fracassos més importants de la història del disseny és el del Ford Pinto, el primer cotxe compacte americà que es va dissenyar precipitadament per contrarestar l'èxit del Volkswagen Beetle. Els enginyers, en comprimir la part posterior del cotxe per fer-ho semblar-se al Beetle, van decidir posar el tanc de gasolina just sota el para-xocs posterior. Aquest error en el disseny va fer que, amb qualsevol col·lisió posterior, el cotxe explotés, amb freqüència matant a tots els passatgers de cop. 5 explosions d'un Ford Pinto és una instal·lació que, partint de la història del Pinto, gira entorn de la perseverança i la paciència en l'acte creatiu, un procés d'alt risc en el qual les intencions són bones, però un error en la realització pot resultar catastròfic.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori de Producció, i lloguer d'espais, material i gestió econòmica.

Lloc de presentació del projecte:

La Capella de l'Antic Hospital.

Finançament:

BCN Producció 2014.

SCREENS

DANIEL STEEGMANN

Construcció
Octubre 2014

Producció i construcció de quatre peces d'acer tallades amb làser i una caixa de transport amb fusta per a l'exposició a la Galeria Nuno Centeno de Lisboa.

Serveis utilitzats d'Hangar:
Taller de Construcció.

Lloc de presentació del projecte:
Galeria Nuno Centeno, Lisboa.

Finançament:
Nuno Centeno.

NOSOTROS EL FUTURO

MEGAN MICHALAK

Peça d'àudio

Desembre 2014

Durant la seva residència a Hangar, Megan Michalak ha realitzat recerques d'àudio per a la peça *Nosotros El Futuro*, basada en entrevistes a ciutadans de Barcelona.

La peça és una ficció especulativa que tracta la possibilitat de transmetre missatges al passat i al futur.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Lloguer de material, lloguer d'espais, assessoria en pre-producció, pre-producció i producció.

Finançament:

Artista.

DI&L

EDGAR GALLART

Dispositiu electrònic 2014

El dispositiu DI&L és un sistema que permet controlar en temps real fins a 5 càmeres independentment de la seva marca o model. Mitjançant diferents sistemes de comunicació i control remot (Infraroig, Lanc, audio, Zigbee), integra a la vegada el mateix codi de temps a tots els dispositius de gravació. Amb tant sols deu minuts de formació i mitjançant el Modul Emissor, qualsevol persona pot utilitzar les càmeres en directe com si de un realitzador es tractés. El dispositiu pot ser controlat mitjançant un software que transmet la informació a un ordinador o tablet per a que aquest generi un arxiu Llistat d'Edició (EDL) i així resolgui, a la vegada que es grava, l'edició del material. En la fase de 2014 s'ha simplificat el sistema, on tots el dispositius poden funcionar de manera independent o grupal, d'aquesta manera ja no existeix el concepte de mestre-esclau.

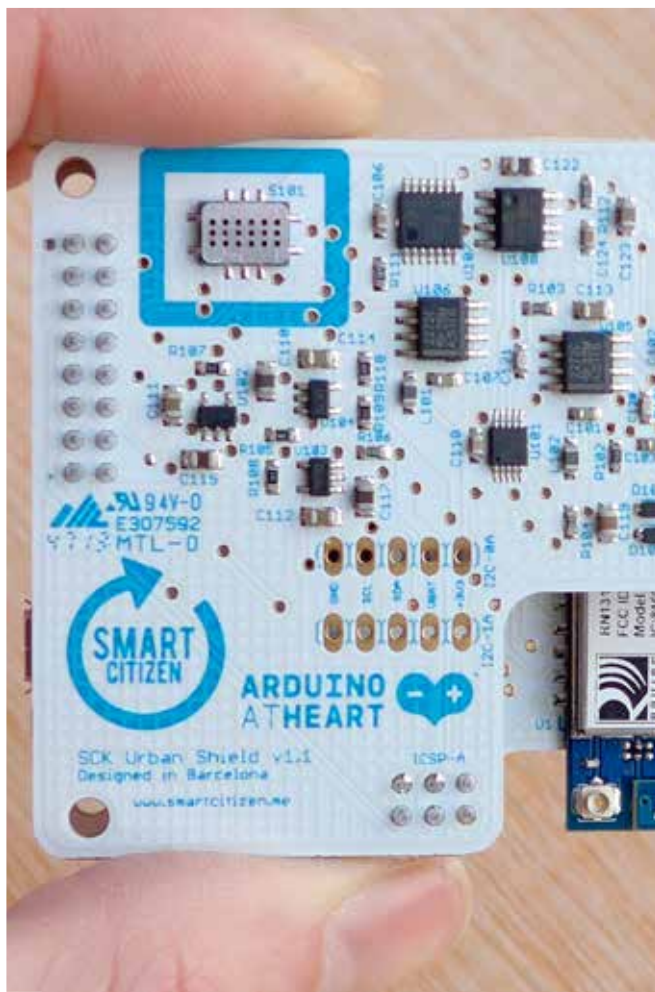
Serveis utilitzats d'Hangar:
Laboratori d'Interacció.

Finançament:
Artista

SMARTCITIZEN FAB LAB BARCELONA

Dispositiu electrònic
Coproducció amb FabLab
Desenvolupament electrònic
2014

Smart Citizen Kit - SCK ha continuat desenvolupant-se a Hangar amb la col·laboració de FabLab Barcelona durant 2014.

El projecte SCK es basa en la geolocalització a internet i en un hardware i software lliures per a la captura de dades i (en una segona fase) la producció d'objectes. Connecta persones amb el seu entorn i la seva ciutat per crear relacions més eficaçes i optimitzades entre recursos, tecnologia, comunitats, serveis i esdeveniments en l'entorn urbà. SCK és una placa electrònica basada en Arduino que està equipada amb sensors de qualitat d'aire, temperatura, so, humitat i quantitat de llum. A més, la placa conté un carregador solar que permet connectar-la a panells fotovoltaics per poder instal·lar-se en qualsevol lloc. La placa ve equipada amb una antena Wi-Fi que permet pujar les dades dels sensors a temps real a plataformes online.

Serveis utilitzats d'Hangar:
Laboratori d'Interacció

Llocs de presentació del projecte:
FabLab Barcelona, Maker Fair US, Maker Fair Roma

Finançament:
Intern.

REFARM THE CITY

HERNANI DIAS

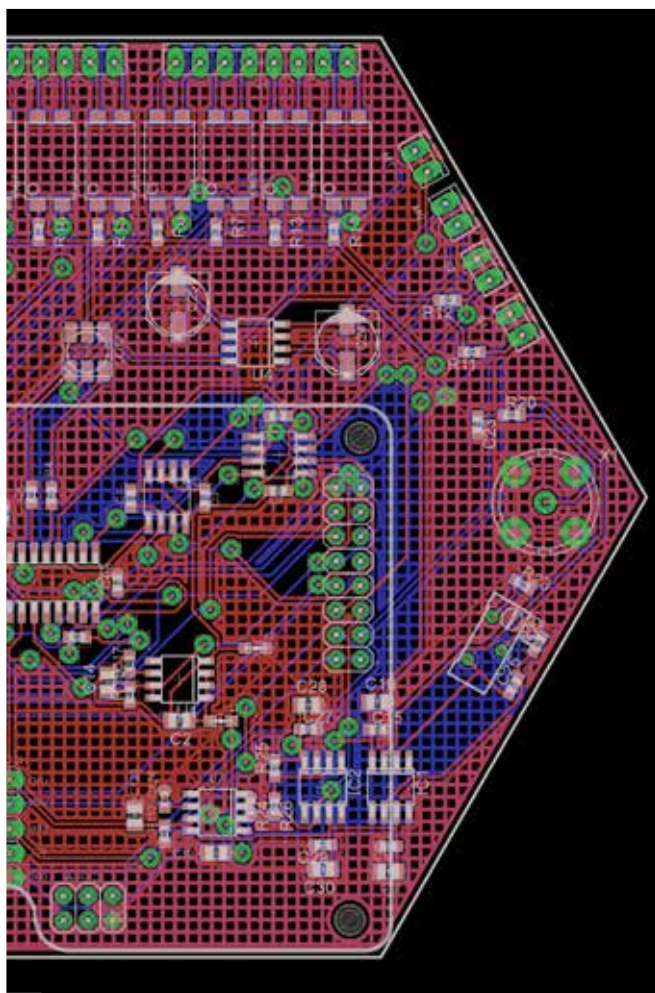
Dispositiu electrònic 2014

Refarm The City és un projecte d'Hernani Dias, a través del qual es desenvolupen eines tant de software com de hardware lliures per dissenyar, gestionar i monitoritzar horts urbans enfocats a la biodiversitat vegetal local, la seva cultura gastronòmica i el coneixement camperol que poc a poc va desapareixent.

Després d'anys d'investigació i donat que al Laboratori d'Interacció també s'ha desenvolupat el projecte Smartcitizen, es va decidir integrar les mateixes funcionalitats de Smartcitizen al dispositiu Refarm The City.

Serveis utilitzats d'Hangar:
Laboratori d'Interacció.

Finançament:
Artista.

SOLSTICIS

ROSÓ CUSÓ

Dispositiu electrònic *2014*

L'artista Rosó Cusó ha realitzat un treball d'investigació sobre la llum tot creant una instal·lació escultòrica, lluminosa i sonora que pretén descriure la percepció, des de un espai interior, dels canvis de to de la llum al llarg del dia i segons l'època del any.

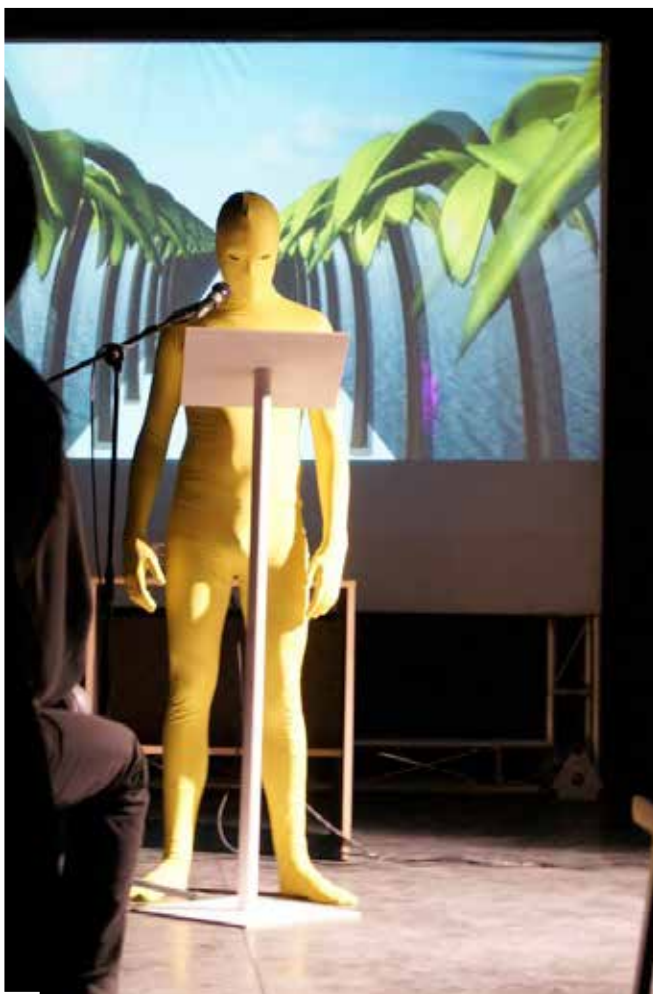
Des del laboratori d'interacció de Hangar s'ha dissenyat l'electrònica que controla les lluminàries de led que emulen les etapes del dia, així com un reproductor de so integrat, per reproduir un llamp a la seqüència.

Serveis utilitzats d'Hangar:
Laboratori d'Interacció.

Llocs de presentació del projecte:
Can Mario, Palafrugell.

Finançament:
Artista.

Viatge a la Fi del Món de Marta Van Tartwijk i Crespo. Cartagena. 2014

SALA D'ART JOVE 2014

Col·laboració 2014

Artistes:

Marta Van Tartwijk i Crespo, amb el projecte Viatge a la Fi del Món (Cartagena).

Joan Bennassar i Cerdà, amb el projecte Expectatives (future prospects).

Clàudia Pagès i Rabal, amb el projecte So Much Flex.

Laura Llanelli, amb el projecte Why Patterns?.

Daniel Moreno i Roldán, amb el projecte Anuncia la Feina un Cop Acabada.

Juan Martín Rico i Villegas, amb el projecte Deserción de Circuitos Ideológicos.

Ariadna Guiteras, amb el projecte Zen Fascist.

Enric Farrés i Joana Llauredó, amb el projecte Josep Llimona, Eva, 1904.

Col·laboració amb la cessió de material, espais i impressió digital als artistes becats per la convocatòria Sala d'Art Jove.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Lloguer de material, lloguer d'espais, assessoria en pre-producció.

Lloc de presentació dels projectes:

Sala d'Art Jove, Barcelona.

Finançament:

Sala d'Art Jove.

TALLER DE CONSTRUCCIÓ 2014

Les peces per a artistes construïdes al Taller de Construcció d'Hangar durant 2014 han estat:

- Construcció de la rèplica d'un armari de l'Enzo Mari per a exposició *Buscarse Enemigos* d'Enric Farrés al MACBA.
- Construcció de dues peces per a l'exposició al MNAC de David Bestué.
- Construcció d'un aleró-balda tunning per la proposta de Marc Serra pels TOB.
- Construcció d'una peana d'alumini per la peça *Els Significats de l'Art* de l'artista Mireia c. Saladrígues.
- Construcció d'una peça per a l'exposició a la Galeria Esther Montoriol de l'artista Jonathan Millán.
- Construcció d'una sèrie de peces de ferro per a la proposta de l'artista David Mutiloa per a l'esdeveniment *Sesiones Polivalentes Adiós Julio*.
- Adaptació i condicionament de la caixa de transport per a la peça *Spam ower* de l'artista Ricardo Iglesias.
- Construcció d'una escultura de planxat de contraxapat de fusta per a l'exposició a galeria *Estrany de la Mota* de l'artista Jonathan Millán.

Els Significats de l'Art, Mireia C. Saladrígues

SERVEIS A LA PRODUCCIÓ: 2. INFRAESTRUCTURES

L'àmbit d'infraestructures d'Hangar concentra la gestió dels tallers i la nova residència per a artistes, els serveis de lloguer d'espais polivalents i equips, així com la gestió del web del centre i l'administració del seu sistema informàtic.

2.1 ESPAIS

2.1.1 LLOGUER DE TALLERS

Hangar disposa de 18 tallers que s'ofereixen a artistes que necessiten desenvolupar un projecte o un encàrrec específic, a artistes emergents que els hi cal un taller durant un màxim de 2 anys, o a artistes que s'instal·len temporalment a Barcelona. El lloguer de tallers es produeix tant per a estades llargues (fins a 2 anys) com per estades curtes (fins a tres mesos). Per les estades llargues, Hangar fa una convocatòria de sol·licituds 2 o 3 cops l'any. Els dossiers són seleccionats per la Comissió de Programes d'Hangar (formada per 5 experts d'art contemporani escollits per l'Assemblea General de Socis de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya, AAVC), segons els espais disponibles. Per a les estades curtes la convocatòria és oberta sempre que hi ha un taller disponible.

Els artistes residents poden fer ús dels serveis d'Hangar de forma gratuïta.

Hangar també col·labora amb altres agents, entitats i espais per a poder dur a terme presentacions puntuals dels treballs dels artistes residents en els seus tallers i dos cops a l'any participa en el TOP - Tallers Oberts Poble Nou. Durant el TOP els artistes residents d'Hangar obren els seus tallers a la comunitat artística i al públic en general, al mateix temps que presenten treballs especialment produïts per a aquest esdeveniment.

VALORACIÓ 2014

Durant l'any 2014 s'han rebut un total de 46 sol·licituds de lloguer de tallers per estades llargues, 25 sol·licituds per estades curtes i 30 sol·licituds per residències internacionals.

En el 2014 els tallers compartits ubicats a l'espai on antigament estaven les oficines d'Hangar, han estat utilitzats per a la realització de produccions puntuals i estades d'artistes de curta durada, tot sent ocupats la major part del temps per artistes seleccionats en les convocatòries de residències internacionals.

DADES 2014**LLOGUER D'ESPAIS POLIVALENTS**Total dies ocupats: **872**Aula: **91**Plató: **131**Sala Polivalent: **164**Ricson: **186**Antigues Oficines: **300**

2.1.2 LLOGUER D'ESPAIS POLIVALENTS

Hangar disposa de diferents espais polivalents que es lloguen a artistes, projectes i produccions culturals segons disponibilitat. S'ofereix la possibilitat de llogar els espais amb i sense equips. Es poden llogar separatament diferents tipus de focus, accessoris de rodatge, càmeres, micros i serveis tècnics.

Habitualment es realitzen en aquests espais diferents activitats de producció, divulgació i discussió artística, entre d'altres:

- Rodatges de curtmetratges, peces de vídeo experimental (videoart) i videoclips.
- Realització d'espectacles de dansa i desenvolupament d'interfícies interactives / audiovisuals per a dansa.
- Sessions fotogràfiques.
- Muntatge de peces escultòriques de gran format i instal·lacions.
- Pre-muntatge, proves d'instal·lació, projecció i so.
- Càsting i altres proves de selecció.
- Reunions de col·lectius artístics i veïnals.
- Reunions de grups de treball artístics.
- Celebració de trobades de caràcter cultural en col·laboració amb altres entitats de la ciutat.
- Assajos.
- Cursos de formació contínua per a artistes.
- Workshops o activitats formatives on predomina un component pràctic.

- Visionat i selecció d'artistes per a les beques o les residències artístiques per part de la Comissió de Programes d'Hangar.
- Activitats relacionades amb Hangar Obert, les jornades de portes obertes.
- Activitats dels artistes i col·lectius residents.

Instal·lació *Była potrzeba waty, była wanny potrzeba*. Kaja Szechowska

Presentació dels artistes residents Matias Ercole i Loretta Firmani

NAU 1: SALA POLIVALENT

Espai de 200 m², de parets blanques, amb llum natural (tot i que es pot enfosquir) i columnes que el divideixen. L'espai està equipat amb un projector de vídeo d'alta definició, i altaveus i taula de so. Alguns dels usos habituals són: muntatge de peces escultòriques de gran format i d'instal·lacions, proves d'instal·lació, de projecció i de so, sessions fotogràfiques, rodatges, castings reunions i assajos.

NAU 1: PLATÓ DE FOTOGRAFIA

Espai de 100 m² amb un sostre de 4,5m amb parets grises. Disposa d'un fons chromakey, dos ciclorames (blanc i negre) i un linòleum que es pot adaptar a l'espai. No disposa de llum natural, però aquest aïllament li aporta altres avantatges.

NAU 1: AULA

Espai d'uns 50 m² amb parets blanques i llum natural. L'aula està equipada amb taules i cadires que permeten una capacitat de 25-30 persones, 7 iMacs, projector i altaveus. Ideal per a workshops, reunions i grups de treball, entre altres.

NAU 1: ANTIGUES OFICINES

Les antigues oficines d'Hangar a la nau 1, han estat reconvertides en espais per a projectes de col·lectius nombrosos com estudiants de màsters, grups de treball o projectes educatius que necessiten d'un espai de reunió tant de taller com de trobada.

NAU 2: RICSON

Aquest espai està essencialment destinat a plató polivalent. Té una superfície total de 310 m² i una alçada màxima de 8m. Es pot accedir directament des de l'exterior per tal de facilitar les tasques de càrrega i descàrrega i es troba a peu de carrer. La planta baixa compta amb un espai completament enfosquit, insonoritzat i diàfan de prop de 150 m², un magatzem, un servei i una sala de camerinos equipada amb grans miralls il·luminats, armaris per a vestuari i dutxes. La primera planta està dotada d'una sala de producció i cabines de control d'escena.

VALORACIÓ 2014

LLOGUER D'ESPAIS POLIVALENTS

_Tipus d'usuari i projectes:

Durant el 2014 ha continuat el creixement de la demanda de l'ús de la Sala Ricson tant a nivell extern (rodatges, videoclips,...) com intern (activitats del centre). L'espai s'ha destinat també a presentacions dels artistes residents o trobades de professionals de diferents sectors de la cultura.

Pel que fa a la demanda externa, escoles de cinema, artistes a títol propi o treballant per a privats o escoles universitàries, entre d'altres, han pogut gaudir de la diversa oferta d'espais d'Hangar, tot trobant en cadascun d'ells les característiques més adequades per a cada necessitat.

També durant aquest any hem continuat gaudint de la confiança de productores com Canada, La Chula Produccions, o projectes que necessiten de les nostres instal·lacions per a programes educatius i concerts experimentals.

Pel que fa a la demanda interna, els espais també han respòs a diferents necessitats dels artistes i col·lectius residents que els han utilitzat tant per organitzar tallers i trobades com per realitzar testeig de projectes.

Tanmateix, cicles de concerts de músics independents així com un conveni amb l'espai

NIU de Poblenou han dotat a l'espai d'una agenda regular de pràctiques multimèdia en viu. En aquest sentit, la programació d'Hangar Sonor ja gaudeix d'un calendari estable del que hi formen part, entre d'altres, L'Orquesta del Caos, Niu, LEM, Befaco i Lowtoy.

_Què ha canviat:

Durant el 2014 hem continuat readaptant els espais alliberats degut a la recent ampliació del centre, pel que ara tenim més capacitat d'acollida de de projectes. Al mateix temps cada espai pot donar a resposta a necessitats específiques diferents. En aquesta línia, també hem recuperat l'espai obert que es troba just darrera de les noves oficines i els laboratoris d'Hangar a la nau Microfugas, per poder realitzar activitats allí. Aquest nou espai s'anomena el Frontó.

DADES 2014

Número total de co-workers: 24

2.1.3 ZONA DE CO-WORKING

La zona de co-working és un espai que es va inaugurar el mes maig de 2012 dins de la Nau 3 que rep el nom de Microfugas. El co-working és una manera de treballar que permet que diversos professionals independents de sectors diferents comparteixin un mateix espai de treball. Compartir un espai de treball és un model molt més sostenible que permet, a més d'estalviar despeses, que sorgeixin projectes col·laboratius, que s'intercanviïn recursos i coneixements; i en definitiva, que es generin tot tipus de sinergies.

L'espai de co-working d'Hangar està orientat a sectors de l'àmbit creatiu cultural com el cinema, el disseny, la publicitat, l'arquitectura, la programació i altres. Es troba en un altell rectangular de 70 m², és un lloc totalment reformat, diàfan, i amb molta llum natural. L'espai es distribueix en 6 taules de 2x1m. A cada taula caben fins a quatre persones treballant.

L'espai inclou:

Accés les 24h tots els dies.
Despeses de llum i aigua, internet fibra òptica.
Accés a la cuina, amb nevera, microones, cafetera, fogó.
Accés a l'espai enjardinat i la terrassa amb taula per menjar o reunir-se a l'aire lliure els dies de sol.
Descomptes en les tarifes d'Hangar (lloguer de material, lloguer d'espais,

estacions de vídeo, i cursos).
Recolzament en la difusió dels projectes dels co-workers a través d'un espai al nostre web i a la comunicació periòdica en la newsletter, twitter i facebook.
Assessorament gratuït en el marc dels Dijous Oberts en les següents àrees: producció, electrònica i interactivitat, electrònica musical, streaming, art públic i drets d'autor en l'àmbit audiovisual.
La durada dels contractes és de mínim tres mesos i màxim un any.

VALORACIÓ 2014 ZONA DE CO-WORKING

Durant el 2014 la zona co-working ha estat en plena ocupació. Els projectes que han compartit espai son molt diferents entre ells però tots tenen en comú que provenen de l'àmbit creatiu: Online Buffalo Films és una jove productora barcelonina especialitzada en la producció i realització de contingut audiovisual, realitzen videoclips, enregistraments de concerts, vídeos corporatius, fashion films i curtsmetratges; Suite Moscó és una parella de fotògrafs que amb la literatura com a referent, estudia la memòria, l'espai urbà, el paisatge i el retrat; Blixt ^{TM} és una productora d'audiovisuals fundada a Barcelona amb l'objectiu de proporcionar solucions d'alta qualitat des del concepte fins a la distribució final del producte; Wú:: és un col·lectiu que investiga nous llenguatges per a la interpretació en viu amb l'ajuda de les noves tecnologies, principalment centrat en desenvolupar nous instruments audiovisuals, escenografia interactiva i noves tècniques d'animació per al directe; Canal IP és una consultoria SEU (Posicionament web) i de màrqueting; i Honolulu Books es una editorial independent que aposta per la publicació de llibres de autors novells.

CO-WORKERS

El llistat de persones que han estat residents a l'espai de co-working és:

Andreas Van Ingen, fotografia.
Carles Manrique, La Topera, editorial.
Eduard Martínez, Hijos de Martin, disseny.
Marta Sanchez Martin, Pragda, productora audiovisual.
Jaime Vicente Vicente, creació audiovisual.
Fran García Parra, La Weeb, comunicació digital.
Joan Vives Prats, creació audiovisual.
Ester Centellas, fotografia.
Álvaro García, disseny.
Berta Alarcó Ronquillo, fotografia i video.
Aldo Ribera, Factory Raw, creació audiovisual.
Jaume Pla, creació audiovisual.
Finn Bugge, artista i cineasta.
Luis Lungarini, Medialab TV, serveis audiovisuals.
Lucía Lijtmaer, periodisme.
Carolina Narvaez, Xarlene, fotografia i arts visuals.
Marta Mora, Canal IP Network, marketing online.
Patricia Gómez, Canal IP Network, marketing online.
Ferran Mateo, Suite Moscú, fotografia.
Marta Rebon, Suite Moscú fotografia.
David Bagué, Bufffalo Films, producció audiovisual.
Roger Pibernart, WU, instal·lacions interactives.
José Molina. BlixTV, producció audiovisual.
Cristian Perre, BlixTV, producció audiovisual.
Ana Llurba, Honolulu Books, editorial.

2.1.4 RESIDÈNCIA PER A ARTISTES

L'octubre de 2011 Hangar va inaugurar la seva residència per a artistes.

La residència ocupa l'antiga casa del guarda del recinte de Can Ricart i disposa d'una planta baixa i un primer pis (80,99 m² i 62,59 m²) amb dues habitacions, un bany, un saló i una cuina cadascuna. La residència està destinada a acollir fins a un màxim de quatre artistes al mateix temps durant estades curtes que van des d'una setmana fins a tres mesos. L'objectiu és que cada cop hi visquin un mínim de dos artistes amb la finalitat de promoure i enriquir l'intercanvi d'experiències i coneixement més enllà dels propis projectes de recerca i producció individuals.

VALORACIÓ 2014

Durant el 2014 la residència ha tingut una ocupació d'un 80%.

Ocupació de la residència segons tipologia de l'estada:

- Residències d'intercanvi: 1, residència de l'artista de Singapur de la convocatòria de 2013
- Residències institucionals: 3 (En el marc del conveni de col·laboració entre el Govern de la Ciutat Autònoma de Buenos Aires i Hangar; i el conveni de col·laboració entre l'Oficina Económica y Cultural de Taipei, el Ministeri de Cultura de Taiwan i Hangar).
- Residències de recerca: 3 (Ricardo Iglesias, Constelaciones i Vanessa Santos).
- Residències de producció (estades curtes): 3 (Rosana Sánchez & Aris Spentsas; Ryan Rivadeneyra i Joan Morey)
- Altres (col·laboracions amb altres centres de producció, facilitadors de workshops, partners, etc...): 4

El desembre de 2013 es va obrir la segona convocatòria destinada a artistes individuals per a la realització de residències d'entre una setmana i 3 mesos a partir de gener de 2014: es van rebre 30 sol·licituds, 20 més que l'any anterior, d'entre les quals la comissió de programes d'Hangar ha escollit 6.

DADES 2014Nº total de jornades de material llogat: **2110**

2.2 EQUIPS

Hangar compta també amb un servei de lloguer de material audiovisual per a rodatges, muntatges d'obres, producció i documentació de projectes, etc. Els equips inclouen il·luminació, equips d'enregistrament d'àudio i vídeo d'alta definició i equips de fotografia professionals. Aquest material, que es renova periòdicament, està a l'abast de qualsevol creador que el precisi amb una política de preus subvencionats que permet l'accés a equipament professional a artistes que d'altra forma no podrien assumir els costos de les produccions.

Els tècnics del laboratori d'imatge són els encarregats de la gestió del material de lloguer i del seu manteniment, així com d'assessorar als usuaris sobre com escollir el material adequat i el seu ús.

LLISTAT DEL MATERIAL EN LLOGUER 2014

Vídeo

- Càmera de vídeo Canon C100
- Càmera de vídeo Go Pro Black Magic
- Càmera de vídeo Sony DVR-Z1. Grava en formats HDV, DVCAM, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-FX1. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-HC1I. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-HC9I. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Gran angular X 0,7 per a la càmera Sony HDR-HC1I & Sony HDR-HC9I.
- Torxa per a càmera de vídeo amb bateria HVL-20DMA.
- Trípod de Manfrotto 344B.
- Trípod de Manfrotto 755MF3.
- Trípod de Manfrotto Fotografia 055xPro.
- Taula de mesclades de vídeo Edirol amb 4 entrades i 2 canals.
- 2 kits de pantalles de fluorescents FilmGear: 2 de 120 cm amb 4 tubs i una de 60 cm amb 4 tubs amb trípodes, extensions, ròtules i sacs de sorra. Disponibles tubs de llum freda i càlida.
- 2 kits de focus de quars Ianiro, cadascun té 3 unitats de 1000 W amb trípodes.
- 2 projectors Mitsubishi electric XD4350

Àudio

- Micròfon Behringer XM200S.
- 2 Micròfon Sennheiser MKH416.
- Micròfon AKG D230.
- Micròfon AKG MPA III L.
- Micròfon FoneStar FCM2600.
- Micròfon condensador solapa AKG C 417.
- Micròfon de taula Shure MX400D.
- Micròfon Sony I3CM-MS907.
- Micròfon estèreo ECM-HST1 per a la càmera Sony HDR-HC1I.
- Micròfon estèreo de connexió mini-jack per a càmera de vídeo RODE.
- Equip de microfonia sense fil Sennheiser G2_ew100: 2 unitats.
- Perxa i accessoris.
- Minidisc Sony MZ-NHF800.
- Gravadora digital Zoom H-2 mp3/WAV.
- Gravadora digital Zoom H-2 N.
- Gravadora digital Zoom H-4 N.
- Taula de mesclades soundcraft de 12 canals
- Altaveus autoamplificats eurolive B215A 400Wat 2 way Speaker System, amb 15" woofer i 1.24" Titanium Compression driver.
- Altaveus MACKIE 400Wat 2 way Speaker System (material arreglat durant el 2013).
- Altaveus Turbosound 4 unitats.
- Compressor Behringer pro-XL MDX2600.

Fotografia

- 2 Càmeres digital SLR de fotografia EOS 5D Mark II SLR, objectiu de EF 24-105mm, targeta memòria de 8GB, bateria extra.
- Objectiu Canon EF 85/1.8 USM.
- Objectiu Canon EF 50/1.4 USM.
- Objectiu Canon FS 17/55.
- Kit de flaixos elinchrom style FX 400 digital:
3 Flaixos Elinchrom Style FX 400, reflector 16 cm, caputxó de protecció, 1 finestra de llum 60 x 60, 1 Deflector translúcid, 1 Paraigua plata 83 cm, 1 Paraigua Translúcid 83 cm, 3 peus 88- 235 cm, 1 Bossa de transport per a peus i paraigües, 1 bossa de transport, 2 jocs de fusibles de recanvi 2 llums de modelatge, 2 cables de xarxa, 1 cable sincro, 1 snoot + grid.

Telefonia mòbil

- 2 Samsung Android.
- 2 Samsung Google Android.
- 1 Iphone 4.

VALORACIÓ 2014 MATERIAL EN LLOGUER

_Tipus d'usuari i projectes:

El servei de lloguer d'equips d'Hangar compta amb usuaris habituals. Molts dels usuaris nous d'aquests darrers anys són fruit de l'ampliació del centre i concretament del nou plató que ha generat lloguers de molts materials per les produccions que s'hi han realitzat.

Bàsicament hi ha tres tipus d'usuari del servei de material:

- a) Professionals autònoms que lloguen material pels seus treballs propis, quasi sempre treballs artístics, documentals o fotografia. En aquesta categoria entren els artistes residents d'Hangar o de qualsevol procedència.
- b) Produccions de caire artístic mitjanes o grans que lloguen el material i les sales d'Hangar: institucions, museus, centres cívics, companyies de dansa, etc.
- c) Petites empreses d'audiovisuals o de disseny que necessiten material eventualment, com per exemple microfonia per traduccions simultànies, o càmeres per enregistrar esdeveniments.

L'usuari més freqüent durant el 2014 ha estat el professional autònom. Així mateix, al igual que en els anys anteriors, hem notat una lleugera pujada

en la demanda per part de petites i mitjanes productores donada l'ampliació del centre.

_Coses a destacar:

Els número d'usuaris del servei de lloguer de material ha continuat creixent durant el 2014. Hem treballat per fer el servei el més accessible possible, tot ajustant encara més les tarifes i ampliant l'oferta de materials de lloguer.

La incorporació d'un col·laborador especialitzat en so en el servei de lloguer d'espais i material ha permès donar resposta a la creixent demanda, tot oferint un servei més professional i atenció personalitzada. Així mateix s'ha treballat per incorporar millores en l'equipament d'àudio i d'imatge.

Durant el 2014 hem continuat desenvolupant col·laboracions amb plataformes independents de la música experimental dins del marc del programa Hangar Sonor. Així per exemple, el Niu ha estat programant concerts a l'espai Ricson i en el mateix espai l'Orquestra del Caos ha realitzat tant presentacions d'artistes internacionals com reunions internes de caràcter tècnic.

2.3 WEB

Aquest 2014 hem continuat les tasques d'alimentació de l'arxiu d'artistes residents amb la introducció d'algunes biografies d'artistes residents anteriors al 2011 (moment en que es va posar en marxa la nova pàgina web) i també de les biografies dels artistes que han estat residents a Hangar durant el 2014. El total d'artistes llistats a l'arxiu a finals de 2014 és de 328.

ADMINISTRACIÓ DE SISTEMES, XARXES 2.4 I SERVEIS

SERVEIS INTERNS

a) Xarxa sense fils interna

Amb l'augment exponencial de l'utilització de nous aparells tecnològics com smartphones i tablets, la xarxa sense fils interna d'Hangar s'ha trobat aquest any en situació de sobrecàrrega, agreujada per la ruptura d'un dels nostres punts principals d'accés a la xarxa wireless. Al disposar d'un pressupost limitat, en comptes de seguir construint una xarxa feta de maquinària professional, hem optat per una solució que ens permeti donar cobertura a tots els espais d'Hangar utilitzant molts punts d'accés de tipus domèstic i de molt baix pressupost. Aquesta solució, que ha implicat el canvi del programari des de la versió del fabricant al firmware lliure OpenWRT, ens permet agrupar els punts d'accés per crear sub-xarxes de gran abast on més ens convingui, i canviar amb facilitat i rapidesa la maquinària que eventualment falli. A més, hem optat per una divisió lògica de les xarxes per espai i tipus d'usuaris, la qual cosa ens permet una més ràpida resolució d'eventuals problemes i congestions.

b) Servidors interns

A causa de la seva obsolescència i utilització constant, dos dels nostres servidors interns han definitivament deixat de funcionar en el curs d'aquest any, tot obligant-nos a prendre mesures d'emergència. Hem reestructurat alguns dels serveis interns, desplaçant el nostre servidor principal a Internet, i hem concentrat els altres serveis en una màquina temporal en vista d'una reestructuració més àmplia que tenim planificada per principis de 2015.

Paral·lelament, hem adaptat el programari de gestió d'espais i material d'Hangar perquè pugui funcionar amb un sistema operatiu actualitzat, Debian GNU/Linux 7.0, que és actualment l'estàndard mínim per a servidors i ordinadors de taula a Hangar.

L'optimització dels switches interns i del tallafocs que separa la xarxa interna d'Hangar des d'Internet, ens ha permès augmentar sensiblement l'ample de banda de dades entrants i sortints, que actualment hem testat amb pics de 150Mbps/s. En el marc d'aquest procés, hem seguit substituint la maquinària i el cablejat de xarxa existent amb material modern que ens permet passar des d'un límit màxim de 100Mbps/s a 1000Mbps/s a la nostra xarxa interna.

c) Nou sistema de backups (còpies de seguretat)

S'ha construït un servidor central de supervisió i còpies de seguretat de tots els ordinadors de treball i servidors interns i externs, basat en Backuppc i capaç d'executar còpies automatitzades i incrementals de sistemes operatius Linux, Macintosh i Windows. Actualment 10 ordinadors sincronitzen diàriament les seves dades i el sistema està a punt per acollir còpies de seguretat de més màquines, de les quals ens proposem mantenir dades fins a un màxim de dos anys. Els mateixos usuaris poden accedir a les seves còpies de seguretat i, des d'una interfície web, recuperar dades i fitxers. Aquest servei s'ha revelat imprescindible en el curs del 2014, on, vista l'obsolescència d'alguns dels ordinadors de les treballadors d'Hangar, hem tingut diversos errors de maquinari i hem hagut d'emprar solucions d'emergència.

Pels servidors, hem preferit basar-nos en Rdiffbackup, que executa còpies incrementals diàries per a sistemes operatius GNU / Linux tot oferint un sistema de recuperació més aviat adreçat als administradors de sistema.

El nostre nou servidor de backups també compleix la funció de punt de supervisió central de la xarxa d'Hangar, basant-se en una versió

actualitzada de Nagios, un sistema d'alerta automàtica en casos de fallada dels servidors i que hem estès a tota la maquinària de xarxa.

d) Col·laboració amb Guifi.net

Hem continuat apostant per la col·laboració amb Guifi.net, la xarxa lliure, oberta i neutral actualment més gran al món, que té el seu origen i arrel a Catalunya. Tenim allotjats a Hangar un dels principals servidors de gestió Guifi.net i la seva plataforma de streaming de vídeo, a més de dos punts d'accés sense fil a la xarxa lliure, un enllaç troncal per a la xarxa de Barcelona i un túnel IP troncal amb altres serveis de gestió. Això fa d'Hangar un dels nodes més importants de la xarxa. A més a més, un cop al mes allotgem les reunions del Guifilab, un espai de gestió entre els usuaris i desenvolupadors de la xarxa on també poden participar interessats en el projecte i usuaris que necessiten d'ajuda tècnica.

SERVEIS EXTERNS

a) Nou servidor a Internet

Tot aprofitant la pausa de les vacances d'estiu, hem mutat el nostre principal servidor a Internet a una màquina de característiques similars però basada en un sistema operatiu modern. El servidor antic estava basat en una versió Debian GNU / Linux que al final de 2014 deixarà de rebre actualitzacions, i hem optat per una operació més complexa que una simple actualització: hem traslladat tots els serveis existents a un sistema operatiu de dues versions més avançat que ens permet, a més de gaudir plenament del seu maquinari, oferir serveis nous. Això ens ha permès renovar, actualitzar i netejar la nostra màquina principal evitant així una imminent congestió i la necessitat d'una complexa intervenció d'emergència al final de l'any.

Hem dedicat una particular atenció a la defensa des atacs exteriors, que segueix basant-se en CFS / LFD com tallafocs i supervisors d'autenticitat, mentre hem deixat definitivament la possibilitat d'accedir als nostres serveis via comunicacions no encriptades i passwords en text pla. Un nou certificat TLS / SSL emès per un ens certificador ens garanteix l'estàndard que fins ara havia faltat als nostres serveis, encara que la limitació de pressupost no ens

ha permès diferenciar els certificats TLS / SSL per cada servei, una ulterior protecció que anhelem implementar de forma gratuïta quan el nou projecte de certificació sota estàndard de programari lliure deixi la fase experimental.

b) Nous serveis destacats al servidor Internet

- Piwik: programari d'anàlisi de pàgines web, permet una anàlisi ràpida de les visites i una millor valoració dels punts forts i febles de les pàgines allotjades.
- Conjunt de programes de gestió de correu electrònic: accés centralitzat i únic als serveis de correu electrònic, que ara conté l'arxiu complet per a cada usuari i la seva subdivisió en carpetes a prescindir del lloc i el programa que s'utilitza per gestionar els e-mails. Les comunicacions amb el servidor estan encriptades per defecte i la gestió de comptes és dinàmica i protegida d'eventuals atacs exteriors. Els usuaris tenen possibilitat de modificar la configuració dels seus comptes autonomament, i poden accedir-hi de diferents maneres. La interfície web Roundcube ofereix el millor estàndard per al seu accés des de qualsevol navegador gràcies a una interfície senzilla i intuïtiva.

- Owncloud: ofereix la possibilitat de transferència, sincronització i publicació de dades sigui personals públiques, a més d'escriptura de documents entre més usuaris simultàniament i calendaris compartits en estàndard WebDAV. Tot respectant la filosofia del programari lliure, és un servei de l'anomenat "núvol" localitzat al nostre servidor i gestionat per nosaltres sense necessitat de recórrer a empreses externes. Ofereix, a més una fàcil gestió i sincronització entre ordinadors i smartphones.

c) Automatització i seguretat dels serveis web allotjats

La reconfiguració del nostre servidor principal i la seva centralització de comptes d'usuaris via LDAP ens ha permès estructurar de forma més lògica i practica l'accés per als gestors de serveis allotjats a Hangar. Els gestors amb capacitats tècniques avançada tenen la possibilitat de gestionar lliurement, encara que autonomament monitoritzats, els seus comptes. D'altra banda, tenint en compte l'augment exponencial d'intents d'atacs informàtics que es propaguen per la xarxa, limiten permisos als gestors menys experts. Diverses interfícies faciliten les tasques rutinàries, entre d'altres hem adaptat i modernitzat els serveis més coneguts com Phamm per e-mails, Phpmyadmin per a bases de dades MySQLi phpldapadmin per LDAP.

Llistat de webs allotjats en els servidors exposats a Internet d'Hangar

addicted2random.hangar.org
anydata.hangar.org
apologia.hamacaonline.net – creada en 2014
artists.hangar.org
atles.xarxaprod.cat
bardoediciones.net
befaco.org
caire.community – creada en 2014
cardamom.hangar.org
demo.xarxaprod.cat – creada en 2014
gridspinoza.net
hamacaonline.net
hangar.org
lletes.hangar.org
mail.caire.community – creada en 2014
mail.hamacaonline.net
mail.hangar.org
mal.hangar.org
mapes.hangar.org
media.hangar.org
menoslobos.org
minipimer.tv
owncloud.hamacaonline.net – creada en 2014
owncloud.hangar.org – creada en 2014
phpmyadmin.hangar.org
pipes.hangar.org – creada en 2014
piwik.hangar.org – creada en 2014

pornoterrorismo.com
sexoskeleton.org
slic.hangar.org

A més a més: giss.tv, té un servidor
independent esponsoritzat per Hangar.

3. PROGRAMES DE RECERCA ARTÍSTICA

DADES 2014

Projectes de recerca: 3

Residències d'investigació: 4

COL·LABORACIONS AMB

Centres de recerca i experimentació: 2

Universitats: 6

L'àrea de recerca d'Hangar té com a finalitat oferir als artistes el context i les eines necessàries per a la recerca artística. Al mateix temps, aquesta àrea té també com a objectiu:

- Posar en valor l'artista com a investigador, i als processos de recerca artística com a investigació de ple dret.
- Defensar l'especificitat de la forma de coneixement que proposa la investigació artística i el seu paper fonamental en el desenvolupament de la societat contemporània en tots els seus aspectes.
- Donar suport a la investigació interdisciplinària entre la creació artística i altres disciplines d'investigació per aconseguir una relació simètrica entre els diversos processos de creació de coneixement.
- Disminuir la separació històrica d'àmbits disciplinaris de recerca i la bretxa comunicativa oberta entre el desenvolupament artístic i els avenços científics, socials i econòmics.

Per fer això possible, Hangar col·labora en projectes d'investigació amb artistes individuals, així com amb socis dins del món acadèmic i de centres de recerca. En alguns casos la iniciativa corre a càrrec de creadors amb els quals Hangar col·labora, atenent a la seva demanda. En altres casos, s'engeguen projectes de recerca conjunts, en format de col·laboracions, residències d'investigació o

plataformes de treball multisectorial. A més, Hangar també desenvolupa línies pròpies d'investigació el resultat de les quals generen continguts oberts i de lliure accés per a la comunitat creativa.

L'àrea de recerca d'Hangar s'estructura en dos àmbits, recerca teòrica i recerca aplicada, i un eix transversal que és el programa de residències d'investigació. Les línies de recerca d'Hangar són:

- Recerca interdisciplinària, dins del marc del projecte d'Hangar Grid_Spinoza (www.gridspinoza.net) i del projecte europeu sobre art, ciència i tecnologia Soft Control (www.softcontrol.info).
- Aproximació crítica a les interfícies, dins del marc de la col·laboració Hangar – Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i del projecte europeu Participatory Investigation on Public Engaging Spaces – P.I.P.E.S (www.pipes-project.net).
- Mitjans locatius i noves narratives, dins del marc de col·laboració Hangar – Màster d'Arts Digitals – Grup de recerca Digidoc de la Universitat Pompeu Fabra.
- Robòtica, dins del marc de col·laboració Hangar – Màster d'Arts Digitals de la Universitat Pompeu Fabra.
- Experimentació sonora, dins del marc de col·laboració Hangar – Grup de Recerca Multifical.

Des de juliol 2014 Hangar forma part del grup impulsor de C.A.i.R.E – Cluster per l'Art i la Recerca Experimental que té com objectiu assolir el reconeixement de la pròpia recerca artística com a generadora de coneixement. Els altres membres del clúster són: grup de recerca Digidoc – Comunicació Interactiva, Universitat Pompeu Fabra; grup de recerca Art, Arquitectura i Societat Digital, de la Universitat de Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat Internacional de Catalunya; Grup de Recerca en Estètica i Teoria de les Arts – G.R.E.T.A de la Universitat Autònoma de Barcelona; i grup de recerca en Art, Ciència i Tecnologia – IMARTE de la Universitat de Barcelona.

Per a més informació sobre C.A.i.R.E, consultar l'apartat 9. Xarxes d'aquesta memòria.

VALORACIÓ 2014 RECERCA ARTÍSTICA

2014 ha estat un any en el que hi hagut una consolidació dels diferents grups de recerca articulats entorn a les següents línies d'investigació d'Hangar: processos de recerca interdisciplinars, aproximacions crítiques a les interfícies, i tecnologies locatives i noves narrativitats. Aquests grups d'investigació són multidisciplinars i s'han cristal·litzat mitjançant el desenvolupament de convenis específics entre Hangar i diferents universitats del territori català.

Al mateix temps, la creació de la plataforma C.A.i.R.E – Clúster per l'Art i la Recerca Experimental el juliol 2014 i les seves primeres activitats ha suposat un pas endavant important en el treball d'Hangar per la posada en valor de la recerca artística generada tant dins com fora dels àmbits acadèmics.

Per tal de donar continuïtat a les línies d'investigació ja encetades i per poder obrir-ne d'altres de noves d'interès pel centre i la comunitat artística, durant el 2014 s'ha treballat en la sol·licitud de fons estatals i europeus. En aquest sentit s'ha postulat a les següents convocatòries:

- Ayudas de la Subdirección de Industrias Culturales del Ministerio de Cultura del Gobierno Español per donar continuïtat al programa de recerca entorn a la Telepresència iniciat el 2011. La sol·licitud ha estat denegada.

- Allianz Kulturstiftung pel desenvolupament d'un programa de CapsuLabs en xarxa amb altres organitzacions europees. La sol·licitud ha estat denegada.
- Europa Creativa. Aquest programa ha tingut dues convocatòries durant 2014. A la primera al març 2014, hem presentat una proposta com a líders per desenvolupar un projecte entorn a la temàtica de les comunitats digitals i la transferència de coneixement. La sol·licitud no va arribar a la puntuació de la nota de tall, però estem continuant treballant-hi per presentar una versió millorada a la convocatòria d'octubre 2015. Per la segona convocatòria a l'octubre 2014, ens hem presentat com a socis de diferents projectes relacionats amb la recerca interdisciplinar, la fabricació digital, la producció de projectes interactius i la recerca entorn a les interfícies. Els resultats de la segona convocatòria es faran públics el març de 2015.
- Ajuts Art per la Millora Social de l'Obra Social La Caixa. Per aquesta convocatòria vam presentar el projecte sobre mitjans locatius, noves narrativitats i intervenció social, Constelaciones Poblenu, el qual ha estat aprovat i es durà a terme durant tot 2015.

3.1 RECERCA TEÒRICA

PROTOCOL PER A LA RECERCA INTERDISCIPLINAR

El Protocol per a la recerca interdisciplinar és un document impulsat des d'Hangar dins del seu programa Grid_Spinoza, i iniciat el 2013 en el marc del projecte europeu Soft Control. El Protocol té com a objectiu proveir de referències i pautes útils a institucions, organismes de finançament, creadors, investigadors i grups de recerca que treballen en l'àmbit interdisciplinar, a partir del recull de diverses perspectives. Es tracta d'un document obert que s'ha anat contrastant i ampliant a través de tallers, trobades i debats amb diversos experts en recerca des d'àmbits diversos.

Durant el 2014 ha tingut lloc el segon taller entorn a l'elaboració del Protocol que sota el nom de W.I.R.K.T – Workshop on Interdisciplinary Research and Knowledge Transfer ha girat entorn a quatre aspectes fonamentals de la transferència de coneixement interdisciplinar: contextos i polítiques; metodologies; valor i indicadors; i economia de la transferència de coneixement interdisciplinar. W.I.R.K.T va ser coordinat per Josep Perelló, director del grup de recerca Open Systems de la Universitat de Barcelona. Els resultats del taller han estat incorporats en una nova versió del Protocol (versió 2) disponible al web de Grid_Spinoza.

A partir dels eixos de treball de W.I.R.K.T s'han activat a finals de 2014 quatre grups d'escriptura: metodologies; valor i indicadors; economia de la transferència de coneixement interdisciplinar; i escenaris per a la recerca interdisciplinar. Aquest grups seran l'eix sobre el qual girarà la tercera i darrera fase d'elaboració del Protocol que culminarà amb un taller d'escriptura col·laborativa que tindrà lloc l'abril 2015, tot coincidint amb el final del projecte europeu Soft Control.

MANIFEST PER UNA APROXIMACIÓ CRÍTICA A LA INTERFÍCIE

El Manifest per una aproximació crítica a la interfície és un projecte de recerca dut a terme per un grup d'investigació multidisciplinar configurat per investigadors d'Hangar, la Universitat Oberta de Catalunya – UOC i investigadors independents. Mitjançant l'elaboració del Manifest per una aproximació crítica a la interfície s'està treballant en un estat de la qüestió sobre les interfícies i el desenvolupament d'un marc conceptual per reflexionar críticament sobre el disseny i els models d'ús de les interfícies. Al mateix temps, des del grup de recerca es vol propiciar la creació d'interfícies més col·laboratives i obertes.

Aquest projecte de recerca té una durada de 18 mesos (novembre 2013 – juny 2015) i es desenvolupa dins del marc de col·laboració Hangar – Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i del projecte europeu P.I.P.E.S.

Durant el 2014 l'elaboració del Manifest ha inclòs les següent activitats públiques:

- Organització de la taula rodona Interface Dictatorship que va comptar amb la participació d'Hugo Roy del projecte Terms of Service Didn't Read; Carlos Scolari, professor del departament de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra; Mayo Fuster, investigadora de comunitats online; i Marga Padilla, enginyera

informàtica i ex-directora del Mundo Linuz Journal. Alguns dels temes de debat i conclusions han estat inclosos posteriorment al Manifest.

- Presentació del paper Towards an Interface Manifesto en el congrés Art Matters organitzat pel grup de recerca Art, Arquitectura i Societat Digital, de la Universitat de Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat Internacional de Catalunya; i Hangar que va tenir lloc a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona els dies 11 i 12 de desembre.

3.2 RECERCA APLICADA

SPRING SESSIONS #2

Spring Sessions és un programa de residències que es desenvolupa a partir de trobades intensives i interdisciplinàries entre artistes i altres professionals pel desenvolupament parcial de projectes d'investigació. Aquestes residències són la vessant aplicada de la línia d'investigació d'Hangar entorn als processos de recerca interdisciplinària i es donen dins del marc del projecte d'Hangar Grid_Spinoza I el projecte europeu Soft Control.

La convocatòria Spring Sessions #2 ha posat el seu focus en projectes que treballin amb el concepte de transferibilitat, tot entenent aquesta com l'aplicabilitat d'un resultat, coneixement o metodologia en altres contextos; l'extensió/ trasllat del sentit dels conceptes d'unes disciplines a altres; i/o el procés mitjançant el qual un sector assimila un aspecte, una propietat, un atribut d'un altre i es transforma, total o parcialment, sobre el model d'aquest.

El projecte seleccionat mitjançant la convocatòria va ser The Mirror of Faith de l'artista Boryana Rossa en col·laboració amb el Dr. Michael Edel i el Dr John Gibling del Pluripotency Laboratory de la Universitat de Barcelona.

The Mirror of Faith és un projecte de bio-art, que té la intenció de provocar el diàleg entorn a la investigació genètica d'una manera lúdica i humorística. El projecte està relacionat amb la investigació del biòleg molecular Dean Hamer sobre la predisposició genètica de l'espiritualitat humana. El 2004, quan Hamer va anunciar el "gen de Déu" (VMAT2), l'artista es va proposar crear una il·lustració literal de la forma controvertida en què els mitjans representen aquesta teoria. Per això va decidir modificar genèticament dos dels organismes més bàsics de la vida, els bacteris i el llevat, amb el gen de Déu (la ciència) el qual està associat amb alts nivells d'espiritualitat i amb la fe (religió). Això pretén crear la juxtaposició perfecta per posar en relleu les controvèrsies i encendre el debat i el pensament crític.

La residència de l'artista Boryana Rossa va comptar amb l'acompanyament de Josep Perelló, director del grup de recerca Open Systems de la Universitat de Barcelona.

SPRING SESSIONS #3

A finals del 2014 s'ha treballat en la preparació de la convocatòria Spring Sessions #3, juntament amb els artistes Regina de Miguel i Martin Llavaneres que seran les persones que acompanyaran a l'artista seleccionat durant el desenvolupament del seu projecte a Hangar a la primavera de 2015.

Spring Sessions #3 vol posar el focus en explorar els espais de generació de coneixement fora de qualsevol context de validació (ja sigui artístic o científic) pel que es busca donar suport a un projecte de recerca que incorpori com a part de la seva metodologia una proposta d'expedició al costat de professionals tant de l'àmbit artístic com científic. Aquesta expedició tindrà lloc durant la residència de l'artista seleccionat a Hangar.

TALLERS D'APROXIMACIONS A LES INTERFÍCIES

Dins de la vessant aplicada de la línia de recerca d'Hangar entorn a una aproximació crítica de les interfícies i del projecte europeu P.I.P.E.S es van dur a terme diversos tallers:

TALLER SYMBOLOGY DIY: MAKE YOUR OWN SYMBOLS DE GENÍS CARRERAS

4 de juny de 2014

El taller Symbology DIY: Make Your Own Symbols és una exploració sobre l'ús de símbols, signes i icones en la nostra societat moderna i el procés de creació que hi ha darrere de tots ells. En el taller es va treballar amb cartró de colors, tisores i cola per reinventar icones existents, tot creant històries amb senyals de trànsit, o dissenyant una bandera nacional a partir de zero.

TALLER RAABLAB. FROM OBJECT ART TO CONNECTED ART DE STELLA VECIANA AND DAN NORTON

5 de juny de 2014

La metodologia Raablab explora noves formes de llegir i processar la informació que uneixen significats artístics i científics per al desenvolupament de coneixement nou. Raablabs dinamitza i re-valoritza col·leccions i arxius de

coneixement transformant-los en experiències d'espai, so i joc. Aquestes experiències tenen la intenció de provocar noves associacions, valors i significats per mantenir vius els arxius existents de coneixement de la nostra memòria col·lectiva i per donar una resposta amb visió de futur als reptes globals i socials.

TALLER MIXED EXPERIENCE: WHEN 'USERS' AND 'DEVELOPERS' MAKE TOOLS TOGETHER DE FEMKE SNETLING & OSP (OPEN SOURCE PUBLISHING)

7 de novembre de 2014

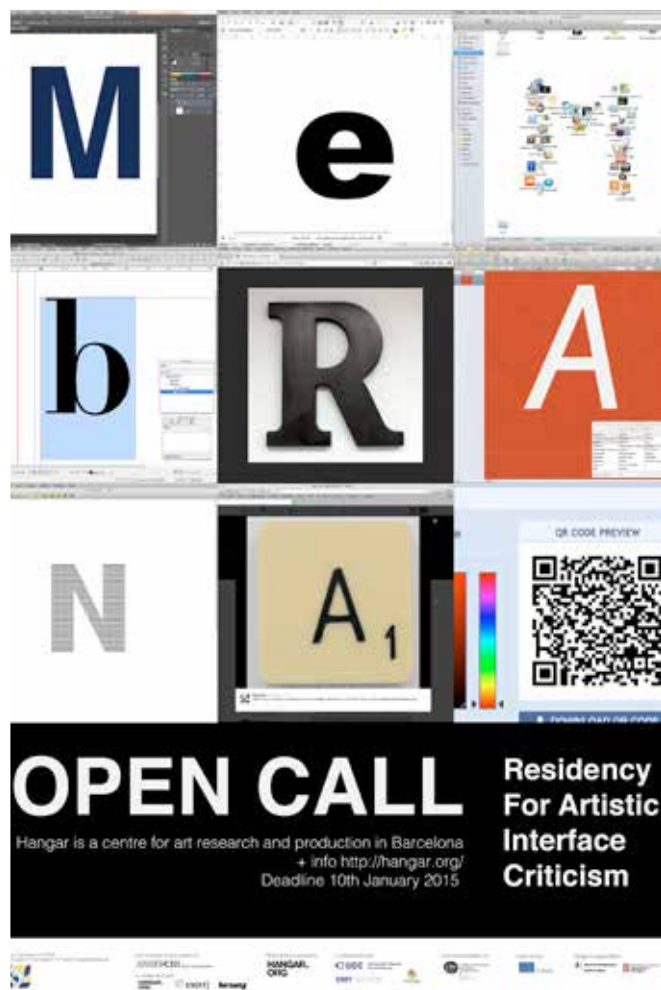
Aquest taller va partir de qüestionar-se la separació estricta i habitual entre l'«usuari» i el «desenvolupador» a l'hora de construir i posar en ús noves eines digitals per a la creació.

CONVOCATÒRIA MEMBRANA

Des del grup de recerca Hangar – UOC que està treballant en l'elaboració del Manifest per una aproximació crítica a la interfície s'ha llençat una convocatòria pública que té com a objectiu proporcionar suport a un/a artista visual interessat/da en el desenvolupament d'una obra basada en el concepte d'interfície en el marc d'una residència d'investigació i producció a Hangar que tindrà lloc durant la primavera de 2015.

A més de desenvolupar el seu projecte, l'artista seleccionat/da contribuirà en els continguts del Manifest per una aproximació crítica a la interfície del grup de recerca Hangar – UOC.

RESIDÈNCIA **CHRONICA MOBILIS** VANESSA SANTOS

Chronica Mobilis és una performance que experimenta amb els nous gèneres narratius georeferenciats que utilitzen tecnologies mòbils. Succeeix dins d'un espai d'exhibició i als carrers de la ciutat, tot permetent diferents nivells de participació. El projecte forma part d'un procés de col·laboració i intercanvi de coneixements entre investigadors i artistes de Brasil i Espanya; i és part de la tesi doctoral de Vanessa Santos.

Mitjançant el marc de col·laboració Hangar – Màster d'Arts Digitals – grup de recerca Digidoc, s'ha dut a terme una residència del projecte de sis setmanes a Hangar durant les quals s'ha realitzat la part del desenvolupament tecnològic del projecte i la seva primera presentació pública.

CONSTELACIONES

Constelaciones és un documental col·laboratiu que busca espais de confluència entre la població tradicional, migrants i nous agents de barris en processos de reconversió i elitització. Posa en focus múltiples visions del procés de transformació física, social i política de l'espai. Planteja com a dispositiu la posada en marxa i dinamització d'un arxiu online col·laboratiu sobre la reconversió. Aquest dispositiu proporciona un mitjà en el qual persones del barri puguin documentar els seus espais i les seves rutes de cara a incentivar la reapropiació d'espais públics en favor del procomú.

Constelaciones va realitzar una estada de sis mesos a Hangar durant el 2013 dins del marc de col·laboració Hangar – Màster d'Arts Digitals per a la realització d'estades en pràctiques a Hangar. Durant el 2014, es va formular la proposta per que el projecte passés a ser projecte resident a Hangar i també es va elaborar un projecte sobre tecnologies locatives, noves narratives i intervenció social que ha estat seleccionat a la convocatòria d'Ajudes Art per a la Millora Social de l'Obra Social La Caixa i que es durà a terme al llarg de 2015.

Per a més informació sobre Constelaciones, veure apartat 6. Projectes residents d'aquesta memòria.

PARA BELLUM

RICARDO IGLESIAS

La instal·lació Para Bellum presenta una visualització de la problemàtica conceptual dels enfrontaments bèl·lics, on la idea d'*amic-enemic* és determinada pels interessos polític-econòmics del moment.

La instal·lació consta de tres exèrcits mecanitzats, un americà, un xinès i un rus que s'enfronten en un petit ring de lluita lliure. Els reclutes-lluitadors són: l'Estàtua de la Llibertat, el Gat de la Sort i la Matrioska. Cada exèrcit disposarà d'una màxim de 10 unitats. Els objectes estan realitzats amb una impressora 3D i tenen acoblats diferents dispositius per al seu desplaçament (motors amb rodes), control (Arduino i sensors), posició i comunicació (Xbee i Bluetooth). Es compta amb una programació específica que mostra els seus comportaments com exèrcit, amb especial cura per no caure en el *foc amic*, gràcies a una comunicació individualitzada amb Bluetooth.

Durant la part del projecte desenvolupada durant la residència a Hangar s'ha comptat amb el suport de Jordi Roca, estudiant del Màster en Arts Digitals de la Pompeu Fabra i l'ajuda tècnica de l'equip del Laboratori d'Interacció Hangar. Durant aquest temps s'han cobert les següents fases:

- Adquisició de sis kits de plataformes robòtiques, incloent servomotors i rodes.
- Adquisició de diferents components mecànics, electrònics i plaques de programació per el projecte (leds, sensors, Arduinos ...).
- Realització de prototips en 3D de l'estàtua de la llibertat.
- Esquema bàsic de comportament diferenciats de cada exèrcit.
- Proves de programació en Arduino per a la comunicació i reconeixement entre els robots.
- Recerca de mapes i dades històriques per Internet i a la Biblioteca Nacional de Catalunya per a la realització del vídeo històric-reivindicatiu.

- Adquisició de prototips del Gat de la Sort i la Matrioska.

MEMEMEME

RADAMÉS AJNA I THIAGO HERSAN

Memememe és un projecte de Radamés Ajna i Thiago Hersa, artistes premiats en el marc del concurs VIDA 15.0 amb el Premi Incentiu Telefónica I + D. Durant el desenvolupament a Telefónica I+D han estat realitzant una residència a Hangar durant juliol i agost de 2014.

Quan pensem en la comunicació digital d'un futur no tan distant, imaginem un futur on les nostres interaccions s'han optimitzat, i els nostres dispositius es diverteixen més que nosaltres. memememe és una escultura robòtica que explora aquesta qüestió i la idea de protocols físics de comunicació a través de dispositius que es poden reconèixer, i comunicar-se utilitzant sons i llenguatge corporal.

Thiago Hersan i Radamés Ajna són artistes i desenvolupadors brasilers. Hersan compta amb un Màster en Enginyeria Informàtica i electrònica per la prestigiosa Universitat Carnegie Mellon (Pittsburgh, EUA) mentre que Ajna està titulat en físiques per la Universitat de Sao Paulo. Tots dos treballen activament en projectes d'art tecnològic, en iniciatives com Marginalia + Lab a BH o el laboratori d'interfícies al Museu de la Imatge de Sao Paulo.

El Premi Incentius R + D es va convocar per primera vegada en VIDA 15.0, sent memememe el primer projecte premiat en aquesta categoria. La dotació d'aquest premi és de 8.000 euros, als quals s'afegeix una residència al centre

de Telefónica I + D. Thiago Hersan i Radamés Ajna han comptat pel desenvolupament de memememe amb el suport tecnològic de l'equip d'experts de l'àrea Telefónica I + D.

MULTIFOCAL

GRUP DE RECERCA

Animat per l'Orquestra del Caos i integrat per artistes sonors, investigadors i industrials, el Grup de Recerca Multifocal - GRM va començar a finals de 2013. El grup s'ha reunit amb periodicitat mensual al voltant dels altaveus de l'Orquestra del Caos instal·lats a la sala Ricson d'Hangar. Els participants del grup de recerca han estat fins ara: Ariadna Alsina, Barbara Held, Carles Santos, Carlos Gómez, Carlos Rojo, Alfredo Costa Monteiro, Daniel Fígols, Felipe Vaz, Francesc Llompart, Gabriel García, Josep Manuel Berenguer, Jordi Bomo, Josep Cerda, Jordi Salvadó, Laura Casaponsa, Laura Llanelli, Lina Bautista, Marc García-Vitoria, Mauricio Iregui, Medin Peiron, Mercé Capdevila, Miquel Guiu, Nuño Fernández, Oriol Graus, Pablo Fredes, Pablo Carrascosa, Pilar Subira, Raquel Garcia Tomas, Stijn Gvaere, Tamara DeeJay, Victor Nuñez i Xavi Bonfill.

Per a més informació sobre el Grup de Recerca Multifocal, veure aparta 6. Projectes residents d'aquesta memòria.

4. ACTIVITATS

DADES 2014

ACTIVITATS

Total assistents: **2.634**

FORMACIÓ CONTÍNUA: **169**

WORKSHOPS ARTIST2ARTIST: **92**

DIJOURS OBERTS: **675**

HANGAR SONOR: **760**

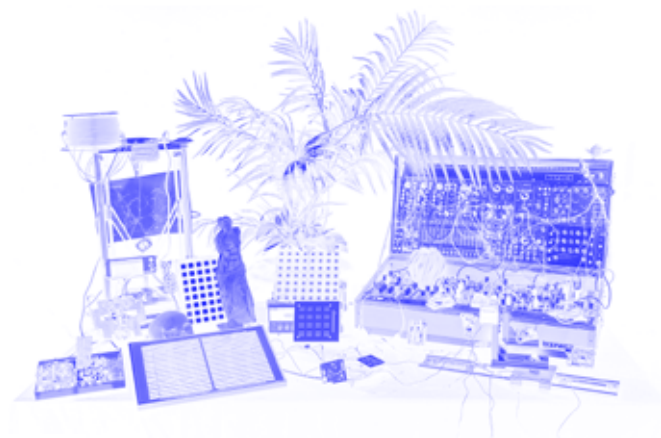
ATERRATGES: **908**

ARXIU_DOSSIERS: **30**

El programa d'activitats d'Hangar s'estructura en cinc eixos que tenen l'objectiu d'oferir un context que permeti millorar els coneixements, les eines i les metodologies de treball i recerca dels creadors:

ÀREA TÈCNICA I TECNOLÒGICA DEL PROGRAMA DE FORMACIÓ CONTÍNUA PER A ARTISTES VISUALS

El Programa de Formació Contínua per a Artistes Visuals va ser impulsat per la AAVC i sorgeix l'any 2006 amb l'objectiu de millorar la situació professional del sector de les arts visuals. L'Àrea Tècnica i Tecnològica d'aquest programa és des de 2010 responsabilitat d'Hangar. Els cursos d'aquesta àrea tenen l'objectiu d'actualitzar els coneixements i les eines tecnològiques dels creadors.

VALORACIÓ 2014

Durant el 2014 en el marc de l'Àrea Tècnica i Tecnològica de Formació Contínua hem continuat organitzant tallers enfocats en l'actualització de coneixements en l'àmbit de la aplicació de la tecnologia als usos artístics i creatius, en els camps de l'electrònica interactiva, la programació i la fabricació digital. Es tracta de tallers pluridisciplinaris que hibriden l'us de tecnologies d'àudio, vídeo, disseny gràfic, il·luminació, sensors, robòtica i interactivitat. En el terreny de l'electrònica aplicada a projectes creatius organitzem tallers d'Arduino. La placa electrònica i el software Arduino han estat concebuts per apropar i facilitar a artistes i dissenyadors la construcció i programació de petits circuits electrònics que permeten el desenvolupament casolà (DIY, fes-ho tu mateix) de petits projectes reactius i interactius: sensors i actuadors (llums, motors, etc). Des d'Hangar organitzem tallers de tots els nivells des del més bàsic per a totes aquelles persones que desitgen introduir-se en aquesta tecnologia però que no tenen suficients coneixements, fins el de nivell més avançat. Un altre taller en aquesta línia que s'està consolidant degut a la demanda és el de Tèxtils Interactius "Wearables", orientat a la confecció i intervenció de roba i accessoris mitjançant la manufactura de circuits electrònics amb Arduino.

En l'àmbit de la fabricació digital, el col·lectiu resident a Hangar Laboratory ha organitzat

tallers per la auto-construcció d'impressores 3D RepRap i de reconstrucció volumètrica. La irrupció en l'àmbit domèstic de productes multimèdia que traspassen el paradigma bidimensional (vídeo 3d, càmeres 3d, impressores 3d, sensors volumètrics per a videojocs) suposa una revolució en l'imaginari col·lectiu. Projectes com Reprap, Libfreenect o RGBtoolkit es presenten com a potencials catalitzadors de nous mitjans i noves economies distribuïdes. Un dels principals mètodes per a la generació de geometries volumètriques és la digitalització mitjançant escàners de la realitat tangible.

Una novetat respecte a anys anteriors és la recuperació del taller de Processing, un llenguatge i un entorn de programació lliure per al disseny d'imatges, animacions i interaccions, específicament dissenyat per facilitar l'aprenentatge de la programació a persones amb poca o cap formació tecnològica. Aquest taller s'organitza en el marc del grup de recerca de Processing dels Dijous Oberts i està impartit per Lali Barriere.

WORKSHOPS ARTIST2ARTIST

L'objectiu d'aquesta línia de programació oberta l'any 2011 és generar espais que facilitin l'intercanvi de coneixements entre artistes, ja que hem detectat que, en molts casos, l'artista es troba desenvolupant la seva trajectòria professional en solitari i autoformant-se de manera aïllada, en part, a causa de les dinàmiques pròpies dels circuits econòmics de l'art que segueixen estructures molt rígides i jeràrquiques. Creiem que és molt important trencar aquestes dinàmiques ja que el coneixement més valuós es genera a partir de la pròpia experiència en el treball artístic i l'experimentació inherent a aquesta activitat. Per aquests motius considerem fonamental el desenvolupament d'aquesta línia de formació que ens ha permès crear ponts entre artistes, tot trencant les barreres generacionals i disciplinàries. Per dur a terme aquesta línia, s'han impartit tallers organitzats tant per artistes que ja estan vinculats a Hangar com per artistes convidats per altres institucions de la ciutat.

VALORACIÓ 2014

Durant el 2014 alguns workshops artist2artist han estat vinculats a projectes de recerca impulsats amb col·laboració amb altres agents. Un exemple d'aquesta línia de formació on han confluït els esforços de diverses entitats és el taller Mixed Experience: When 'Users' and 'Developers Make Tools Together' impartit per Femke Snelting y OSP (Open Source Publishing) que vam dur a terme amb la col·laboració del Free Culture Forum, i que vam organitzar en el marc de projecte europeu PIPES. Altres tallers artist2artist de caire experimental, on els artistes han tingut l'oportunitat d'explorar metodologies de recerca d'altres disciplines com la ciència han estat per exemple el taller Cazadores de Luz impartit per Alfonso Borrocan o És L'Univers Una simulació? Supercompensació, Món Material i Estètiques de Resistència coordinat per Regina de Miguel i Martín Llavaneres. Un altra iniciativa a destacar és el curs d'Andrés Duque «El cine-ensayo (o la forma peligrosa de mezclar lo personal con el presente)». Aquest taller de creació audiovisual impulsat des de la col·laboració entre HAMACA i Hangar està dirigit a aquells que desitgin treballar la forma del cinema-assaig com a mitjà d'expressió. Es tracta d'un curs que ja va per la tercera edició i que continuarem repetint ja que té molta demanda i la valoració dels assistents es sempre excel·lent.

DIJOURS OBERTS

Els Dijous Oberts es van iniciar com a trobades setmanals obertes a artistes, creadors i desenvolupadors de diferents disciplines d'art electrònic que volen treballar amb eines de maquinari i programari lliure. L'assistència és sempre lliure i gratuïta, i permet als participants trobar-se amb experts tecnològics en eines lliures i col·lectius amb qui col·laborar i compartir recursos per a desenvolupar projectes. Aquestes trobades permeten tant als creadors com als desenvolupadors guanyar autonomia i aprendre les tècniques i les aplicacions específiques que necessiten en el marc d'una situació favorable a la transferència de coneixement en total consonància amb la filosofia del programari lliure. A més, cada dijous per la tarda s'ofereixen assessories gratuïtes des del laboratori d'interacció d'Hangar, el laboratori de fabricació digital de Faboratory i el laboratori sonor de Befaco.

VALORACIÓ 2014

Durant el 2014 s'ha plantejat un punt d'inflexió en la programació dels Dijous Oberts d'Hangar. Per a tal fi s'ha proposat als diferents col·lectius, projectes residents o artistes especialitzats que presentin propostes d'eines, tècniques o minitallers vinculats principalment a les noves tecnologies de programari, maquinari i fabricació digital. Per això s'ha comptat amb diferents grups i/o comunitats vinculades a Hangar, com són: Befaco, Faboratory, ProcessingBCN i les comunitats opensource de Boreal i Smartcitizen. Un cop analitzades les propostes s'ha generat un primer programa d'un trimestre amb una sessió setmanal organitzada per cadascun d'aquests grups, tot creant cicles d'aproximadament 1 mes. Les sessions intenten tenir continuïtat entre elles de manera que es tractin temes concrets però a la vegada que es pugui anar evolucionant en els coneixements. Durant el 2014 s'han realitzat 10 sessions sota aquest format.

En general la valoració és bona a nivell de programació, ja que és difícil trobar aquest tipus de propostes de formació i més tenint en compte que són completament gratuïtes. Pel que fa a l'assistència, ha oscil·lat entre les 5 i les 15 persones entre les diferents sessions. Aquí hi ha un aspecte de comunicació a millorar perquè la gent pugui assabentar-se amb prou temps d'antelació del programa de cada sessió. A partir de gener de 2015 se sumarà a la programació

dels Dijous Oberts L'Orquestra del Caos amb una instal·lació de sistema d'àudio espacialitzat de so professional obert a tot artista sonor que vulgui experimentar amb una infraestructura tècnica a la qual no és fàcil tenir accés.

HANGAR SONOR

Hangar sonor és una plataforma d'experimentació i formació al voltant de la música i el so que neix el 2011 amb l'objectiu d'articular la programació de diverses iniciatives com son Befaco, L'Orquestra del Caos, la Castanya, i el Màster d'Art Sonor de la UB, si bé aquestes iniciatives aborden el seu interès per la música i l'experimentació sonora de manera molt diferent, els seus enfocaments resulten complementaris i ofereixen una bona mostra de les línies d'investigació actuals en cadascun dels seus respectius àmbits.

VALORACIÓ 2014

Del 2014 cal destacar les col·laboracions que s'han posat en marxa des d'Hangar Sonor amb diferents projectes que treballen amb so des d'una vessant experimental.

Les col·laboracions amb Niu, L'Orquestra del Caos, L.E.M, Befaco i Lowtoy han dotat com a resultat una programació que ha inclòs presentacions d'artistes d'arreu del món, trobades tècniques de col·lectius, mostres de nous segells, així com també experiments sonors de tot tipus que d'altra forma difícilment podrien haver estat possible.

Durant els caps de setmana, Niu ha portat a terme una programació basada sobretot en Hip Hop experimental, música folk de nova fornada i artistes electrònics amb diferents perfils. Disboot, XXrecords, Compas, Akron i un llarg etcètera de segells han passat aquest 2014 per la sala Ricson d'Hangar tot establint les seves presentacions com cites imprescindibles de l'escena underground a Barcelona.

L'Orquestra del Caos ha continuat gaudint de la seva residència a Hangar en el marc de la qual han investigat sobre sistemes d'àudio multifocals i cada mes han presentat un concert amb artistes de primera línia a escala mundial.

En el 2014 també hem continuat la nostra

col·laboració amb el festival L.E.M. que ha portant a Noir Noir, Dwelling & Druss i el mític dj Blue a les instal·lacions d'Hangar.

Per la seva banda el col·lectiu resident BEFACO en continu creixement, ha utilitzat les instal·lacions del centre tot podent fer ús d'espais idonis per a trobades del seu nombrós públic. Tallers amb músics reconeguts com Ernesto Romeo o trobades de sintetitzadors modulars com el Modularday i la primera edició del Onedaydrone han ajudat a mostrar aquests nous llenguatges de creació musical tant importants i a vegada oblidats a la nostra ciutat.

Per últim, aquest darrer any s'ha iniciat una col·laboració amb el col·lectiu Lowtoy que ens ha permès programar presentacions anuals distribuïdes en quadrimestres on els músics de l'anomenada escena "8 bits" així com els videocreadors d'aquesta mateixa, han pogut mostrar al públic les seves creacions, instal·lacions i tallers en un mateix cap de setmana.

Des d'Hangar entenem l'experimentació sonora, els nous llenguatges musicals, així com l'art sonor imprescindible per entendre la creació contemporània. Gràcies a les millores i l'ampliació de les nostres instal·lacions i equips en els darrers anys el centre està podent donar suport ara als diferents col·lectius de la ciutat que treballen en aquest àmbit.

ATERRATGES

De forma paral·lela al programa d'activitats, Hangar col·labora i acull en el seu espai activitats puntuals d'artistes, organitzacions, associacions, col·lectius i projectes artístics i culturals.

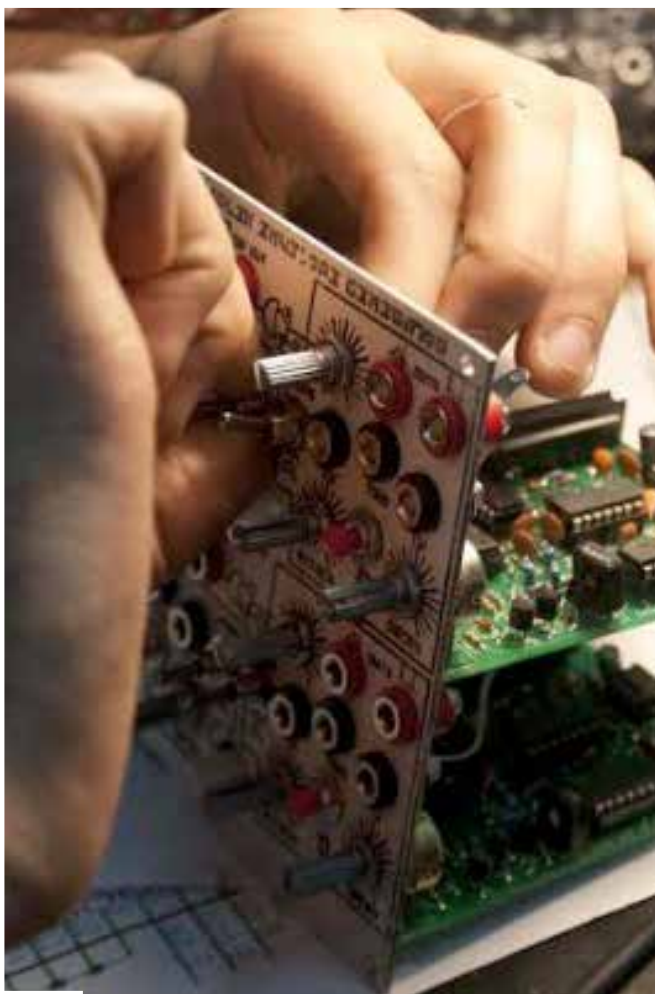
VALORACIÓ 2014

En el 2014 hem pogut gaudir de diferents aterratges en multitud de formats, streamings sobre gènere, presentacions de projectes que s'han fet al centre com el de Ciencia Ficción de Cristina Blanco, un workshop de cinema musical dins del marc del festival Inèdit, o el ja tradicional Gutter Fest que dóna nom a un festival de fanzines de tot l'estat.

Els aterratges funcionen com a projectes inclosos al calendari d'activitats proposats per externs. D'aquesta manera es poden cobrir necessitats esporàdiques d'alguns usuaris que ens ajuden a enriquir el nostre programa.

Aquestes activitats ens ajuden a captar nous usuaris a partir de nous públics, tot obrint el centre a més col·lectius i podent així democratitzar els nostres serveis i obrir el nostre camp d'actuació. Creiem que és una bona manera de trobar iniciatives que d'altra manera no coneixeríem ja que moltes d'elles acaben sent programació fixa amb el pas dels anys.

4.1 FORMACIÓ CONTÍNUA

TALLER DE DISSENY DE PLAQUES DE CIRCUIT IMPRÈS #2 I #3

#2: 22 i 23 de febrer de 2014

#3: 7 i 8 de juny 2014

Docent: Manu Retamero, Befaco

Taller intensiu de disseny i fabricació de plaques de circuit imprès utilitzant Eagle i la tècnica de transferència per calor i àcid.

Durant aquest taller es va introduir al programari de disseny de circuits Eagle i aprendrem les nocions bàsiques per crear un circuit i la seva placa.

Aportació d'Hangar: Allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: Una mitja de 16 persones per cada edició.

TALLER DE ARDUINO AVANÇAT (I)

Docent: Álex Posada

Taller intensiu on es va aprofundir en les metodologies i tècniques d'Arduino. Arduino és una plataforma de maquinari lliure amb la qual es poden desenvolupar tot tipus de projectes d'electrònica i computació física basats en microcontroladors, que permet interactuar amb sensors i controlar circuits, llums i motors amb sistemes intel·ligents. El ventall d'aplicacions és molt ampli, tant en el camp de la interactivitat com de la robòtica, la domòtica, o la electrònica musical. Per aquest motiu és una eina cada vegada més utilitzada per artistes que busquen explorar en les seves obres els usos creatius de la tecnologia. L'objectiu del curs va ser proporcionar als assistents els coneixements perquè puguin desenvolupar les funcions més importants de la plataforma així com la programació del seu programari.

Aportació d'Hangar: Organització de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 17

TALLER "WAREABLE": INTRODUCCIÓ A L'ÚS DE TECNOLOGIES INTERACTIVES EN L'ÀMBIT TÈXIL" (SEGONA, TERCERA I CUARTA EDICIÓ)

*22 i 29 de març de 2014 (segona edició)
10, 17 i 24 de maig de 2014 (tercera edició)
27 setembre 3 i 11 de octubre (quarta edició)*

Docent: Raúl Nieves (pratipo.org / faboratory.org)

Taller pràctic orientat a la confecció i intervenció de roba i accessoris mitjançant la manufactura de circuits electrònics amb Arduino. Lilypad es un dels projectes derivats d'Arduino, una modificació de la placa estàndar enfocada a l'ús sobre teixits i on les parts conductores del circuit es poden cosir. L'integració de hardware/software en l'àmbit dels teixits tou dels teixits permet a més l'acoblament d'aquesta tecnologia amb l'escena emergent dels nous materials (conductius, cròmics, etc). L'objectiu del curs va ser aprendre els principis bàsics d'electricitat/electrònica i programació necessaris per desenvolupar petits projectes, fent èmfasi en la reutilització de circuits/codi d'altres projectes oberts.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 15 (segona edició), 17 (tercera edició) i 12 (quarta edició)

CURS EINES DE PROFESSIONALITZACIÓ PER A ARTISTES

Del 24 al 28 de març de 2014

Docent: Joan Morey

Curs de formació específica per a la professionalització de l'artista en el sector de les arts visuals.

L'habilitat professional del creador actual passa per dominar molts processos diferents, que van des de la realització d'un projecte a la seva difusió, distribució o divulgació. Aquest curs va tenir com a objectiu oferir eines per a cadascun d'aquests processos, amb la finalitat d'ampliar o actualitzar els recursos i aptituds individuals per exercir la professió artística. Aquest curs va orientar-se a oferir suport metodològic a l'artista en l'organització de l'obra (documentació, catalogació i ordenació de la producció), presentació de la trajectòria professional (statement, perfil biogràfic, currículum, dossier visual o audiovisual), així com en la construcció de discurs (estructura del pensament, exposició en públic — oral i escrita) i la gestió i divulgació de la producció artística (des de mecanismes convencionals als nous mitjans i suports).

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 12

TALLER EL COS COM INSTRUMENT SONOR POST-GÈNERE

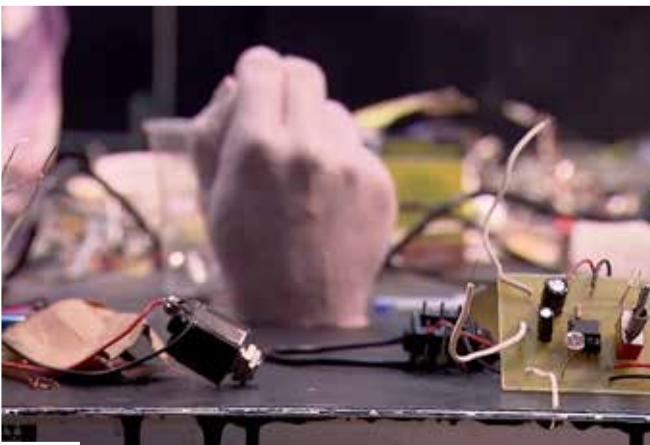
3 de maig de 2014

Docent: Quimera Rosa

En aquest taller es va experimentar amb el cos i el noise construint un [BodyNoise amp]. Es tracta d'un amplificador que permet mitjançant un simple circuit amplificar l'electricitat corporal i generar so per mitjà del contacte corporal amb altres cossos. [BodyNoise Amp] és també un artefacte que ens permet experimentar diferents formes corporals acoblant-ho en forma de pròtesi al nostre cos.

Aportació d'Hangar: Allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 9

TALLER INTRODUCCIÓ A L'HARMONIA APLICADA A LA MÚSICA MODERNA ACTUAL. DINS DEL CAP DEL MÚSIC

6, 13, 8 i 15 de maig 2014

Docent: Eloi Isern Rabella

Durant aquest curs es va procurar donar una visió de la música moderna actual (indie, pop i rock) des d'un prisma teòric i pràctic. És habitual que en el panorama musical actual els músics no tinguin coneixements acadèmics i es guiïn per la intuïció a l'hora d'escriure les seves obres. Un dels objectius prioritaris dels seminaris va ser explicar i posar nom a tots aquests recursos que s'usen de forma intuïtiva i mostrar-ne d'altres menys evidents.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 7

TALLER INTENSIU D'ARDUINO BÀSIC

30 de juny, 1 i 2 de juliol de 2014

Docent: Álex Posada

En aquest taller intensiu es van explicar les metodologies i tècniques bàsiques de treball amb Arduino.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 21

TALLER "PROUCCIÓ DE BOLSILLO"

2, 3, 4 i 5 de juny de 2014
27 i 28 de setembre de 2014
4 i 5 de octubre de 2014

Docent: Carlos Edelmiro

Taller peraltar-li el respecte als instruments musicals i donar vida als sons que poden generar els objectes que ens envolten. Aquest taller va prendre com a base l'enregistrament d'objectes quotidians per a la creació musical, al mateix temps va mostrar tècniques per utilitzar instruments musicals a manera d'objectes per trobar altres timbres. Les classes es van dividir en una part teòrica amb exposició del tema, exemples, teoria, escoltes i taula rodona i una part pràctica amb exercicis en els quals cadascú va buscar integrar el contingut de la classe a la seva visió i producció musical.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 18 en total a les tres edicions.

TALLER DE MODULACIÓ DE CAMPS ELECTROMAGNÈTICS I RESSONÀNCIA AMB FINS SONORS

14 de juliol de 2014

Docent: Manu Retamero, Befaco

Aproximació teòrico-pràctica sobre generació de feedback electromagnètic aplicat a cossos fèrrics amb la finalitat d'aconseguir que entrin en ressonància (oscil·lació constant).

A través del repàs d'una sèrie de principis físics els alumnes van aprendre a generar i modular camps electromagnètics mitjançant la construcció d'amplificadors de potència, bobines i imants de neodimi. Mitjançant aquestes tècniques es va aconseguir fer que elements fèrrics com cordes de piano, baix, guitarra elèctrica, tambors de rentadora, portes de garatge i diversos sistemes fèrrics entrin en ressonància generant una sèrie de freqüències fonamentals audibles i harmòniques mitjançant la implantació de diversos materials sobre la seva superfície.

Aquest taller es va englobar dins del festival ODD.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 6

TALLER D'INTRODUCCIÓ A LA PROGRAMACIÓ CREATIVA AMB PROCESSING

14 i 15 novembre de 2014

Docent: Lali Barrière

En aquest taller els alumnes van aprendre les bases de la programació creativa amb Processing. Processing és un llenguatge i un entorn de programació lliure per a la programació d'imatges, animacions i interaccions. A més, està específicament dissenyat per facilitar l'aprenentatge de la programació a persones amb poca o cap formació tecnològica.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 12

TALLER D'INTRODUCCIÓ A ARDUINO

24 - 26 de novembre

Docent: Álex Posada

En aquest taller intensiu es van explicar les metodologies i tècniques bàsiques de treball amb Arduino.

Aportació d'Hangar: Organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 14

TALLER DE CONSTRUCCIÓ DE SINTETIZADORS MODULARS

Aquest taller s'ha organitzat de forma periòdica.

Docent: Befaco

Taller centrat en la difusió de la cultura “fes-ho tu mateix” aplicada a les tecnologies musicals i més concretament, a la construcció de sintetitzadors analògics modulars.

Aportació d'Hangar: Allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 10 de mitjana.

SEMINARI DE SÍNTESI I COMPOSICIÓ AMB MITJANS ELECTROACÚSTICS

6 i 7 de novembre de 2014

En aquest seminari es va treballar amb diversos sistemes modulars i semi-modulars, sintetitzadors analògics i digitals “històrics” i contemporanis i amb diferents tipus de softwares i dispositius mòbils i interfícies, bateries electròniques i seqüenciadors. Al final del seminari es va fer una pràctica grupal d'interpretació / improvisació en temps real (en base a consignes) per part del públic participant.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 9

WORKSHOPS

4.2. ARTIST2ARTIST

TALLER COMPLET D'AUTORETRAT

25-26 de gener, 22-23 de febrer, 22-23 de març i 26-27 d'abril de 2014

Docent: Cristina Nuñez

Taller complet que va constar de dues parts, una primera part introductòria, d'un cap de setmana intensiu com a introducció al mètode on es van realitzar autoretrats sobre l'expressió d'emocions i es va treballar sobre la percepció de les imatges produïdes, individualment i en grup.

La segona part del taller va constar de tres parts:

1ª part: JO (emocions, cos, personatges, llocs, arrels)

2ª part: JO I L'ALTRE (autoretrats i retrats relacionals)

3ª part: JO I EL MON (autoretrats en grups)

A poc a poc els participants van anar construint el propi projecte personal d'autoretrat. El taller va seguir el mètode The Self-Portrait Experience que Cristina Nuñez ensenya en centres penitenciaris, centres de salut mental, museus, galeries, empreses, universitats i escoles, a Espanya, Itàlia, Finlàndia, Luxemburg, Canadà, UK i USA.

Aportació d'Hangar: Allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 15

CURS EL CINE-ENSAYO (O LA FORMA PELIGROSA DE MEZCLAR LO PERSONAL CON EL PRESENTE)

13 d'octubre – 24 de novembre de 2014

Docent: Andrés Duque

Aquest taller de creació audiovisual impulsat des de la col·laboració entre HAMACA i Hangar va estar dirigit a persones interessades en treballar la forma del cinema-assaig com a mitjà d'expressió. L'estructura del taller és va desenvolupar sota tres aspectes bàsics: Quins compromisos ètics i estètics suposa treballar amb imatges digitals? Com ens relacionem amb la realitat a través de les noves pantalles? Quina posició hem d'assumir enfront d'un món audiovisual hipertecnificat?

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 15

TALLER DIBUIXOS BREUS

18 d'octubre de 2014

Docent: Yamandú Canosa

Aquest curs d'un dia va abordar algunes tècniques "interposades" de dibuix que afecten al procés creatiu i obren nous camps d'especulació en el llenguatge visual i en les seves poètiques. El taller es va realitzar al taller del artista.

Aportació d'Hangar: Co-organització, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 6

TALLER "CAZADORES DE LUZ FOTOSÍNTESIS MECÁNICA"

30 i 31 d'octubre / 1, 2, 7, 8 i 9 de novembre 2014

Docent: Alfonso Borragán i Esther Llorca

Aquest taller de caire experimental, es va dur a terme com una recerca col·lectiva basada en l'exploració de diferents tecnologies. Fotosíntesi Mecànica és la temàtica de recerca proposada per a aquesta edició del projecte. En aquest cas es va treballar en el context del Poblenou, en col·laboració amb alguns dels artesans del barri.

Aportació d'Hangar: Co-organització, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 15

TALLER ¿ÉS L'UNIVERS UNA SIMULACIÓ? SUPERCOMPENSACIÓ, MON MATERIAL I ESTÈTIQUES DE RESISTÈNCIA

21, 22, 28, 29 i 30 de novembre de 2014

Docents: Martin Llavaneras, Regina de Miguel i Pep Vidal

Taller amb una part teòrica i una part pràctica consistent en una excursió pel pre-pirineu Lleidatà. Aquesta és la segona edició d'aquest taller que es va dur a terme per primer cop al mes de novembre de 2013 quan un grup de persones van decidir anar al Monte Perdido per tractar de respondre la pregunta: ¿es l'univers una simulació?. En el 2014 es van tornar a reunir per continuar refelexionant sobre la construcció de nous paradigmes filosòfics i científics, disparar imaginaris especulatius i contingents en un moment en què les vores home, natura, món mecànic, ja no funcionen de la manera tradicional o acostumada.

Aportació d'Hangar: Allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de l'activitat.

Nº assistents: 10

4.3. DIJOUS OBERTS

DORKBOT BARCELONA

24 maig de 2014

Coordinació de l'esdeveniment Dorkbot 2014 dins de les activitats dels Tallers Oberts Poblenou.

Dorkbot és una trobada d'artistes, enginyers i en general, persones interessades en l' "art electrònic" en el sentit més ampli del terme. Dorkbot s'agrupa entorn a col·lectius de tot el món que treballen en el desenvolupament d'experiències a través de l'electrònica i las noves tecnologies. L'esdeveniment original va tenir lloc a Nova York l'any 2000 i més tard es van crear Dorkbots en altres ciutats com Londres, San Francisco, Linz, Melbourne, Seattle, Rotterdam, Lisboa, Chicago, Los Angeles, Shanghai, Medellín, etc. La comunitat Dorkbot a Barcelona neix l'any 2004. Al principi tenia una voluntat nòmada i es celebraven esdeveniments a diferents locals de la ciutat como Riereta, Stradle o Metrónom, però des de l'any 2007 té la seva seu a Hangar. En aquesta edició de Dorkbot es van presentar projectes de Hightech Rupestre, Befaco, Ferroluar i Oscar Sol.

DISSENY DE PLAQUES DE CIRCUIT IMPRÈS

23 de octubre de 2014

Coordina: Befaco

Imparteix: Manu Retamero

Introducció al programari de disseny de circuits Eagle on aprendrem les nocions bàsiques per dibuixar un circuit i desenvolupar una placa per a la seva fabricació.

El programari Eagle és el més utilitzat ja que és multiplataforma (Mac,PC i Linux) i pot usar-se en la seva versió gratuïta per a la majoria de projectes.

APROXIMACIÓ A PROCESSING

30 de octubre de 2014

Coordina: ProcessingBCN

Imparteix: Lali Barrière

Processing és un llenguatge de programació en un context visual (imatges, animacions). L'avantatge sobre altres eines dissenyades per a la programació creativa rau en la seva adequació per a l'aprenentatge gradual. Veurem, amb la realització un sketch molt simple, com és el procés de treball en Processing: la interfície del programa, com és el codi, quins recursos tenim disponibles per aprendre'l. També veurem quina és la manera més senzilla d'incloure els codis de Processing en una pàgina web, utilitzant el <canvas> d'HTML5. No es requereixen coneixements de programació.

WEARABLES

6 de novembre de 2014

Coordina: Faboratory

Imparteix: Raúl Nieves

Existeixen dues comunitats bastant desconnectades utilitzant el terme Wearables. Mentre una es refereix a gadgets portàtils de consum massiu, l'altra és la usada per una escena similar a la del maquinari DIY en la qual conflueixen electrònica, moda, interacció, cos, performatividad o gènere.

Aquest conjunt de projectes experimentals conflueix en Lilypad: una modificació de la placa estàndard d'Arduino enfocada a l'ús sobre teixits i on les parts conductores del circuit es poden cosir, permetent l'ús de sensors (botons, termistors, etc) i actuadors (leds, zumbadors, etc) en relació al cos que els acomoda. La integració de maquinari/programari en l'àmbit tou dels teixits permet a més l'acoblament d'aquesta tecnologia amb l'escena emergent dels nous materials (conductius, cròmics, etc).

Aquest encreuament entre cos i tecnologia anticipa un paradigma llargament anunciat: "l'internet de les coses", la ubiqüitat (la dispersió al món tangible, quotidià i minúscul) de la informació digital.

4.4. HANGAR SONOR

SCOTT KELLY

14 de febrer de 2014

Responsable: Hangar i Niu

Xerrada i concert de Scott Kelly

Aportació d'Hangar: Cessió
d'espai i material d'àudio

Nº assistents: 65 aprox

Foto: Ana Beltran (Ritual Cvlit BCN)

CICLE DE CONCERTS HANGAR
MULTIFOCAL #1 UN INTENTO
DE SUPER-ABURRIMIENTO.
ROC JIMENEZ DE CISNEROS
& RUBÉN PATIÑO

13 de març de 2014

Organitza: Orquestra del Caos

Concert multifocal dins de les activitats d'Hangar Sonor, en conveni amb l'Orquestra del Caos.

Aportació d'Hangar: Aportació d'espais i il·luminació led

Nº assistents: 40 aprox

CICLE DE CONCERTS HANGAR MULTIFOCAL #2. JOAN RIERA ROBUSTÉ

30 d'abril de 2014

Organitza: Orquestra del Caos

Musical Situation 1 i Polyphonic Continuum a 'Hangar multifocal', un cicle de concerts que programa obres de música electrònica i electroacústica creades per a la difusió multifocal.

Aportació d'Hangar: Cessió d'espai i material

Nº assistents: 40 aprox

FESTIVAL ODD - ONEDAYDRONE

15 de juny de 2014

Organitza: Befaco i Hangar

Festival de música Drone
ininterrompuda durant 12 hores

Aportació d'Hangar: Suport tècnic i en la
producció i cessió d'espais (sales Ricson i Pati)

Nº assistents: 90

PICK YOUR FOLK FEST

27 de juny de 2014

Organitza: Hangar i Niu

Performance de Moyenne, en el marc de l'esdeveniment Pick Your Folk Fest.

Aportació d'Hangar: Cessió d'espai (sala Ricson) i material d'àudio.

Nº assistents: 65 aprox

POBLENOU GOES REGGAE - FESTA MAJOR DEL POBLENOU 2014

Organitza: Niu i Hangar

Hangar va acollir 13 hores de cultura Dub, Reggae i Roots. Dos escenaris per gaudir de Poblenou Goes Reggae, una trobada musical per a submergir-se en el so d'arrel jamaicana i en una cultura i una forma de viure que, dècada rere dècada, continua creixent i desenvolupant-se.

Aportació d'Hangar: Espais i equips

Nº assistents: 1.000 aprox

LOWTOY

27 de setembre de 2014

Organitza: Lowtoy i Hangar

Lowtoy va presentar a Hangar el primer Festival Internacional 8 Bit & DIY Electronics de Barcelona. Nou hores de concerts audiovisuals a càrrec d'alguns dels representants més destacats del Chiptune i el Circuit Bending actual. A més es van organitzar xerrades, tallers i l'exposició col·lectiva Machinima, Game-Art, Instalaciones, Glitch y Pixelart.

Aportació d'Hangar: Espais i equips

Nº assistents: 70 aprox

MYSTERIUM 3: NOCHE
DE ELECTRÓNICA
EXPERIMENTAL TURING
TARPIT + SEDCONTRA +
ALOZEAU + ZOZOBRA

3 d'octubre de 2014

Organitza: Niu i Hangar

Nit d'exploració musical electrònica de
la mà d'aquests 4 projectes sonors.

Aportació d'Hangar: Espai i equips

Nº assistents: 80

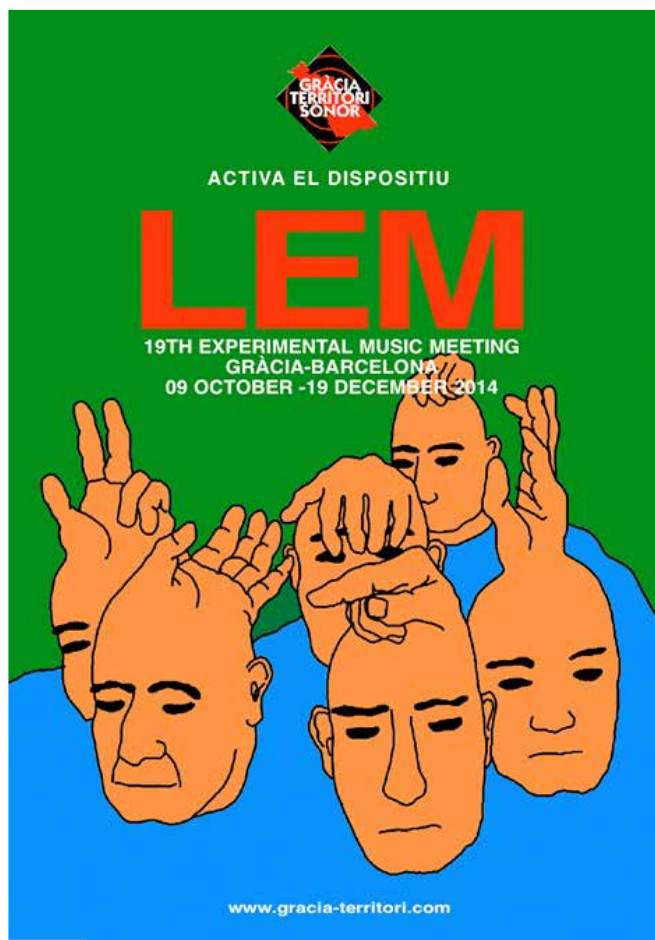

FESTIVAL LEM

*11 d'octubre de 2014***Organitza:** LEM

Conjunt de tres concerts dins la programació del festival de música experimental L.E.M.

Aportació d'Hangar: Espais i equips**Nº assistents:** 70 aprox

FEST INDEED: CÁLIDO HOME + JAIME L. PANTALEÓN + CATAPLÀUSIA + PÉRTIGA

18 d'octubre de 2014

Organitza: Niu i Hangar

Sempre abraçant la filosofia del DIY, Anna Andreu i Eduard Pagès (Cálido Home) van organitzar el "FEST INDEED" a la sala Ricson d' Hangar. El minifestival persegueix la senzilla intenció d'organitzar una vetllada amb grups d'amics, amics que després han estat grups i grups que han acabat essent amics.

Aportació d'Hangar: Espais i equips

Nº assistents: 60 aprox

4.5. ATERRATGES

A continuació, una selecció dels Aterratges 2014.

SOM UNS ARTISTES!

5 d'abril de 2014

Organitza: Blackie Books

Pintura mural feta per un grup de nens en el marc de la presentació d'un llibre infantil de Blackie Books.

Aportació d'Hangar: Espai a baix cost

Nº assistents: 80 aprox

ACTIVITAT GASTRONÒMICA DE L'ARTISTA MARC VIVES, NYAM NYAM

23 de juny de 2014

Organitza: Marc Vives

Activitat gastronòmica de l'artista
Marc Vives: elaboració de una coca
tradicional catalana de 12 metres.

Aportació d'Hangar: Cessió d'espai
(sales Frontó i Cuina)

Nº assistents: 45

INAUDITA / ITZIAR GONZÁLEZ – HELENA TATAY

25 de juny de 2014

Organitza: Javier Peñafiel – Hangar

Trobada de les convidades amb els
artistes residents d'Hangar

Aportació d'Hangar: Cessió d'espais (sala Ricson)

Nº assistents: 18

FESTIVAL GUTTER FEST

9,10 i 11 de maig de 2014

Organitza: Gutter Fest

Festival d'autoedició: Fanzines, concerts i tallers.

Aportació d'Hangar: Aportació d'espais a preu reduït (sales: Polivalent – Ricson – Aula)

Nº assistents: 300 aprox

Imatge publicació Marta Altes

VEN TÚ – HANGAR OBERT

25 de maig de 2014

Organitza: Hangar – Ven Tú

Allotjament de l'activitat "Ven tú" al Hangar dins la programació de l'Hangar Obert.

Aportació d'Hangar: Permisos, electricitat, equip de so i cessió d'espai (Plaça)

Nº assistents: 350 aprox

CIENCIA_FICCIÓN DE CRISTINA BLANCO

5 de novembre

Organitza: Hangar i Cristina Blanco

En el món quàntic es diu que totes les situacions possibles estan succeint al mateix temps. Fins que algú observa. Llavors la naturalesa tria una de les diferents possibilitats. A Ciencia_ficción de moment succeeix tot i alhora, almenys fins que el públic entra a veure-ho.

Aportació d'Hangar: Espais i equips

Nº assistents: 45 aprox.

4.6. ARXIU_DOSSIERS

Arxiu_Dossiers és un repositori de dossiers d'artistes contemporanis pensat per promoure i difondre la seva obra així com el context de l'art del que formen part. Serveix també com a punt de trobada i reunió per aquests artistes i ofereix un servei als diferents professionals del sector artístic. El projecte està pensat per a impulsar el nostre teixit cultural, tant dins de la ciutat de Barcelona com en l'entorn estatal i internacional, mitjançant l'organització informativa de la producció artística contemporània i la seva articulació i divulgació en un entorn adequat.

Arxiu_Dossiers va ser desenvolupat en el Centre d'Art Santa Mònica (CASM) el maig de 2006, però va quedar aturat en el canvi de direcció del centre l'any 2008. Des d'Hangar es va proposar la seva recuperació per actualitzar els dossiers, ampliar l'arxiu, però sobre tot per fonamentar les bases d'un espai per a la dinamització del teixit professional a la ciutat de Barcelona.

La primera etapa de l'arxiu a Hangar durant el 2014 s'ha centrat a traslladar, instal·lar i revisar els dossiers provinents del Santa Mònica, a restablir el contacte amb els artistes que ja formaven part d'aquest en relació a la notificació del canvi de titularitat del projecte ARXIU_DOSSIERS, la signatura dels documents relatius a la protecció de dades personal dels artistes inclosos a l'arxiu, la reobertura dels dossiers i inici de les

primeres actualitzacions, i per últim l'inici de l'incorporació dels artistes residents a Hangar dins de l'arxiu, amb la finalitat que el projecte s'adapti a les característiques del seu nou context.

Durant 2014 hem pogut actualitzar un 35% dels dossiers de l'arxiu, que estava conformat originalment per un total de 90 artistes. Això és degut a diverses circumstàncies: d'una banda, el fet que el trasllat es retardés per temes administratius i legals aliens a Hangar, gestions que estaven a mans de l'Arts Santa Mònica. El retard en l'entrega de l'arxiu físic va suposar un retràs important en la instal·lació i primera revisió dels dossiers per fer un primer diagnòstic de la situació real de l'arxiu entregat. No va ser fins a finals de juny que es va tenir tot l'arxiu instal·lat i llest per a iniciar el seu procés d'actualització. Un altra factor que ha dificultat l'actualització ha estat la lentitud en les respostes individuals dels artistes i de la complexitat de les tasques d'actualització dels dossiers individuals: en alguns dels casos s'han de refer els dossiers completament, per decisió de l'artista, ja que les obres registrades a l'Arxiu, ja no correponen amb la seva pràctica contemporània o ja no el representen.

A l'Arxiu_Dossiers s'hi troben dossiers independents per a cada creador en suport paper i digital. Cada dossier recull un recorregut per la trajectòria de cada un dels artistes en un format estandaritzat

i conté ordenats els següents continguts:

- Informació general
- Informació específica sobre els projectes més destacats de la trajectòria de l'artista
- Imatges de les obres
- Informació complementària i de consulta (catàlegs, reculls de premsa...)
- Videos per a visionat (si s'escau).

Amb el seu trasllat des d'un centre de difusió (com l'antic CASM) a un centre de producció i recerca (com és Hangar), hem volgut conferir més pes específic a alguns dels objectius del projecte original. D'una banda, l'inici de l'actualització dels arxius originals dels artistes ens ha permès reprendre el contacte amb els creadors que hi formen part, i ens ha donat informació directa de la seva situació professional, de si estan en actiu o no, o de les produccions que han realitzat durant aquest període de set anys. Com a conseqüència d'això, el procés iniciat ens està oferint la possibilitat de mapejar la situació dels canals de producció, difusió i comercialització de les arts visuals a Catalunya, tot i que encara estem en una fase apenes iniciada per a poder oferir dades significatives.

D'altra banda, treballar en la reactivació de l'Arxiu ens ha permès repensar la seva funció en base al potencial que té el projecte de constituir-se en un context d'activitats específiques que

estableixin vincles amb agents culturals diferents tant per produir nous recorreguts teòrics sobre la producció artística a Catalunya a partir de lectures transversals de l'Arxiu, com per a la programació d'activitats diverses com la presentació en directe de la trajectòria dels artistes a càrrec d'altres artistes, els visionats de portfolis online a través de plataformes de streaming o visites comentades a l'arxiu a càrrec de professionals per amplificar les seves funcions i dinamitzar tant l'espai de consulta com la relació de l'arxiu en les dinàmiques del centre. Per això i de cara al 2015, durant el 2014 s'ha començat a configurar una convocatòria oberta per la dinamització dels continguts dels arxius destinada a curadors, artistes i altres agents culturals, catalans, estatals i internacionals, mentre es prossegueix amb les tasques d'actualització.

Finalment, tot i que s'han fet ja presentacions en grups reduïts de l'Arxiu_Dossiers, hem considerat que fins a tenir un percentatge més significatiu de dossiers actualitzats, no es pot fer una presentació oberta a la premsa especialitzada i al sector professional. Especialment després que en un gran nombre de converses amb els artistes, la majoria revisen de forma radical les obres presents al seu dossier original, ja que després de prop de set anys, la seva pràctica artística ha variat de forma notable.

VALORACIÓ 2014

ARXIU_DOSSIERS

Amb el seu trasllat des d'un centre de difusió (com l'antic CASM) a un centre de producció i recerca (com és Hangar), hem volgut conferir més pes específic a alguns dels objectius del projecte original. D'una banda, l'inici de l'actualització dels arxius originals dels artistes ens ha permès reprendre el contacte amb els creadors que hi formen part, i ens ha donat informació directa de la seva situació professional, de si estan en actiu o no, o de les produccions que han realitzat durant aquest període de set anys. Com a conseqüència d'això, el procés iniciat ens està oferint la possibilitat de mapejar la situació dels canals de producció, difusió i comercialització de les arts visuals a Catalunya, tot i que encara estem en una fase apenes iniciada per a poder oferir dades significatives.

D'altra banda, treballar en la reactivació de l'arxiu ens ha permès repensar la seva funció en base al potencial que té el projecte de constituir-se en un context d'activitats específiques que estableixin vincles amb agents culturals diferents tant per produir nous recorreguts teòrics sobre la producció artística a Catalunya a partir de lectures transversals de l'Arxiu, com per a la programació d'activitats diverses com la presentació en directe de la trajectòria dels artistes a càrrec d'altres artistes, els visionats de portfolis online a través de plataformes de streaming o visites comentades a l'arxiu a càrrec de professionals

per amplificar les seves funcions i dinamitzar tant l'espai de consulta com la relació de l'arxiu en les dinàmiques del centre. Per això i de cara al 2015, estem configurant una convocatòria oberta per a la dinamització dels continguts de l'arxiu destinada a curadors, artistes i altres agents culturals, catalans, estatals i internacionals, mentre prosseguim amb les tasques d'actualització.

D'altra banda, tot i que s'han fet ja presentacions en grups reduïts de l'Arxiu_Dossiers, hem considerat que fins a tenir un percentatge més significatiu de dossiers actualitzats, no es pot fer una presentació oberta a la premsa especialitzada i al sector professional. Especialment després que en un gran nombre de converses amb els artistes, la majoria revisen de forma radical les obres presents al seu dossier original, ja que després de prop de set anys, la seva pràctica artística ha variat de forma notable.

ARTISTES

5. RESIDENTS

DADES 2014

NOMBRE D'ARTISTES EN RESIDÈNCIA

Estada llarga: 22

Estada curta: 5

Beques institucionals: 4

Residències internacionals: 9

Beca d'intercanvi: 1

Hangar disposa de 18 tallers per a artistes en residència. Les residències als tallers es plantegen a mig termini: els artistes poden disposar dels espais fins a un màxim de 2 anys; transcorregut aquest temps, el taller queda vacant per una altra persona. Hi ha una altra modalitat d'estades curtes, d'1 a 3 mesos, per a la realització de projectes puntuals.

Durant aquest any s'ha habilitat l'espai de les antigues oficines en 4 tallers com a espai de treball per projectes puntuals de producció i per les residències internacionals.

Els artistes residents poden fer ús dels següents serveis d'Hangar de manera gratuïta: laboratori d'imatge (excepte l'edició de vídeo amb tècnic) i l'ús dels espais polivalents, a més del suport logístic per a la realització i producció de projectes. També, disposen d'una sèrie de contactes professionals, visites als seus tallers de crítics, galeristes, gestors culturals, periodistes, etc.

Hangar és un centre que no parteix d'una definició estètica estricta (i aquesta és la raó de la diversitat de propostes i artistes que treballen), sinó d'una voluntat d'atenció prioritària al present i als seus aspectes més estimulants i innovadors. La investigació, l'experimentació, la voluntat d'aportació als discursos i les pràctiques de la cultura contemporània són algunes de les

característiques comunes d'aquesta diversitat. En aquest sentit, la pintura, el dibuix, la fotografia, l'escultura o les instal·lacions són alguns dels mitjans que utilitzen els artistes residents a Hangar i els que estan més vinculats al centre i, concretament, a l'ús d'un espai.

La selecció dels artistes residents als tallers d'Hangar va a càrrec de la Comissió de Programes constituïda per cinc experts en arts visuals i triada per l'assemblea general de socis de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya (AAVC).

VALORACIÓ 2014 ARTISTES RESIDENTS

Aquest any només s'ha obert una convocatòria de sol·licitud de tallers per estades llargues de fins a 2 anys. Es va cancel·lar la d'estades curtes que normalment té lloc els 3 primers mesos de l'any amb motiu de la pròrroga de residència d'aquells artistes als qui les obres de la taulada de l'espai de tallers havien afectat els terminis de la seva residència.

En el 2014 la situació s'ha normalitzat del tot, els espais han quedat ben condicionats amb una cuina nova que genera comunitat i convivència tot donant peu a un bon ambient de treball.

Durant el 2014 s'ha reactivat l'activitat Un Cafè Amb... així com les reunions setmanals amb membres de l'equip tècnic. Un Cafè Amb... és un programa de visites d'agents culturals als tallers d'Hangar durant les quals es conversa de forma informal sobre temes d'interès comú. Bartomeu Marí, Manuel Segade, Sonia Fernández Pan, Itziar Okariz, David Armengol i Valentin Roma han estat alguns dels primers en visitar-nos.

Per altra banda els dies que no hi ha programat Un Cafè Amb... els artistes residents es reuneixen amb part de l'equip d'Hangar per tal d'agilitzar solucions a les incidències del dia a dia. Aquestes reunions també s'aprofiten per coordinar activitats conjuntes com per exemple

les Sessions Polivalents, els Hangar Obert o els projectes expositius amb Fundació Tàpies.

A més a més, cal esmentar la marxa dels artistes Laura Llanelli, Sebastián Cabrera, Jonathan Millán i Pep Vidal uns mesos abans de finalitzar la seva estada de dos anys als tallers d'Hangar. Tots quatre s'han traslladat a partir de desembre 2014 a l'espai de treball compartit Salamina, a L'Hospitalet de Llobregat.

CANVIS A LA COMISSIÓ DE PROGRAMES

La Comissió de Programes, encarregada de la selecció dels artistes residents i de la concessió de les beques d'intercanvi. Està formada per quatre persones independents, expertes en art contemporani (crítics d'art, docents, gestors culturals), i, per tant, molt afins a les noves generacions de creadors. Aquesta comissió es renova cada 2 anys segons l'acord de l'Assemblea General de Socis de l'AAVC i es completa amb la presència de la direcció d'Hangar (amb veu i vot) i l'assistència d'un representant amb veu però sense vot de les tres institucions que patrocinen Hangar (ICUB -Ajuntament de Barcelona-, node de Cultura de la Generalitat i Diputació de Barcelona). D'aquesta manera, les administracions públiques segueixen el dia a dia de l'evolució del centre i comproven el bon ús dels recursos públics. Un representant de la Comissió Executiva de l'AAVC s'incorpora (sense vot) a les sessions de la Comissió de Programes amb l'objectiu de seguir els acords que després s'hauran d'aplicar.

La CP d'Hangar, és responsable de les decisions que han de basar-se en criteris estètics, com ara la selecció dels artistes que han de residir en els tallers, la preselecció dels artistes per una beca de residència a l'estranger, o la selecció de projectes en residència. Aquesta comissió es renova cada dos anys. Al gener de 2014 va entrar en funcionament

la nova comissió, formada per:

- Núria Guell (1981, Vidreres) Artista.
- Mireia Sallares (1973, Barcelona) Artista i realitzadora independent.
- Jeffrey Swartz (Vancouver, Canadà) és crític d'art, comissari d'exposicions i educador.
- Federico Montornés (1963, Sitges), crític d'art, editor i comissari d'exposicions independent.

Al llarg de l'any s'han realitzat alguns canvis en el funcionament d'aquesta comissió, aprovats pel Patronat de la Fundació, que han tingut la voluntat d'incentivar la seva relació tant amb el progrés dels artistes residents com amb el propi projecte d'HANGAR.

Així la seva composició i els seus compromisos han variat en els següents aspectes:

1. La Comissió de Programes passa a tenir la següent composició: 4 experts en Arts Visuals (dos artistes i dos comissaris), responsables de les decisions que han de basar-se en criteris estètics, com ara la selecció dels artistes que han de residir en els tallers, la preselecció dels artistes per una beca de residència a l'estranger, o la selecció de projectes residents. A aquest grup d'experts s'incorpora la direcció d'Hangar.

La comissió de Programes d'Hangar te les següents funcions:

1.1. Seleccionar els artistes residents a Hangar, juntament amb la direcció i els representants de les institucions col·laboradores amb Hangar, per les següents convocatòries:

- Convocatòria per a estades llargues als tallers
- Convocatòria per a residències integrals de tres mesos (incloent la residència d'artistes internacionals)
- Convocatòries de beques internacionals
- Propostes de projectes residents

Queden excloses d'aquest procés, tant les beques institucionals que envien els seus premiats a Hangar, com les residències de curta durada vinculades a circumstàncies de la producció. En tots els casos la CP serà informada dels artistes seleccionats. Aquesta selecció es realitzarà segons el procediment habitual.

1.2. La responsabilitat de la comissió no és només la selecció dels artistes en residència sinó també mantenir una relació de seguiment i suport al treball dels artistes residents, mitjançant visites periòdiques. Per això s'augmentarà la freqüència de les visites als artistes de dues a quatre a l'any. Així, cada 3 mesos la CP, s'entrevistarà amb els artistes residents per fer un seguiment

del seu treball durant l'estada, establint una relació tutorial important per ambdues parts.

1.3. Donar suport i generar complicitats entre la direcció del centre i els artistes residents de llarga durada.

1.4. Seguiment dels projectes becats dins del període d'execució de la beca, mantenint una reunió final de valoració dels resultats dels projectes i acompanyant les presentacions dels mateixos una vegada realitzada la beca.

1.5. La comissió de Programes ha de ser part participativa i ha de generar diàleg amb tot HANGAR, amb la direcció i també amb l'equip tècnic.

2. El procés de selecció dels membres de la Comissió segueix el seu procediment habitual: a partir de noms proposats pel patronat i per l'equip tècnic d'Hangar i pels membres de l'AAVC. El primer llistat resultant, que no pot contenir persones que amb anterioritat hagin participat de la Comissió de Programes, s'enviarà als socis de l'AAVC per a la seva votació.

5.1. ESTADES LLARGUES

Les estades llargues en els tallers
d'Hangar són fins a 2 anys.

5.1.1. ARTISTES PERÍODE FINAL DE RESIDÈNCIA 2012-2014

Els textos que acompanyen les descripcions dels
artistes són adaptacions dels seus statements.

MIREIA C. SALADRIGUES

Terrassa 1978

Període de residència: 15.04.2012 - 15.04.2014

Centra la seva pràctica artística en l'estudi del públic, les vies de recepció i les condicions a les quals s'exposa l'espectador. Sovint, les seves propostes són un precepte per a la reflexió i renegociació dels significats en relació a l'art i la cultura, on el coneixement es presenta més com un procés que com un producte acabat. El caràcter participatiu dels seus incipients projectes la van portar a indagar sobre el paper del públic i els mecanismes de recepció dels seus treballs, però també mostren una manca de debat general que creia lògic després de la teorització sobre l'art relacional, l'art contextual i l'art participatiu.

QUIM PACKARD

Reus 1985

ENRIC FARRÉS

Sant Cugat del Vallès 1983

Període de residència: 1.11.2012 - 1.03.2014

Quim Packard i Enric Farrés treballen junts eventualment per desenvolupar projectes concrets en art contemporani, tot entenen l'art com un espai de llibertat on sorgeixen situacions de diàleg i d'intercanvi. Utilitzen l'humor, l'absurd i la performativitat per generar dubte.

ENRIC FARRÉS-DURAN

***París no se acaba nunca:
#Districte cinquè***

LA REALITAT INVOCABLE
Panorama de narratives

RASMUS NILAUSEN, Copenhaguen 1980

Període de residència: 1.02.2012 - 1.03.2014

El treball de Rasmus Nilausen investiga el que significa pintar evitant la citació constant de la grandesa o la utilització de narratives òbvies. El treball sembla afeblir la idea d'un esdeveniment important.

The Origin. 2014 / The Looks. 2014 . Rasmus Nilausen

ARIADNA PARREU

Reus 1982

Període de residència: 1.05.2012 - 31.02.2014

La seva obra es basa en estudis absurds d'allò quotidià per fer una apologia de l'inútil - sovint adjectiu feridor d'allò l'artístic -. Descontextualitza termes com l'ús, la producció, el mètode i el fi, per provocar el que és inesperat, desactivar cànons i expectatives per abordar amb recursos limitats i lògics del que és merament artístic. Així transforma una oficina en una escultura, la demografia en paisatge o l'estadística en estètica.

To go in order to come back. 2014. Ariadna Parreu

GERARD RUBIO

Barcelona 1984

Període residència: 15.03.2012 – 31.03.2014

Mitjançant tecnologies obertes i de baix cost i sota el paradigma del “fes-ho tu mateix”, els projectes de Gerard Rubio busquen la participació a través de la qual l’obra obté significat i complexitat, una interacció que evoca a la reflexió sobre escenaris socials alternatius, sovint plens de contradiccions, on l’usuari és el protagonista.

Made in the Neighbourhood. 2014. Gerard Rubio

MARLA JACARILLA

Alcoi 1980

Període de residència, 1.04.2012-1.04.2014

Desenvolupa la seva obra artística a mig camí entre el videoart, la performance, la fotografia i la literatura. Des de 2008 és redactora de la revista d'anàlisi i crítica cinematogràfica Contrapicat. Artista convidada al centre d'art contemporani Piramidón el 2010. Des del 2010 ha participat en exposicions com Domèstica; Qualsevol Similitud amb la Realitat és Pura Coincidència, Sala d'Art Jove o Pas de Deux, The Private Space Gallery.

Pequeña Impostura Contraplano Ausente. 2014 / Sesenta Y Siete Palabras. 2014. Marla Jacarilla

5.1.2. ARTISTES PERÍODE DE RESIDÈNCIA 2013 - 2015

Els textos que acompanyen les descripcions dels artistes són adaptacions dels seus statements.

AGGTELEK

GEMMA PERALES

Barcelona 1978

XANDRO VALLÈS

Barcelona 1982

Període de residència: 1.02.2013 – 1.02.2015

El principal interès del treball d'Aggtelek se centra en els processos creatius i en la dissolució de categories artístiques i els seus formats. Tot això es formalitza en una varietat de disciplines (performance, vídeo, textos, escultura o instal·lació) des dels quals s'analitzen i representen conceptes entorn d'allò creatiu des d'una dinàmica vital. La metodologia de treball sorgeix del constant diàleg entre ells, que es qüestionen sempre el paper de l'art, el rol de l'artista i les conseqüències de la pròpia creativitat. Estan interessats en obrir noves lectures al voltant de l'obra i la representació d'aquesta, des d'una perspectiva en la qual s'analitzen tot tipus d'influències, aportant un ampli ventall de referències contemporànies, pròpies de diferents disciplines artístiques.

Untitled (Travel Notes Series). Aggtelek

LLOBET & PONS

JASMINA LLOBET

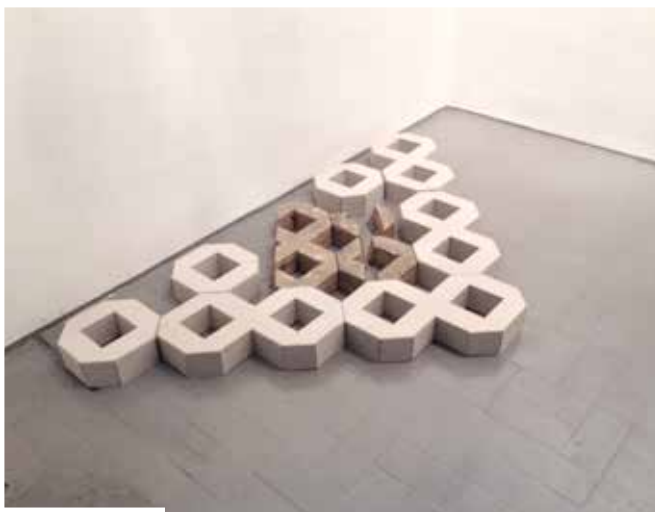
Barcelona 1978

LUIS FERNÁNDEZ PONS

Madrid 1979

Període de residència: 1.02.2013 - 1.02.2015

Allò quotidià és l'element principal i fil conductor que es pot observar en els treballs de Llobet & Pons, tot prenent diferents formes i disciplines. Els projectes es basen en l'observació del context, en la investigació i en el diàleg, per tractar tant temes transcendentals com banals, tot agafant elements quotidians per donar-los la volta i utilitzar-los com partícules significants al servei de la creació de noves metàfores i significats.

LAURA LLANELI

Palau de Plegamans 1986

Període de residència: 1.04.2013 – 1.05.2015

El seu treball es desplaça entre el que és performàtic i és alhora sonor. Ambdós tipus de pràctiques estan unides per l'espai, en la manera en que ella l'entén: un espai no necessàriament físic, pot ser tangible com no ser-ho, on es produeixen unes situacions concretes susceptibles per a ser alterades. Amb aquesta manera de treballar en relació a l'espai, els seus projectes es recolzen en una línia comú d'on es poden extreure els següents conceptes: repetició, desplaçament directe, simulació de superficialitat, alteració/distorsió o mínima irrupció caòtica.

Llamada al orden. 2014. Laura Llaneli

JAN MECH

Alemanya 1974

Període de residència: 1.04.2013 – 1.05.2015

El seu treball prové de dues arrels: per una banda, el teatre i la performance contemporànies, i d'un altre la música electrònica. Mech va estudiar teatre, cine i estudis audiovisuals (Johann Wolfgang Goethe Universität, Frankfurt) i començà a intercalar aquestes disciplines amb l'experimentació sonora durant la seva estada a DasArts (Amsterdam). Des d'aquest moment, el centre del seu treball és la creació de peces sonores, tot desenvolupant una aproximació a la performance que uneixi el so amb la presència física del performer a l'espai.

The Ten Minutes Pieces, 2014, Jan Mech

VÍCTOR JAENADA

Esplugues del Llobregat 1977

Període de residència: 1.04.2013 – 1.05.2015

Los cocos son como mis cojones, peludos, gordos y marrones. 2013. Víctor Jaenada

S'especialitza en les arts plàstiques gràcies a la seva formació, primer a l'Escola d'Art Llotja, i més tard a la Facultat de Belles Arts de Barcelona. El 2007 transforma un local abandonat en el seu taller i allà s'instal·la durant cinc anys. A partir de 2013 desenvolupa els seus projectes artístics multidisciplinars a Hangar.

La negació de la mort i la reafirmació vital són els motors de la producció artística de Víctor Jaenada. Aquestes motivacions sempre són latents sota unes capes aparentment superficials que sovint fan referència a temes de l'actualitat. Per gestionar el pas del temps i la incertesa l'artista adopta una actitud entre Romàntica i Punk. La part Romàntica tracta d'assimilar lentament els temes transcendents, mentre que la part Punk s'encarrega de processar-los àgilment. Els seus treballs són presentats amb un aire radical i precipitat, però més enllà del primer cop d'ull, es revelen com a estructures sòlides i perverses.

DAVID MUTILOA

Pamplona 1979

Període de residència: 1.04.2013 – 1.05.2015

Si l'efecte de paral·laxi és definit com un aparent desplaçament en la posició d'un objecte sobre el seu context, causat pel canvi des del punt del qual es realitza l'observació, la pràctica de David Mutiloa pren el Paralax no com una desviació perceptiva, sinó com la metodologia que li permet obtenir un punt de vista privilegiat per a l'estudi del que succeeix davant del seu camp de visió. Tot exercint aquest tipus de mirada sobre el propi acte expositiu, el seu treball parteix d'un estudi del factor disseny com a dispositiu que possibilita i sobrepassa al mateix temps la pròpia potència del que és artístic, per analitzar críticament els factors que han marcat el paper polític i econòmic de la cultura en èpoques passades i, simultàniament, dirigir les seves mateixes sospites cap al present. Els seus interessos es dirigeixen, fonamentalment, cap a la imatge, l'espectacle i l'espectador. Amb això, la seva obra pretén exposar els canvis inherents a tot procés, així com la seva naturalesa i estructura. En l'exploració d'aquests tres conceptes pren una posició imparcial, amb l'objectiu de generar una mena de tesi - antítesi en la materialització dels projectes.

JONATHAN MILLÁN

Barcelona 1976

Període de residència: 1.04.2013 – 1.05.2015

Va estudiar Belles Arts, tot passant de la pintura a l'art contemporani multidisciplinar. El seu principal objectiu és comunicar-se amb els altres de forma clara i propera, així que va buscar una forma més lliure i intuïtiva per a comunicar les idees complexes, poètiques i humorístiques pròpies de l'art. D'aquest interès, va sorgir el llibre "Hervir un oso", fruit de la col·laboració amb Miguel Noguera. Des d'aquest moment, el seu treball va vincular-se al món editorial, treballant a "Cultura/s" de La Vanguardia, l'editorial Blackie Books, la revista Fotogramas i diversos llibres. A partir de 2011, després d'una exposició amb David Bestué i Marc Vives a la Galeria Estrany de la Mota, va reconciliar-se amb el món artístic, i va començar a desenvolupar un treball artístic ja lliure del pes de la seva formació acadèmica, centrat en el diàleg entre l'escultura de petit format i el vídeo.

Mirando una foto de cuando era bebé. Jonathan Millán

PEP VIDAL

Rubí 1980

Període de residència: 1.04.2013 – 1.05.2015

La seva trajectòria personal i professional gira al voltant dels canvis infinitesimals- canvis infinitament petits- que es produeixen constantment. La cadena de canvis infinitesimals, perquè alguna cosa sigui visible és gairebé infinita i caòtica. Un canvi deixa de ser infinitesimal quan esdevé visible, quan ja és massa tard per canviar-lo, doncs ja s'ha produït. Llavors el sistema, ja sigui un full que cau, un home que mira aquest full, dues persones parlant, l'Amazones, jo, etc. - es modifica, canvia o desapareix per formar un nou escenari. Aleatorietat, entropia i error són altres conceptes associats. Formalitza aquests processos per mitjà de la instal·lació, l'escultura, la fotografia i el vídeo.

A Cabin for finishing my thesis. 2014. Pep Vidal

SEBASTIÁN CABRERA

Perú 1982

Període de residència: *abril 2013-abril 2015*

El seu treball es centra, fonamentalment, amb l'imatge, l'espectacle i l'espectador. Amb això, la seva obra pretén exposar els canvis inherents a tot procés, així com la seva naturalesa i estructura.

En l'exploració d'aquests tres conceptes pren una posició imparcial, amb l'objectiu de generar una mena de tesi - antítesi en la materialització dels projectes .

La seva obra mostra la imatge quan aquesta es troba inaccessible, i per contra, busca fer-la inaccessible quan aquesta envaeix tot l'horitzó, ja sigui una imatge de ficció o de no - ficció.

L'espectacle l'interessa en dues direccions: d'una banda, la de l'espectador naïf que se submergeix en la ficció de la narració, i de l'altra, la que fa possible traslladar-se darrere de l'escenari per evidenciar els mecanismes que el fan funcionar.

Finalment, analitza l'espectador des del seu doble paper de partícip de la imatge, així com de voyeur allunyat de la mateixa .

Els llenguatges que vehiculen aquestes idees en la seva obra són tant la pintura com el vídeo, tots dos, des dels seus elements formals més bàsics, que li permeten registrar rastres que generen imatges.

5.1.3. ARTISTES PERÍODE DE RESIDÈNCIA 2014 – 2016

Els textos que acompanyen les descripcions dels artistes són adaptacions dels seus statements.

CLÀUDIA PAGÈS RABAL

Barcelona 1990

Període de residència: 1.04.2014 – 1.09.2014

El focus principal de la seva investigació és la construcció de formes d'organització i de com aquestes afecten les interaccions socials i les relacions humanes.

El seu treball analitza el capital cultural, els col·lectius populars i la seva representació, amb l'objectiu d'examinar assumptes tals com les jerarquies, les relacions de poder, els sentiments de pertinença, les economies del cos i el desig. Per a això traça relacions amb altres àrees de coneixement com la música popular, les coreografies grupals o els sistemes de xarxes socials. La seva feina de vegades consisteix en esdeveniments com a estratègia performativa on la participació del públic és essencial, instal·lacions com acostament a espais col·lectius, vídeos instructius o música per ser cantada i ballada.

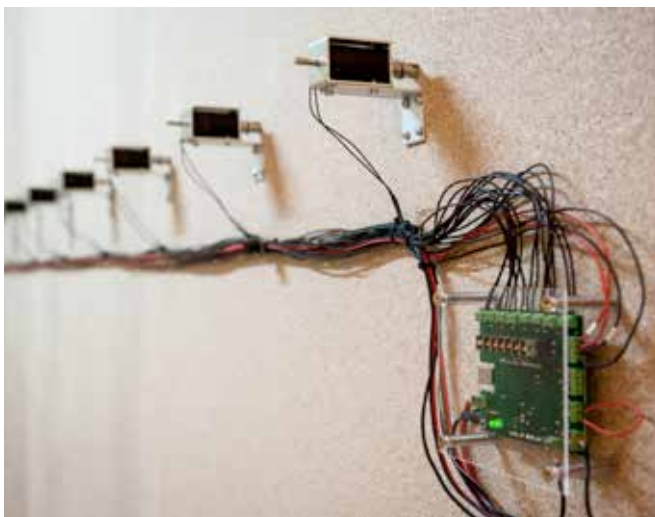

So much flex/ Actos sobre la mesa / I ens vam preguntar: i ara, com cantem si no cantem plegades?. 2014
Clàudia Pagès Rabal

DIEGO PAONESA

Buenos Aires (Argentina) 1970

Període de residència: 01.05.2014 – 01.05.2016

El seu treball es desenvolupa en un context caracteritzat per l'ocupació d'eines i el procediment entès com "el pas a pas" on allò tècnic es manifesta formalment com a pràctica i com a tema de l'obra. Combina diferents llenguatges, com el vídeo, la instal·lació o el dibuix i proposa una reflexió dels límits i relacions existents entre producció artística i producció tècnica. Tot prenent com a punt de partida aquesta idea els seus projectes es desenvolupen en dues línies:

- Procediments, processos i mecanismes de producció.
- Configuració social d'allò tecnològic, intervenció i ús d'eines i / o aplicacions, en relació al llenguatge.

Actualment treballa en una sèrie de peces tot centrant la investigació en:

- L'idea de moviment perpetu com màquina impossible en continu funcionament.
- El camp magnètic com a evidència de la intervenció humana.

Beat Box. 2012. Diego Paonessa

GERMÁN PORTAL

Montevideo (Uruguay) 1979

Període de residència: 01.05.2014 – 01.05.2016

La seva pràctica es desenvolupa bàsicament en el camp de la pintura. En termes generals fa servir la pintura com un procés de customització d'imatges i narratives, així com un registre d'accions quotidianes, efímeres i domèstiques. En el seu procés utilitza *objets trouvés*, fotografies domèstiques així com objectes del seu entorn més proper. El seu treball consumeix formes i les reprograma mitjançant un mitjà tradicional, com és la pintura. Actualment treballa en una sèrie de relats propis i altres aliens o anònims, enllaçant-los amb esdeveniments casuais, domèstics o absurds que succeeixen o que són provocats en el seu entorn. En molts casos crea escenaris o es basa en ells per després plantejar el fenomen. La seva feina actual planteja normalment una alteració, manipulació i re-situació d'elements estranys o de composició. Aquestes alteracions l'interessen com a procés de des-familiarització i estranyament produït i buscat en l'espectador, i com a forma conscient d'alienació, saturació i sobreinformació. L'estranyament és, en aquest cas, un element buscat com a forma de presa de consciència davant d'aquest fet. L'interessa continuar investigant en aquests conceptes contradictoris de memòria i saturació, així com investigar nous mecanismes de presa de consciència d'aquesta situació.

ST (Cueva en Artenara) . 2014. Germán Portal

LUCÍA C. PINO

València 1975

Període de residència: 01.05.2014 – 01.05.2016

El seu treball es pot entendre com un reflex de la voluntat de construir i apuntalar a partir del que és completament accessible, comú o fins i tot residual i dotar-lo d'un valor (el que sigui). Una pràctica que té a veure amb el tuning i tendeix a posar el focus en l'escultura, traduint-se en ocasions a altres llenguatges (instal·lació, fotografia, dibuix, arxiu sonor o text). El seu treball es pot veure com una mena d'escenes o situacions en les quals temporalment ens enfrontem amb la presentació de materials o en la disposició dels mateixos, fins i tot pot ser que a la seva representació ens traslladi a un aquí i ara, per aturar-se. Tot intentant sempre que sigui la relació entre l'espai i l'objecte que proposi un recorregut, un acostament, una manera d'estar. Accions que passen de la reflexió al gest i a la forma, dotant a l'objecte d'un valor que augmenta el seu potencial. En el seu quefer rastreja la recerca d'allò físic en el so, en el volum o en l'imatge com a característiques constants a perseguir.

Lucía C. Pino

MARC SERRA ROCA

Barcelona 1977

Període de residència: 01.05.2014 – 01.05.2016

A l'obra d'art en l'era de la producció cultural se li dóna una responsabilitat clarificadora quan tractem de comprendre el significat del concepte cultura i els seus límits. El seu treball es mou pel relliscós terreny que representa una cultura que majoritàriament és de (i no per a les) masses i en el qual l'obra artística, com en una il·l·lusió, sembla una imatge d'un espai ric en experimentacions socials i preservat de la uniformitat de comportaments. Però un miratge és un miratge. La seva obra planteja una realitat amplificada, ja sigui pel dubte que ens infereix o a través de la proposició d'una hipòtesi ad hoc, que tracta de representar un fet paral·lel al qual coneixem o acceptem. D'aquesta forma l'artista trasllada a l'espai expositiu *inputs* de la cultura popular, generalment filtrats a través de l'absurd o de l'aparent sense sentit. Tot recreant un encontre a priori improbable entre la cultura de l'entreteniment i aquella de caire reflexiu, els seus projectes tracten de provocar preguntes que ens facin repensar precisament el propi significat de la cultura.

MARIO SANTAMARÍA

Burgos 1985

Període de residència: 01.05.2014 – 01.05.2016

La seva pràctica artística estudia el fenomen de l'observador contemporani, tot parant atenció a dos processos que el configuren, tant les pràctiques representacionals com els aparells de visió i mediació. Utilitzant diferents tàctiques com l'apropiació, el remake o el muntatge, les obres s'insereixen en diferents contextes com el conflicte, la memòria, la virtualitat o la vigilància.

D.F.T. Discourses for the End. 2013 / The Phantom of the Mirror, Trolling Google Art Project. 2013-2014.
Mario Santamaría

GIULIANA RACCO

Canadà 1976

MATTEO GUIDI

Itàlia 1978

Període de la residència: 01.01.2014 – 01.05.2016

Treballen amb tota una varietat de suports on s'inclou el dibuix, el vídeo, la instal·lació, la fotografia i els llibres. El treball se situa just en la línia que separa l'art i l'antropologia i es basa, en part, en investigar contextos complexes d'estructures més o menys tancades com són les presons d'alta seguretat. Durant molts anys la seva pràctica artística es centrà en com els individus o els col·lectius d'individus gestionen el seu propi moviment diari a través de sistemes fortament definits els quals tendim a entendre de forma objectiva, a vegades incloent-hi formes d'auto-restricció. Recentment, la preocupació de Giuliana per la narració, el desig i el moviment (incloent-hi el dels treballadors, migrants i refugiats il·legals) i les investigacions de Matteo amb pràctiques altament imaginatives en espais tancats de control (com la cuina i la fotografia a les presons) han convergit dins el context dels camps de refugiats de Palestina (West Bank).

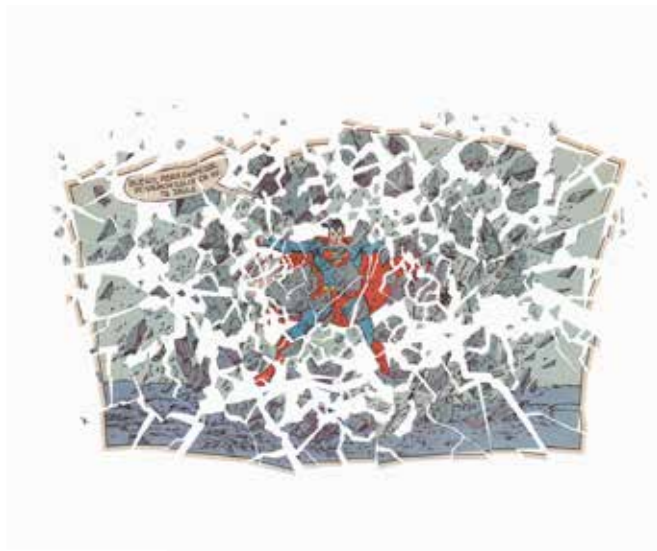
5.2. ESTADES CURTES

MARTIN VITALITI

Buenos Aires (Argentina) 1978

Període de residència: *gener - març 2014*

El còmic es caracteritza per una representació icònica basada en un llenguatge el·líptic el qual ordenem d'una manera perceptiva. Els seus elements es mostren i s'exhibeixen evidenciant el seu esquema en la superfície del mateix tal qual com si fos cartogràfic, on el temps o la progressió de les coses a través del temps es representen de forma espacial. El procés de excavació que realitza l'artista en aquest espai, pot iniciar-se de dues maneres: a partir d'una idea prèvia busca la situació apropiada dins el medi per a la seva realització, o en la trobada imprevista durant la lectura i la investigació de les publicacions. Un cop localitzada, del llenguatge en fa engrunes, tot aïllant certs elements essencials, els combina i unint-los fa alterar els efectes narratius. L'apropiació, la intervenció, el collage, el dibuix o la instal·lació són les estratègies que utilitza per re-interpretar el patró visual del medi.

MOIRA HOLOHAN

Nova York (USA)

Període de residència: *juliol 2014*

Fa servir una àmplia gamma de mitjans - animació de vídeo, escultura, fotografia i gravat - per examinar la relació del cos performatiu, la forma física i la lluita per l'autenticitat. A través d'un procés basat en l'experimentació i la narrativa, desconstrueix i torna a armar estructures que exploren l'artesania i l'art de fer objectes, tot fent referència a la història de l'art, a artefactes històrics i a narratives. Les construccions finals són muntatges subtils on destaca l'evidència de la traça, del treball fet a mà, de l'execució i del temps.

Pattern State. 2014. Moira Holohan

RESIDÈNCIES

5.3. INTERNACIONALS

Hangar compte amb una convocatòria per acollir a artistes de qualsevol nacionalitat que necessitin dels serveis, els espais de treball, l'allotjament i el context que ofereix el centre pel desenvolupament del seu projecte de recerca i/o producció artística.

Aquesta convocatòria és per dur a terme residències que tinguin una durada d'entre dues setmanes (per a projectes teòrics, de recerca o comissarials) i tres mesos (per tot tipus de projectes artístics).

Hangar ofereix els següents recursos als residents seleccionats:

- Residència (allotjament).
- Taula de treball en espai compartit.
- Acompanyament durant el desenvolupament del projecte:
- Assessories gratuïtes en qüestions referents a la producció artística (assessories en planificació de la producció, elaboració i gestió de pressupostos etc.).
- Assessoria gratuïta un cop per setmana en el marc dels Dijous Oberts sobre qüestions relacionades amb imatge digital, desenvolupament de projectes interactius, producció digital i sintetitzadors DIY .

- Difusió del projecte a la pàgina web i organització d'una presentació pública.
- Descompte del 20% en tots els serveis de producció, cursos i lloguer d'espais i materials d'Hangar.

Durant el 2014 hi ha hagut dos processos de selecció, a l'abril i al novembre.

KENICHIRO TAMIGUCHI

Sapporo (Japó) 1976

Període de residència: *març 2014*

El seu treball es basa en la producció d' Hecomi. L'Hecomi, segons la llengua japonesa, es refereix a un abonyegament del terreny, a les esquerdes, els solcs, els trencaments del sòl o a qualsevol deformació del paviment o de les parets de les zones urbanes. L'artista investiga i ressegueix amb precisió aquests solcs i esquerdes de les superfícies de la ciutat. El seu treball és una col·lecció sobre els disturbis visuals del sistema del que està formada la trama urbana. Aquestes formes i patrons són imperfeccions que molta gent tracta d'eliminar o simplement d'ignorar. L'artista, en comptes de ignorar-los, els transforma en bellesa, en escultures vivents que deixen de ser meres interrupcions dins una gran estructura i es transformen en una construcció de caràcter valuós i amb identitat pròpia.

Projecte:

Barcelona Hecomi. Consisteix en la realització de 30 Hecomi de la ciutat de Barcelona que mostrats en format d' una instal·lació titulada Barcelona Hecomi Mapa a la Galeria N2 de Barcelona, així mateix és també un desplegable de guia de carrers d'Hecomis de Barcelona en mida A1.

Silbersteinstr.102. 2013. Kenichiro Taniguchi

LORETTA FIRMANI

Valdivia (Xile) 1978

Període de residència: *març – abril 2014*

El seu treball ha evolucionat cap a la relació que la pintura d'avui pot oferir tant amb l'imatge fotogràfica com amb els diversos dispositius de registre d'imatges. Treballa tant en digital com en manual, realitza un recorregut invers que s'inicia en la fotografia digital per finalitzar en la pintura a l'oli. Des de registres intervinguts, busca un qüestionament del món de les imatges i les aparences, que re-signifiquin a la pintura.

In the bubble . 2014. Loretta Firmani

Projecte:

La pintura i la seva relació amb la imatge fotogràfica. El projecte indaga en la noció de la no permanència, de narratives obertes i inconcluses. Una part del projecte consta de generar diversos registres en fotografia i vídeo (personals i trobats: internet, revistes, premsa, cinema, etc). En aquesta etapa es registra l'entorn (ciutat de Barcelona). Aquests registres són incorporats a un extens arxiu en el que l'artista hi treballa des de fa anys, el qual funciona com a mirall o reflex del seu entorn.

Una segona part del projecte consisteix en seleccionar les imatges que serviran com a referents per a la pintura. Aquesta selecció busca reflectir una complexa trama de relacions, estructures i contextos que són propis del nostre entorn contemporani. En aquest procés l'artista dóna cabuda a una possible trobada d'imaginari i contextos on lo autobiogràfic es barreja amb lo públic, lo local amb lo global, tot provocant un encreuament de temporalitats, ficcionant relacions o lectures entre elles.

MARIANA DE MATTEIS

Villaguay, Entre Ríos (Argentina) 1984

Període de residència: *juny 2014*

En el seu treball sempre apareix, d'alguna manera, fragments del procés fotogràfic, del laboratori. En els dibuixos i les pintures que elabora, la llum és un element fonamental per percebre el conjunt de l'imatge. En determinades obres, les imatges es tornen, tal vegada, fantasmals; si hi fem una ullada ràpida només podem percebre certs elements, però segons la incidència de la llum i el desplaçament del espectador el dibuix s'ens desvetlla poc a poc. Això, per a ella, és una sensació màgica, similar al que sent quan una imatge apareix després d'haver submergit el paper exposat a la llum dins el líquid revelador. La inestabilitat d'aquestes representacions, en el que tot pot aparèixer o desaparèixer movent-nos un sol centímetre, crea una tensió en la que ella es basa per a la seva recerca.

Colección De Matteis Den Dauw. 2014. Mariana de Matteis

Projecte:

Presentación Colección De Matteis Den Dauw (Escena Contemporánea Española). ¿Com poder crear una col·lecció amb obres que l'artista no pot comprar? La solució, doncs, és dibuixar-les i, així, poder ser-ne la propietària. En aquest projecte De Matteis assumeix el rol d'artista-col·leccionista que adquireix obres d'altres autors per crear la seva col·lecció, però una col·lecció formada per dibuixos elaborats per ella mateixa. La seva voluntat és incorporar obres traduïbles en línies, les qual admira i desitja. Una selecció de vint peces d'artistes que integren l'escena de l'art contemporani espanyol, es presenta com a possible resposta a la pregunta sobre com muntar una col·lecció d'art amb obres que l'artista no pot comprar.

Catàleg amb dibuixos de l'artista dels següents artistes: Ignasi Aballí, Aggetelek (Gema Perales/Xandro Valles), Efrén Álvarez, Toni Amengual, Eugenio Ampudia, Tamara Arroyo, David Bestué, Luz Broto, Nuria Canal, Esther Ferrer, Pauline Fondevila, Ignacio García Sánchez, Mercè Hernández, José Antonio Hernández-Díez, Víctor Jaenada, Elba Martínez, Jonathan Millán, Alberto Peral, Jaime Pitarch, Ryan Rivadeneira, Marc Serra i Martín Vitaliti.

BRISA MP

Santiago de Chile 1975

Període de residència: *juny – juliol 2014*

El seu treball tracta dels llenguatges de la dansa i la performance, tot intentant desenvolupar investigacions sobre les noves gestualitats i moviments del cos humà, la relació cos – ciutat - tecnologia, i l'estudi de noves metodologies, paradigmes i formes d'art a partir de l'ús de la tecnologia.

Protobody 1.0. 2014. Brisa MP

Projecte:

Protobody 1.0. El projecte s'emmarca en els eixos cos – ciència - tecnologia, i pretén desenvolupar un exercici d'obra a partir dels conceptes de "control - descontrol" aplicant eines de robòtica i performance com a interacció possible entre cos humà i màquina. *Protobody* es desprèn d'estudis previs que l'artista ha realitzat sobre el cos humà en moviment on els dispositius físics actuen dominant la mobilitat natural del cos i produeixen gestualitats específiques. El projecte explora noves metodologies en el camp de la producció CT, a partir de la combinació de tècniques i llenguatges artístics i científics.

JACEK & EWA DOROSZENKO

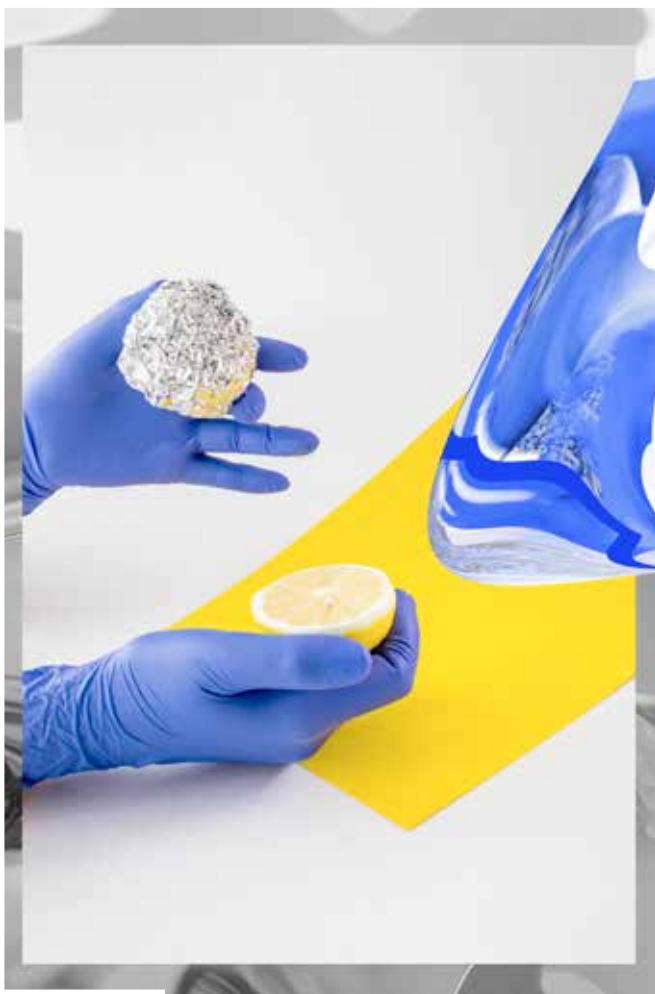
Varsovia (Polònia) 1979

Període de residència: *setembre 2014*

Són un col·lectiu d'artistes amb seu a Polònia, que desenvolupa projectes en disciplines com la instal·lació, la pintura, el disseny gràfic, la música i l'àudio d'última generació. Utilitzen una gran varietat de llenguatges artístics per desenvolupar formes d'art úniques, tot combinant diferents característiques de cada mitjà i posant l'accent en els detalls. Realitzen grans instal·lacions que combinen i interrelacionen la pintura, la música amb l'espai, assajant i provant diferents rangs i escales d'expressió artística: des de la pintura tradicional a activitats multimèdia. Durant els últims anys han explorat gran varietat de temes, com ara visions de futur de la humanitat, la cultura mòbil, les activitats de les societats regionals. Durant aquests últims anys han realitzat projectes artístics multidisciplinaris com Huta artzine, Tonopolis, Chop & Tonic, Mammoth Ulthana.

Projecte:

Samplecity. Instal·lació que a través d'una pàgina web documenta les accions específiques de cada lloc mitjançant enregistraments sonors. Aquests enregistraments s'arxiven en un mapa sonor interactiu, que permet al públic explorar els llocs in situ. El punt de partida de la creació és un mapa de Barcelona que pren com a punt de partida les propietats úniques de les situacions, les tradicions i els objectes inherents a la ciutat.

Soundreaming. 2014. Jack & Ewa Doroszenko

JUAN DUQUE

Colòmbia 1974

Període de residència: *setembre 2014*

Des de fa uns anys el seu taller d'artista s'ha convertit en un camp expandit lligat a diferents cultures, llocs i ubicacions. El constant desplaçament geogràfic i cultural és el punt de partida en el seu treball, en aquest constant estat de mobilitat s'interessa en descobrir com la creativitat opera sota condicions d'immediateza tot explorant en un continu horitzó expandit. És un procés artístic on es pregunta sobre com les oportunitats, la contingència i l'ambigüitat poden incentivar a una reflexió sobre les dimensions socials i polítiques dels espais en la vida quotidiana del dia a dia, s'interessa per totes aquelles possibilitats d'ocupació transitòria de qualsevol espai, sentint una afiliació per la reacció immediata en el moment en què s'arriba a un nou lloc, per un context geogràfic, un territori que esdevé moltes vegades només per unes hores, per uns dies o uns mesos. Principalment treballa amb els espais tal com els troba, així com els materials que hi han a l'abast. Involucra diferents mitjans tot creant un conjunt en què imatges, vídeo i objectes es relacionen de diferent manera, generant instal·lacions que són en la seva naturalesa construccions temporals.

Projecte:

Es tracta d'integrar les qualitats específiques d'un determinat lloc en el meu treball d'instal·lació, ja que el constant ritme de desplaçament i de mobilitat és complex. Un altre qüestió que incorpora el projecte és de quina manera aquest concepte crític de l'especificitat pot contribuir a debatre la noció d'intervencions en espais concrets en les pràctiques artístiques contemporànies.

Sublimation. 2014. Juan Duque

MAYTE TOJIM

Mèxic

Període de residència: *setembre – novembre 2014*

El gran interès que té per la salut, el cos i el servei als altres, l'ha portada a estudiar rehabilitació, activitat enfocada a la cura terapèutica de persones amb discapacitat motora. La finalitat és vincular aquesta activitat amb la seva tasca artística, per generar un potencial en funció de la sanació, el treball amb el cos, la rehabilitació i el desenvolupament de l'individu en el seu context social. Aquesta pràctica es una influència del llegat de la seva àvia, provinent d'una cultura mil·lenària fonamentada en actes curatius i pràctiques xamàniques.

Projecte:

Portesis. El treball es centra en el començament d'un projecte prototip, la finalitat és la creació conseqüent d'objectes, ortesi-pròtesi sensorials pels membres superiors del cos humà (braç, avantbraç i mà). Aquesta peça a més de complir amb els requeriments de funcionalitat té un alt grau de configuració estètica conduint al màxim la idea cap a l'innovació al tractar-se d'ortesi virtual, capaços de rebre estímuls de l'exterior que puguin ser traduïts en formes, colors, traços i sons; a més de complir amb una expectativa estètica i amb moltes de les funcions quotidianes d'una extremitat humana, on ja hi ha grans avenços. Es tracta d'un dispositiu extern que funciona com una eina que permet generar un sistema de representació virtual de la realitat com una manifestació artística.

MEGAN MICHALAK

USA 1971

Període de residència: *octubre – desembre 2014*

El seu treball és una invitació pública en si mateixa. La seva pràctica es trasllada a metodologies cinematogràfiques de documentals analògics, mitjà que utilitza per recopilar missatges dels ciutadans i confrontant-los a la narradora no fiable, on esdevé una altra història. Els rastres resultants són arxius de gent que enfronten la història amb els seus intents per trobar un sentit en ella.

Projecte:

Postals del Passat, Senyals de Futur. En el context d'un marc performatiu els participants poden especular i comunicar-se amb un passat i un futur imaginaris. Aquesta ficció especulativa ofereix una plataforma perquè els ciutadans puguin somiar, conciliar, i contrastar alguns espectres sobre la modernitat i la recent formació i possible col·lapse de l'Unió Europea. En l'exploració d'aquests estrats de la col·lectivitat, descobrim que el colonialisme, el sentiment de culpa col·lectiva encara és un motor de la modernitat i un desig a explorar per les contradiccions dins d'aquests paradigmes i d'entendre la xarxa de la col·lectivitat en la qual estem enredats en l'actualitat. Com a tal, aquest projecte té a veure amb la possibilitat de transmetre missatges al passat / futur per crear una conversa inter-generacional amb Walter Benjamin, àngel de la història.

Postcards to the Past, Signposts to the Future. 2011. Megan Michalak

DAVID ELLIS

Període de residència: *octubre – desembre 2014*

El seu treball té la seva pròpia veu, parla a cada espectador de forma individual i es crea sense trama o argument. Pot crear obres principalment no narratives en vídeo i en analògic Super8. Amb l' experiència adquirida amb la fotografia experimental amb l'ús de càmeres estenopeiques, Polaroid, càmeres de caixa i una varietat de càmeres híbrides fetes per ell mateix i l'ordinador, ha generat una producció de vídeos i pel·lícula Super8 en format analògic de forma progressiva i natural.

Projecte:

Mono-No-Aware. És una exploració dels objectes que posseeixen una essència mono-no-conscient, l'exploració dels objectes amb vida interior i fixos. Alguns vídeos es projecten presència en absència, on la presència d'una persona absent és instrumentada per l'objecte, ja que va ser deixat per ells. L'única narració cinematogràfica és suggerida pels objectes, històries gairebé tangibles una mica evasives i fugaç. La narrativa és l'experiència de la visió que té l'espectador i és també l'experiència del cineasta durant la creació de l'obra.

Mono-No-Aware. 2014. David Ellis

5.4. RESIDÈNCIES DE PRODUCCIÓ

Monkey See, Monkey Do. 2014. Rosana Sánchez y Aris Spensats

Sexy Miami Futuristic Cocktail Lounge (from the past). 2013. Ryan Rivadeneyra

Les residències de producció ofereixen un espai de treball, les infraestructures i els serveis d'Hangar a artistes que estan treballant en la producció d'un projecte concret per un temps determinat. Aquestes s'ofereixen com un servei més del centre i per tant no passen per Comissió de Programes.

ROSANA SÁNCHEZ & ARIS SPENTSAS

Han participat en l'exposició Triple Mortal, organitzada per la Universitat de Barcelona i les escoles d'art Llotja/ la Massana.

Han realitzat una residència de 2 mesos (febrer-març) a Hangar per produir la performance *Monkey See, Monkey Do*, una peça interactiva on l'espectador hi pot jugar mitjançant l'acció. La proposta pretén unir una sèrie d'elements, que a partir del mateix procés creatiu impliqui a l'espectador i al públic en general, a partir d'una espècie de joc on un pot situar-se en relació amb l'objecte artístic, l'espai i l'altre. Un objecte escultòric funciona com a dispositiu convidant els espectadors a relacionar-se, actuar i manipular-lo. D'aquesta manera es deixen obertes les possibilitats de creació amb el propòsit de provar els límits físics i imaginaris del dispositiu artístic en un espai expositiu com és el de la Capella. Tot tractant amb les particularitats del lloc els artistes busquen

crear un objecte específic que pugui involucrar a l'altre en una acció absurda on totes les inversions es centrin en el fer i no en el com fer-ho.

RYAN RIVADENEYRA

Residència de 3 mesos: maig, juny, juliol i agost.

Seleccionat en la convocatòria Bcn

Producció ha produït el projecte:

5 Explosions d'un Ford Pinto. Per a més informació, veure secció 1: Laboratoris d'aquesta memòria.

JOAN MOREY

Residència de 2 mesos, setembre i octubre.

Preparació de mostra individual

a la Galeria SIS, Sabadell.

Realització de diverses peces gràfiques que utilitzen paraula i text en diversos suports. El projecte té com a punt de partida la disfunció de l'art davant certs esdeveniments socials del present. Tot agafant com a leitmotiv la retòrica del llenguatge, l'artista utilitza mecanismes de comunicació propis de les manifestacions o marxes públiques, però tergiversant la seva funció per l'execució de diverses obres.

ACTIVITATS DELS 5.5. ARTISTES RESIDENTS

FACTOTUM

Exposició col·lectiva dels artistes residents d'Hangar comissariada pels propis artistes i coordinada per l'equip tècnic d'Hangar a la Fundació Tàpies dins del cicle d'exposicions Preguntes Freqüents. L'exposició es va realitzar en dues fases amb dues tandes d'artistes diferents, una fase es va inaugurar el desembre de 2013 i l'altra al gener de 2014. Els artistes van comptar amb el suport de la Fundació Banc de Sabadell per a la producció de les seves obres per a l'exposició.

HANGAR OBERT

Cada any es realitzen dues edicions d'aquest esdeveniment, la primera en sinergia amb altres tallers d'artistes de Barcelona (Tallers Oberts Barcelona Poblenou) al maig, i la segona dins el marc de les festes majors del Poblenou (Tallers Oberts Poblenou TOP), barri al que s'ubica el centre, al setembre. Tallers Oberts és una iniciativa impulsada per diferents espais de creació expositius del barri del Poblenou de Barcelona. És una porta oberta per conèixer i descobrir grans i petits racons del barri on, malgrat l'actual transformació urbanística i social, perviu

l'esperit artístic i creatiu de desenes d'artistes. Durant els dos dies que dura cada esdeveniment, a més de produir treballs específics per a l'ocasió, els artistes residents mantenen els seus tallers oberts i hi són per explicar al públic interessat, els treballs que ells estan desenvolupant. Al mateix temps i en els espais comuns del centre, es desenvolupen presentacions, performances i demostracions que permeten mostrar l'ampli ventall de produccions artístiques realitzades mitjançant el suport i la utilització dels serveis del centre. Els Hangar Obert compten amb la col·laboració especial de la Fundació Banc Sabadell.

TALLERS OBERTS BCN POBLENOU (TOB)

24 i 25 de maig

Els Tallers Oberts de Barcelona tenen la voluntat de donar a conèixer els processos i les tècniques que els creadors utilitzen en les seves obres. Any rere any s'ha seguit la tradició d'obrir-los a la ciutat i enguany, en la quarta edició dels Tallers Oberts de Barcelona, bona part d'ella en forma part i gairebé tots els seus districtes s'han sumat a la iniciativa.

Artistes residents: Jan Mech, Aggtelek, Llobet & Pons, Victor Jaenada, David Mutiloa, Jonathan Millán, Pep Vidal, Sebastián Cabrera, Laura Llanelli, Claudia Pagès, German Portal, Marc Serra, Giuliana Racco/Matteo Guidi, Mario Santamaria, Diego Paonesa i Lucía C. Pino.

Residents beques institucionals: Denise Labrague, Buenos Aires (Argentina); Su Yu Hsin, Taipei (Taiwan).

Projectes residents: Befaco, Faboratory, Hamaca, Idensitat, Minipimer i l'Orquestra del Caos.

TALLERS OBERTS BCN POBLENOU (TOB)

20 i 21 de setembre. Festa d'inauguració
el 19 de setembre a Hangar.

Els centres de creació d'art i artesanía pioners del Districte de Sant Martí (barri de Poblenou) realitzen l'activitat de Tallers Oberts de manera conjunta a través de la qual es poden visitar els tallers on creen i treballen els seus artistes, conèixer els processos i les tècniques que els creadors utilitzen en el seu treball creatiu de primera mà, veure la seva obra in situ, a més de poder conèixer els espais i centres on s'ubiquen els seus espais de treball.

Artistes participants en residències d'estada llarga: Jan Mech, Aggtelek, Llobet & Pons, Victor Jaenada, David Mutiloa, Jonathan Millán, Pep Vidal, Sebastián Cabrera, Laura Llanelli, Claudia Pagès, German Portal, Marc Serra, Giuliana Racco/Matteo Guidi, Mario Santamaria, Diego Paonesa i Lucía C. Pino.

Residències internacionals: Mayte Tojim (Mèxic) i Juan F. Duque (Colòmbia)

Projectes residents: Befaco, Laboratory, Hamaca, Idensitat i Minipimer.

TALLERS OBERTS

19

20

21

Setembre Poble Nou

TALLERS OBERTS

19

20

21

Typical figure, showing tendency of artist life—stooping head, flat chest, and emaciated limbs.

SESSIONS POLIVALENTS #7 ADIÓS JULIO

31 Juliol 2014

Sala Polivalent d'Hangar

Les Sessions Polivalents són programes d'activitats dissenyats i gestionats pels artistes residents d'Hangar que es duen a terme durant tota una jornada.

En l'edició de juliol es van poder veure instal·lacions d'alguns dels artistes en residència, així com altres propostes. La programació de les Sessions Polivalents es dissenya des del coneixement concret del context més proper d'Hangar i això genera hibridacions d'artistes, nous projectes col·lectius en multitud de formats, i mostra pràctiques desconegudes de creadors coneguts. Però sobretot les sessions polivalents es veuen clarament reforçades per la presència d'un nombrós públic molt fidel en cadascuna de les propostes.

Els artistes residents d'Hangar amb Manuel Segade

Els artistes residents d'Hangar amb Sonia Fernández Pan

UN CAFÉ AMB...

Programa de visites d'agents actius en el sector cultural als tallers d'Hangar. Aquest programa s'ha intensificat durant 2014 fins a assolir una mitjana de dues visites mensuals, que s'organitzen com a debats i converses al voltant d'una taula de cafè.

Llistat de convidats:

- 11 de juny: Lorenzo Egreja
- 25 de juny: Javier Peñafiel, Itziar González i Helena Tatay
- 09 de juliol: Alex Brahim
- 23 de Setembre: Valentí Roma
- 08 de Octubre: Manuel Segade
- 29 de Octubre: Bartomeo Marí
- 05 de Novembre: David Armengol
- 11 de Novembre: Terre Thaemlitz i Laurence Russell
- 26 de novembre: Sonia Fernández Pan

6. PROJECTES RESIDENTS

Hangar acull projectes artístics i culturals en residència.

Els projectes residents durant el 2014 han estat:

- **Hamaca**

Projecte resident a Hangar des de 2006.

- **minipimer.tv**

Projecte resident a Hangar des de 2009.

- **Idensitat**

Projecte resident a Hangar des de 2010.

- **Befaco**

Projecte resident a Hangar des de 2012.

- **Faboratory**

Projecte resident a Hangar des de 2013.

- **Constelaciones**

Projecte resident a Hangar
(nova incorporació) des de 2014.

Els projectes residents, a canvi de l'estada a Hangar, ofereixen serveis d'assessoria gratuïta en les seves especialitats als artistes que visiten el centre: Hamaca en drets d'autor, minipimer.tv en streaming, Idensitat en art a l'espai públic, Befaco en experimentació sonora i sintetitzadors DIY, Faboratory en impressió digital 3D i Constelaciones en tecnologia mòbil aplicada a noves narratives. Aquestes assessories solen tenir lloc dins del marc dels Dijous Oberts.

Per primera vegada s'ha iniciat al 2014 un procés intern de debat sobre l'obertura d'una convocatòria específica per a projectes residents i s'ha estat treballant en un document conjunt entre la direcció d'Hangar, els projectes residents i la Comissió de Programes d'Hangar, que es presentarà al Patronat de la Fundació durant el primer trimestre de 2015 per a la seva aprovació.

6.1. HAMACA

HAMACA és una distribuïdora especialitzada en preservar i distribuir vídeo art en l'Estat Espanyol constituint un element central en la professionalització de les pràctiques videoartístiques contemporànies i és un dels principals canals econòmics per a gran part dels artistes que representa. HAMACA té com a objectiu contribuir a vertebrar i construir un sector econòmic entorn de les pràctiques videoartístiques i de cinema experimental, apropant galeries, museus, festivals, fires i artistes.

També des de l'any 2007, ha estat particip d'una trama àmplia en la qual han participat un gran nombre d'especialistes en el camp dels arts plàstiques i audiovisuals experimentals, provinents principalment de Catalunya, de l'Estat espanyol i d'altres llocs d'Europa.

Hamaca a l'Arts Santa Mònica

6.1.1. ACTIVITATS DINS DE LA LÍNIA D'ARXIU I SUPORT ALS CREADORS

ARXIU FÍSIC

Una de les principals tasques d'HAMACA és preservar l'arxiu a través de la seva ordenació i el seu manteniment. Durant el 2014 s'ha assolit el nombre de 921 vídeos digitalitzats repartits en 9 discs durs, amb les seves corresponents còpies de seguretat. A més, disposa de dues col·leccions de vídeos VHS cedides per Eugeni Bonet i Joan Guardiola, més de 500 cintes i fins a 1000 DVDs. També aquest any s'han realitzat noves còpies de seguretat a nous discs durs d'alta capacitat; s'ha actualitzat i ampliat la base de dades que conté la catalogació de totes les obres amb les seves corresponents dades tècniques (autor, data de realització, format, idioma, etc).

ARXIU VIRTUAL

Durant el 2014 hem ampliat continguts del web www.hamacaonline.net degut a que s'han contextualitzat els 33 vídeos que van entrar en la convocatòria realitzada junt al Museu Reina Sofia per ampliar el catàleg d'HAMACA:

A mi Madre, Miguel Aparicio
 Another, Karin Dolk
 Aprenderf, Diego Del Pozo
 Backup, Pilar Álvarez
 Best Cry Ever, Zigor Barayazarra
 Branka, Mikel Zatarain
 Chelonia Memoriae, Juan Palacios
 Cutuplifemasterspeed, J. Van Drove
 Dioramas, Andrés Pachón
 El Conocimiento Nunca Viene Solo, Regina de Miguel
 Fóra, Pablo Cayuela y Xan Gómez Viñas
 Glade, Alejandra Pombo; GT
 correo, Zigor Barayazarra
 Hangingout, Martin Llavaneras
 Horizontes, Miguel Aparicio
 How to Start a Movement, Zigor Barayazarra
 I'm Feeling Lucky, Gregorio Mendez
 Inertia, Carles Irijalba
 Integral Samples, Martin Llavaneras
 Istanbul, Eduard Resbier
 Kaufmann Employee, Cristian Bagnant
 La Columna, Carlos Vasquez
 Lanbroa, Mikel Zatarain
 Los Angeles, Cristian Bagnant

Microfugas, Berto Gràcia
 Overlay, Martin Llavaneras
 Pedro Escobar vs Elvis Presley, Silvia Zayas
 RazaREMIX, Manel Bayo
 Resumen TieflandREMIX, Manel Bayo
 Someone to Love, Cristina Núñez
 Stage, Alejandra Pombo
 Sombras de Nueva Guinea, Andrés Pachón
 The Mask of Atlantis, Jorge Nuñez
 The Tibetan Spider, Juan Palacios
 Toma Dos, Pilar Álvarez
 Water Data Falls, Lucía Moreno
 We Could Have Had It All, Itziar Barrio
 Words Wound, Karin Dolk; i
 ZoeMastercCUT, J. Van Drove

Els textos associats a les obres i els artistes els ha realitzat en Carles T Mori, un dels membres del comitè d'experts de la convocatòria.

6.1.2. ACTIVITATS DINS DE LA LÍNIA DE DIFUSIÓ I PROMOCIÓ

CICLE D'HAMACA A L'ARTS SANTA MÒNICA

Durant el 2014 s'ha dut a terme una programació de vídeos mensual a l'Arts Santa Mònica. En ell HAMACA ha donat una segona vida a Barcelona a tots aquells programes encarregats a comissaris pel Cicle de Vídeo a la Gran Pantalla. Aquest cicle es va dur a terme des del 2009 al 2013 a la sala de cinema Maldà.

Els programes emesos han estat:

Gener: Desmuntatge al Dia de l'Eugeni Bonet
Febrer: B Side Story de Marc Prades
Març: Fer Entrar el Cos en Raó del Fèlix Pérez-Hita
Abril: Per Què Són Tant Cars els Llibres a Kiev? de David Armengol
Maig: Per un Desmantellament Sistemàtic de la Qüestió Identitària del Manuel Segade
Juny: Fragments Videogràfics d'un Discurs Amorós de Blocs&Docs
Juliol: This is the Girl del Martí Manen
Setembre: El Corb li Diu a la Garsa de l'Anna Manubens
Novembre: Innocència Perduda del Marcelo Expósito
Desembre: Viatge sense Retorn del Toni Serra

APOLOGIA ANTOLOGIA

Durant el 2014 també hem continuat avançant en el projecte Apologia, es tracta de la primera antologia de vídeo realitzada a l'Estat espanyol i traduïda a l'anglès. Aquest producte permetrà introduir la producció de vídeo d'aquí sobretot dins de l'àmbit acadèmic internacional. Per a dur a terme aquest projecte hem generat un acord de finançament amb altres 2 partners: la Universitat del País Vasc i Tabakalera de Donosti.

RECORREGUTS

Durant l'any s'ha estat treballant en el consens dels 5 recorreguts amb l'equip editor: Aimar Arriola, Neus Miró, Gonzalo de Pedro, Eugeni Bonet i Fito Rodríguez. També s'ha treballat en la versió reduïda del recorreguts per al dvd box. A la vegada Nicolas Maleve ha avançat molt en el prototip web. Es preveu que la presentació d'Apologia serà el setembre de 2015 a Tabakalera on s'inaugurarà una exposició que deriva del projecte.

HAMACA_EDUCA

El 2014 vam iniciar el projecte HAMACA_EDUCA, un conjunt d'activitats que tenien com a objectiu l'alfabetització audiovisual d'alumnes d'educació secundària i batxillerat a través de:

- l'anàlisi d'exemples de videocreació contemporània i la proposta de diferents activitats a l'aula relacionades amb l'experiència de l'alumne;
- l'anàlisi de conceptes vinculats a temàtiques socials;
- el desenvolupament de pràctiques educatives que investiguen la construcció col·lectiva de coneixement i fomenten el desenvolupament d'actituds crítiques davant dels mitjans de comunicació i/o els discursos dominants.

Com a resultat, durant el 2014 hem desenvolupat 3 maletes pedagògiques compostes per a una selecció de diferents vídeos del catàleg d'HAMACA que mostren la diversitat de formats i gèneres de la videocreació classificats per temes i objectius curriculars. Cada maleta disposa de diferents vídeos i els seus dossiers pedagògics corresponents per facilitar el visionat i l'anàlisi dels vídeos a classe, la reflexió sobre les potencialitats del vídeo experimental i exercicis teòrics i pràctics sobre els continguts curriculars tractats per desenvolupar a l'aula.

Malgrat posar en marxa el Programa Hamaca Educa el setembre del 2014, la falta de temps per a la seva comunicació en les escoles i de finançament específic per una comunicació adequada ens ha dut a la situació de rebre poques sol·licituds. El projecte just acaba de néixer i agafar forma.

6.1.3. ACTIVITATS DINS DE LA LÍNIA DE DISTRIBUCIÓ

En aquest sentit hem treballat amb clients tant estatals i internacionals com: SEAC, Festival Punto de Vista, CCCB, MNCARS, Metròpolis, Universitat Politècnica de València, Le Car de Thon (Suïssa), MUSAC, Festival de Oberhausen, Festival Inedit, La Panera de Lleida, Muestra Mirando Nosotras 2013 Granada, Instituto Cervantes Alburquerque, UCLM, Franklin & Marshall College Library, The University of Manchester Library, CEART Fuenlabrada, ICUB, MARCO, Gaïte Lyrique France, Ca l'Arenas, Centre d'Art del Museu de Mataró, UNNIM Sabadell, Universidad de Vigo, AVAM, Diputación Provincial de Huesca, Kino Světozor i Městská knihovna, Praga, Nova vzw iCineketje a Brussel·les.

6.2. MINIPIMER.TV

Vista de la instal·lació Precària Artificial

El col·lectiu minipimer.tv investiga en l'àmbit de l'art i la tecnologia, a través de l'experimentació audiovisual en streaming amb eines lliures, el treball en un grup d'estudi, el desenvolupament d'eines de maquinari i programari lliures i la realització de tallers, instal·lacions, emissions i obres d'art multidisciplinar. Els àmbits de treball del col·lectiu es vinculen a la cultura lliure, el "fes-ho tu mateix", les tecnologies de baix cost (o de producció local), les pràctiques d'auto-aprenentatge i una metodologia que uneix la reflexió i l'acció.

Actualment minipimer.tv segueix actiu, però sense pressions. Durant 2014 s'ha desenvolupat el projecte Precària Artificial, una instal·lació interactiva emplaçada a Can Felipa. No sabem realment quin és el futur del col·lectiu. En part les seves membres estan treballant en altres projectes col·lectius, individuals, acadèmics, artístics i de subsistència.

L'experiència a Hangar ha estat molt important, i sense Hangar el més probable és que el col·lectiu mai hagués existit. Agraïm el fet d'haver pogut utilitzar l'espai i no volem perdre cap tipus de contacte (ni afectiu ni familiar, sobretot).

La majoria dels projectes o experiments que hem emprès durant els anys d'activitat de minipimer.tv poden ser consultats al nostre web: <http://minipimer.tv>

6.3. IDENSITAT

IDENSITAT és un projecte artístic que investiga formes d'incidir en l'espai públic a través de propostes creatives relacionades al lloc i al territori des d'una dimensió física i social. S'estableix com a espai de producció i investigació en xarxa que, des de l'art, experimenta noves formes d'implicació i interacció en el context social.

El conjunt d'activitats que IDENSITAT promou es planteja actualment en dues vies:

- iD Barri / OBSERVATORI Projectes de creació centrats en un barri, integrant processos educatius i mecanismes de visibilitat en l'espai públic.
- iD LAB / PROCESSOS I PROJECTES Projectes de creació impulsats en cooperació, col·laboració i / o coproducció amb altres espais de producció de pràctiques artístiques o projectes de creació basats en un àmbit temàtic que es concreten en un lloc específic, atenent a la seva dimensió física, social i temporal.

ID BARRI / OBSERVATORI

iD Barri, un projecte d'IDENSITAT que actua com a observatori del territori i com a laboratori pel desenvolupament de processos creatius que es connecten amb determinats realitats socials inscrites en llocs que formen part de les concentracions urbanes contemporànies.

El projecte persegueix estimular la creació col·lectiva i l'intercanvi cultural com a formes de desenvolupament i transformació del territori.

iD Barri ha estat realitzat anteriorment a llocs com Calaf, Barcelona, La Marina de Zona Franca, iD Bom Retiro de São Paulo, iD Barri Import / Export i Dispositius Post-.

Durant el 2014 s'ha realitzat el projecte TRANSlocacions. Experiències temporals, pràctiques artístiques i contextos locals, en el marc d'iD Barri. El projecte s'ha realitzat conjuntament amb el Centre d'Arts Santa Mònica i es desenvoluparà també durant el 2015. D'altra banda, durant aquest any també s'ha donat continuïtat a dos projectes WORD SPACE i el Seminari Expandit, que es generen l'any 2013 en el marc del projecte iD Barri Barcelona Dispositius Post- (ECLECTIS).

El projecte TRANSlocacions consta de:

1. Convocatòria de projectes artístics i de comunicacions.
2. Jornades internacionals (Gabrielle Bendimer Viani, Francesc Muñoz, Judit Carrera, Ramon Parramon, Gary MacDonogh, Fadhila Mammar, Jorge Luís Marzo, Gaspar Maza, Fulya Erdemci, María Mur Dean, Josep Bohigas, Martí Peran, Jose Luís Oyón, Ivan Miró, Marina Garcés,

Itziar González, i la presentació dels projectes de Daniel Cid i Robert E. d'Souza, Raul Cárdenas –Torolab- i Josep Maria Martín).

3. Taller de cartografia crítica amb Itziar González i Consuelo Bautista.

4. Publicació.

5. Arxiu de projectes.

6. Microintervencions (Roser Caminal, Brigitte Vasallo + Pol Gallofré, Fem Plaça, Díasporas Críticas, Juan Pablo Orduñez).

7. Observatori de projectes – Exposició.

En el marc de Dispositius Post- i el projecte europeu ECLECTIS (European Citizens' Laboratory for Empowerment: Cities Shared) en col·laboració amb Pratipo Lab (Raúl Nieves). Idensitat ha dissenyat, produït i posat en relació el projecte WORD SPACE, que es va presentar a París, en el marc del Park(ing) Day el setembre de l'any 2013 i en col·laboració amb Dédale. Durant l'any 2014, el dispositiu WORD SPACE s'ha mostrat als Tallers Oberts d'Hangar, al maig; a París, al Festival Playgreen, a Santa Coloma de Gramenet, en el marc del projecte SNTK Besòs Lab i en relació a la Xarxa de Valors, als Tallers Oberts de Poblenou, al setembre i a Hangar, en

relació amb l'artista Mario Santamaría. Finalment, el dispositiu s'ha posat en relació amb la PAH Terrassa i el col·lectiu Todo por la Praxis en el marc del cicle Relacions Ortogràfiques (en Temps Convulsos), de Lucía Piedra i Alba Benavent.

També dins el marc d'ECLECTIS i Dispositius Post- s'ha donat continuïtat al projecte Seminari Expandit. L'S.E. és un projecte d'Idensitat amb el qual s'ha obert un espai semi-permanent de reflexió, formació, creuament interdisciplinar i recerca experimental. Sorgeix a partir del projecte Dispositius Post- realitzat a finals de gener de 2014 i té la voluntat d'aprofundir en les mateixes qüestions a l'entorn de les quals s'ha articulat aquest des de la transdisciplinarietat i amb una voluntat de continuïtat en la reflexió i en la pràctica per a detectar i implementar metodologies per a projectes que vulguin intervenir, des de les pràctiques creatives, en l'espai social. El projecte compta amb la participació de grups d'investigació i professors i alumnes d'àmbits diversos, com les pràctiques artístiques, l'arquitectura i el planejament urbà, la sociologia, l'antropologia, les pràctiques esportives, la comunicació àudio-visual o les polítiques culturals:

- Seminari On Mediation, Universitat de Barcelona, Departament d'Història de l'Art. Martí Peran i Diana Padrón (coord.).

- IGOP, Institut de Govern i Polítiques Públiques, Universitat Autònoma de Barcelona. Joan Subirats (coord.).
- Màster en Antropologia Urbana, Migracions i Treball Social. Universitat Rovira i Virgili, Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social. Gaspar Maza (coord.).
- Màster en Sostenibilitat i Medi Ambient. Universitat Politècnica de Catalunya, Departament d'Urbanisme. Francesc Magrinyà (coord.).
- Màster en Esport, Lleure i Canvi Social. Universitat Ramon LLull, Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (CAFE). Ricardo Sánchez (coord.).
- Escola d'Arquitectura de Reus. Universitat Rovira i Virgili. Núria Salvadó (coord.).
- Processos Creatius en Disseny Col·laboratiu. EINA - Universitat Autònoma. Tania Costa (coord.).
- Màster en Intervenció Psicosocial del Departament de Psicologia Social de la UB. Rubén Fernández i Moisés Carmona.
- Fundació Antoni Tàpies. Laurence Rassel i Linda Valdés.
- Idensitat. Ramon Parramon i Laia Ramos.

El projecte Dispositius Post- està fet en col·laboració amb la Fundació Antoni Tàpies i del col·lectiu Recreant Cruïlles i és part del projecte europeu ECLECTIS.

ID LAB/ PROCESSOS I PROJECTES

Projectes de creació impulsats en cooperació, col·laboració i / o coproducció amb altres espais de producció de pràctiques artístiques o projectes de creació basats en un àmbit temàtic que es concreten en un lloc específic, atenent a la seva dimensió física, social i temporal.

SNTK BESÒS LAB

En col·laboració amb el Consorci del Besòs i l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Idensitat ha realitzat durant l'any 2014 el projecte SNTK Besòs Lab. SNTK Besòs Lab és un projecte d'intervenció i interacció social amb activitats i propostes culturals, artístiques i esportives que ha comprès la implantació de la cúpula har-etxea (de TXP, m-etxea i Straddel3), dos tallers de construcció (Taller de Rampes amb Sergi Arenas i Taller de Disseny i Construcció Col·lectiva de Dispositius Mòbils, amb MAKEA i ELISAVA), presentacions, concerts i activitats promogudes per associacions del barri.

TECNOLOGIES I VIGILÀNCIA (2014-2015)

Projecte en tres fases que s'articula mitjançant un taller, l'activació de projectes i una presentació.

Es realitza en col·laboració amb Enter-Forum i està dirigit per Muntadas. És un projecte que combina la formació, la discussió, el debat, i el desenvolupament de microprojectes creatius, fonamentats en la mirada crítica i la proposició alternativa cap a mecanismes de control que utilitzen tecnologies de vigilància a l'espai públic.

Tecnologies i Vigilància
Taller i activació de projectes
dirigit per A. Muntadas.
Producció i presentació de projectes
Enter_Forum | IDENSITAT.
Coordinació Teresa Martín Ezama
Participants al taller i autors de projectes:
Adrián Onco, Ana Llorens, Blanca Pujals, Carlos Ortí, Gisela Llobet, Isadora Willson, Jaume Simon Contra, Paloma G. Díaz, Ricardo Iglesias, Romina Subirats Piñana, i Isa G. Mondragón

ESTÈTIQUES TRANSVERSALS

Sota el títol d'Estètiques TRANSversals, al llarg del 2014, s'ha desenvolupat el projecte Unitat Mòbil de Paisatge, de l'Estudi Mixité (Marta Carrasco i Sergi Selvas). El projecte, durant aquest any ha activat un seguit de dinàmiques de mediació (encontres, entrevistes...) i començarà la seva activitat pedagògica durant el 2015.

ESPAIS ZOMBI

Idensitat continua el treball de recerca en el projecte Espais Zombi, amb un cicle en el qual es combina una sèrie de converses i un taller a l'entorn de la zona Besòs-Fòrum.

Els espais zombis són espais reviscuts per la confluència de múltiples projectes, molts d'ells no finalitzats o avortats per altres projectes, altres polítiques, altres interessos econòmics, altres circumstàncies externes d'índole extralocal; dibuixen bastos paisatges urbans que segueixen funcionant amb les desfiguracions produïdes per les voluntats de moltes persones, o institucions, que van voler donar-li una vida configurada a la seva pròpia imatge i semblança. La vida actual en aquests llocs poc té a veure amb qualsevol cosa imaginada de manera prèvia.

Què té de Zombi l'espai? Zombificació i territori Besòs-Fòrum

13.12.2014 de 11.00h a 13.30h.
Lloc: Cercle Artístic Sant Lluc . C.
Mercaders, 42, 08003 Barcelona.

11.00 - 11.30h Gaspar Maza. Antropòleg.
Introducció al concepte Espai Zombi.

11.30 - 12.15h Jorge Fernández Gonzalo.
Filòsof. Autor de Filosofia Zombi.

12.15 - 13.00h Antoni Alarcón. Biòleg i gerent del Consorci del Besòs. Ecosistema del riu Besòs i el front litoral.

13.00 - 13.30h Debat amb Jorge Fernández Gonzalo i Sito Alarcón moderat per Gaspar Maza. Deshabitar l'habitatge. Documentar processos que contribueixen a la zombificació de l'espai.

PRESENTACIONS DEL PROJECTE, PUBLICACIONS I D'ALTRES ACTIVITATS

Idensitat ha participat, durant el 2014 en diversos esdeveniments, com els seminaris i conferències com el Simposi final del projecte ECLECTIS i presentació de la publicació que recull l'experiència i un seguit de recomanacions dirigides a professionals, polítics i agents involucrats en temàtiques de creativitat i ciutat (Brussel·les. Desembre 2014); Participació i co-organització de la trobada d'Arquitecturas colectivas a Barcelona. Juny 2014; Participació a ARCO, a la taula Práctica Artística Participativa, Desafíos y Potencial (amb Monica Hoff, Alistair Hudson, Mary Jane Jacob, Kaija Kaitavuori, Aaron Levy, Raimundas Malasauskas i Yasmil Raymond) (Gener 2014); presentació a les jornades Agroperifèries, al Museu del Medi Rural; Presentació a BCN/CCS Transformación del Espacio Urbano y Prácticas

Culturales. ONG Organización Nelson Garrido, Caracas, (octubre 2014); Presentació en el marc de Festival Vèrtex-Polièdrica, Barcelona. Desembre 2014; Presentació en el marc de Prácticas Artísticas en el Espacio Público, a Medialab Prado (Desembre 2014); participació a la sessió informativa sobre Desenvolupament d'Audiències #EuropeCalls CREATIVE EUROPE (novembre 2014); participació en la programació POLSOS EN LA ICONOSFERA (novembre, 2014); participació a la sessió Situacions Reals: un nou Marc d'Aliances i Cooperacions entre les Institucions del Camp de la Producció Cultural KALEIDOSCOPI, a Experimentem amb l'Art (novembre 2014), sessió sobre mediació artística a La Conservera, Múrcia (octubre 2014); participació al Festival Grec de Barcelona en relació amb l'obra NERIUM PARK (recorregut Espai Zombi, juny 2014).

EQUIP

Direcció: Ramon Parramon

Coordinació de Projectes: Laia Ramos

Disseny d'Exposicions: Núria Parés

Assistent coordinació: Irati Irulegi

Col·laboradors: Gaspar Maza, Francesc Magrinyà,
Maral Mikirditsian, Xavi Camino i Roser Caminal

Traduccions: Anna Recasens

Fotografia i vídeo: Xavier Gil

Més informació: www.idensitat.net

6.4. BEFACO

“Divertit no és el contrari de seriós. Divertit és el contrari d’avorrit, i de res més.”

Cartell del festival OneDroneDay

Després de més de tres anys com a projecte resident, en el 2014 s'ha consolidat la relació de Befaco i Hangar, havent estat els principals motors d'activitats d'Hangar Sonor; presentat un calendari regular d'activitats al centre.

Destaquem l'organització del OneDroneDay, la diversificació del maquinari desenvolupat i una assistència estimada d'unes 720 persones a la consultoria setmanal del Dijous Obert.

El suport d'Hangar al projecte i la interacció amb la resta de projectes del centre ha suposat una empenta pel desenvolupament de Befaco durant el 2014.

Les activitats de l'Associació Befaco durant el 2014 s'han centrat en cinc temes principals:

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ DEL FESTIVAL ONEDRONEDAY

Tot aprofitant les instal·lacions i l'equip d'Hangar Befaco va organitzar i produir el primer festival drone realitzat a Hangar. Dotze hores ininterrompudes de música amb un grup d'artistes seleccionats mitjançant convocatòria i avaluació de projectes a cegues mitjançant un jurat.

ACTIVITATS REGULARS A L'AULA DE MAQUINARI

Durant el 2014 Befaco ha realitzat múltiples activitats periòdiques a l'aula de maquinari:

- Un taller mensual de construcció de sintetitzadors modulars.
- Tallers trimestrals de disseny i fabricació de plaques de circuit imprès utilitzant el programari Eagle.
- Diversos patch meeting on es discuteix l'ús de sintetitzadors en la producció musical.
- Diverses xerrades introductòries a la creació sonora dins del marc dels dijous oberts d'Hangar.

CONSOLIDACIÓ DE LA CONSULTORIA SONORA SETMANAL

Des que es van iniciar les consultories gratuïtes a Hangar, el flux d'assistència a la consultoria de Befaco no ha parat de créixer. S'estima que unes 720 persones han passat durant el 2014 per l'aula de maquinari d'Hangar, tot convertint aquesta consultoria sens dubte, en la més multitudinària de les que ofereix el centre.

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ D'ACTIVITATS DE COL·LECTIUS I ARTISTES EXTERNS

Gràcies a la interacció amb altres col·lectius afins a nivell internacional, s'han generat un seguit d'activitats paral·leles a les activitats pròpies del col·lectiu que, afegides a les ja existents en Hangar Sonor, han potenciat la visibilitat del centre.

- Taller Drone Lab per Peter Edwards.
- Taller d'introducció a la síntesi per Ernesto Romeo.
- Taller de ressonàncies electromagnètiques amb fins sonors per Victor Mazón.
- Modular Day en col·laboració amb Knob i Discontinurecords.

Aula de maquinari on s'imparteixen els tallers

DESENVOLUPAMENT DEL SINTETITZADOR MODULAR BEFACO A NIVELL INDUSTRIAL

El sistema modular Befaco s'ha desenvolupat fins a un punt que dona acabat i prestacions professionals. S'han depurat els processos de desenvolupament aconseguint productivitat industrial sense per això deixar de banda el seu disseny de codi obert. Gràcies a aquesta millora el projecte ha aconseguit fer-se un lloc en el panorama dels sintetitzadors moduls, tot sent inclòs en els sistemes d'artistes de renom com Delorean, Los Ganglios, Jan Jelinek o Martin Gore (Depeche Mode). Tots els dissenys han estat publicats sota llicències lliures (CC Share Alike) al web de l'associació www.befaco.org

CONSOLIDACIÓ DELS TALLERS REGULARS A BERLÍN I LONDRES I EXPANSIÓ A ALTRES CIUTATS EUROPEES

S'ha aplicat amb èxit el model dels tallers d'Hangar a Berlín i Londres tot aconseguint una estructura estable per organitzar tallers mensuals a les dues ciutats. La projecció internacional aconseguida i l'exposició del projecte a altres centres s'ha transformat en diverses col·laboracions amb artistes i projectes d'aquests països.

INCREMENT DE LA COL·LABORACIÓ INTERNA AMB PROJECTES I ARTISTES RESIDENTS

S'ha col·laborat de manera activa amb els artistes residents i amb la resta de projectes del centre. En part, això ha estat gràcies a l'obertura d'un accés que connecta la nau on es troba el Laboratori d'Interacció d'Hangar i la nau on resideix Befaco.

Vista general d'un sintetitzador modular construït gairebé en la seva totalitat amb mòduls de Befaco

6.5. FABORATORY

Faboratory és una plataforma de desenvolupament de tecnologies per a la fabricació digital, aquells processos de manufactura que mitjançant la digitalització, la democratització de certs productes i la compartició lliure de fonts (dissenys de maquinari i programari) estan sofrint una transformació equiparable a l'experimentada durant els anys 80, en l'àmbit de la computació, amb l'explosió dels ordinadors personals. Aquesta revolució té un enorme potencial transformador i generador de nous paradigmes soci-econòmics: prosumerisme, crowd-sourcing, etc. Creada sota l'experiència acumulada en el projecte RepRap, i situada en la intersecció entre la fabricació experimental i la filosofia de fonts obertes, Faboratory té per objectiu explorar i augmentar la replicabilitat (fes-t'ho tu mateixa) dels mitjans de fabricació mitjançant tecnologia domèstica(ble) i de baix cost.

La seva activitat es compon de recerca, desenvolupament de projectes (interns i externs) i difusió (documentació de dissenys, tallers, ponències, etc). Faboratory pretén produir prospectiva en l'ús d'aquestes tecnologies, principalment en la interpel·lació cultural mitjançant aquest paradigma tecno-polític.

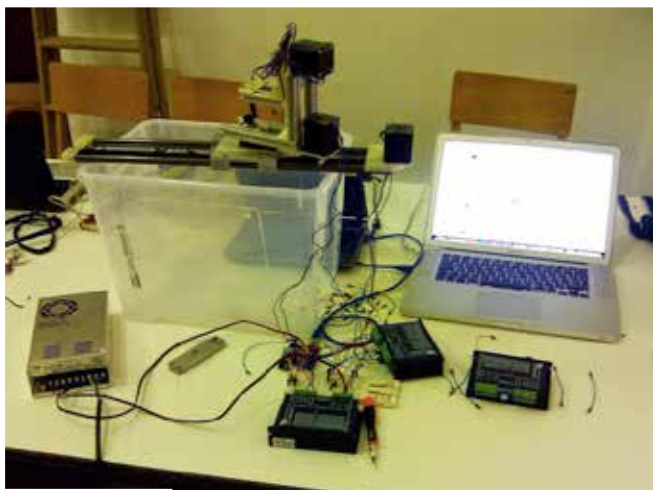
Després d'aterrar a Hangar a mitjans de 2013, el 2014 ha servit per consolidar aspectes

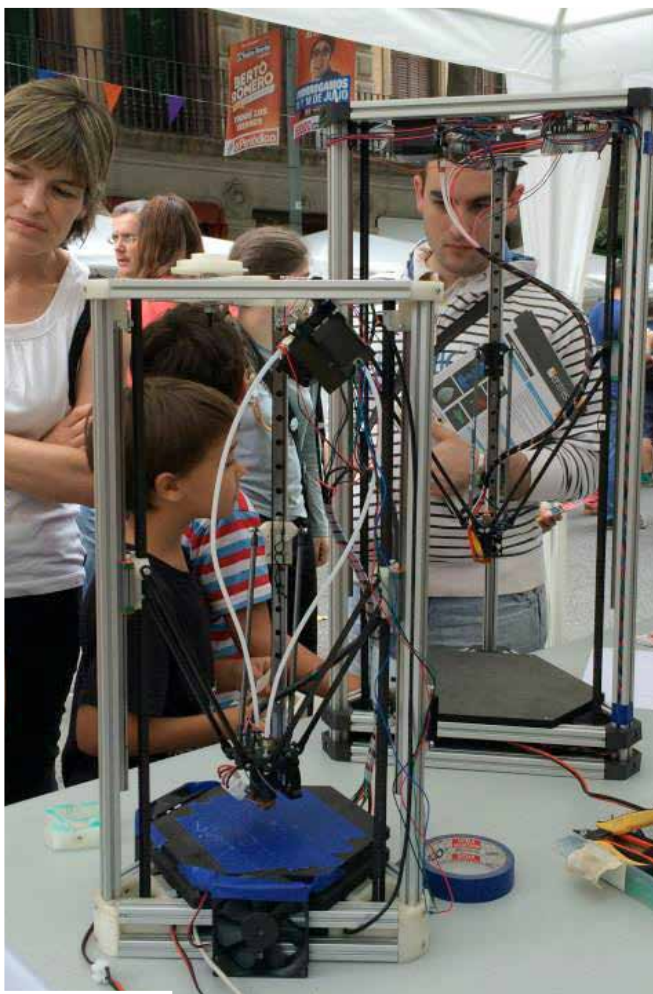
intraestructurals i logístics i consolidar projectes. Aquests projectes han de passar a una nova fase l'any 2015 amb la realització de tallers, comercialització de dissenys i posada en marxa de projectes arrel del maquinari desenvolupat.

L'activitat es divideix en diferents línies d'actuació:

LOGÍSTICA

- Finalització de la reforma de l'espai a Hangar.
- Replantejament de l'estructura virtual i comunicació. Conversió del web d'estàtic a CMS, per tal d'integrar un webshop.

DIFUSIÓ

- Participació en trobades i festivals amb xerrades i ponències sobre aspectes crítics del nou Paradigma que representa la fabricació digital domèstica (Museu Episcopal de Vic/Vit, FCF 2014).
- Participació en fires locals sobre projectes DIY: minimakerfaire, fab10.
- Desplegament de la instal·lació Be Your Own Souvenir (del col·lectiu del que sorgeix Faboratory, blablabLAB) a Atenes.

FORMACIÓ

- Participació continuada en els Dijous Oberts, amb un horari força continuat de 17:00 a 22:00, i una concurrència variable d'unes dues persones cada dijous.
- Participació en el programa de CapsuLabs amb microformació al voltant del modelat, la impressió 3d i altres aspectes bàsics i experimentals relacionats
- Tallers: fabricació i programació de sistemes de control motoritzat per càmeres (trobades de programació creativa -telenoika, visualbrasil, punt multimedia-), reconstrucció volumètrica 2 -posposat de desembre al 2015, tant a Hangar com a Medialab Prado-.
- Acol·lida d'una estudiant com a aprenent amb l'intenció de la seva incorporació en tasques de desenvolupament i producció (2015).
- Creació del subprojecte toMAKEt, primers contactes i tallers. Aquests projectes està adreçat a realitzar formació per gent jove.

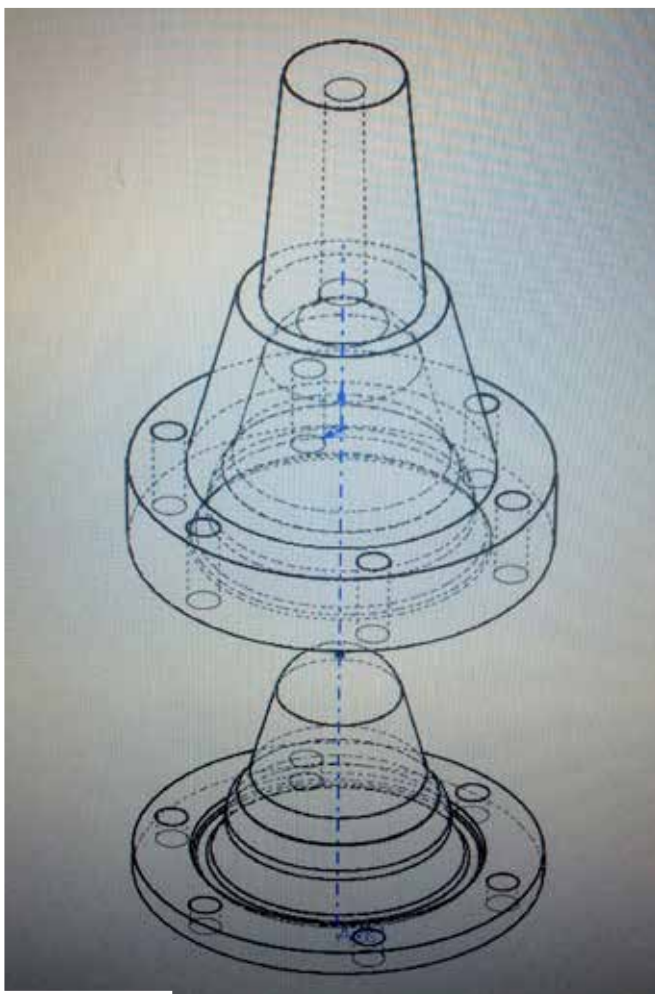

PROJECTES INTERNS

Experiments relacionats amb la impressió 3d: extrusió doble per fabricació de suports solubles i peces multimaterial i disseny d'un cap pivotant, microfussió a metalls en les instal·lacions de la Llotja, autocalibració.

DESENVOLUPAMENT DE PROJECTES

- H4: sistema modular de robotització de càmeres. Valoració del feedback rebut al taller. S'inicia un procés de disseny i prototipat conjuntament amb Hamill Industries.
- Hi5: braç robòtic 5 eixos. Fallida en el prototipat mecànic i replanteig. S'ha iniciat una nova fase que ha passat per l'estudi de nou instrumental i vies per la seva adquisició/fabricació local.
- H6: impressora 3d de photolithographia. Estudi i adquisició de material. S'inicia el procés de modelat i fabricació del prototip.
- Copes menstruals de disseny obert. S'ha d'iniciar un procés de producció per micromecenatge.

FINALITZACIÓ DEL DESENVOLUPAMENT DE PROJECTES EN DESENVOLUPAMENT

- H3: robot polar per la producció de graffitis. Finalització de l'arquitectura electrònica, i el software de control. S'inicia una fase de cerca de projectes per la seva aplicació.

- Impressora delta H2: superfície calenta customitzada paramètricament, circuit d'alimentació, auto-calibració, capçal per fabricació substractiva.

PROJECTES EXTERNS

- Assessorament de projectes d'artistes residents a Hangar i externs.
- Producció de peces per a particulars i projectes, tant artístics com de l'àmbit cultural.

6.6. CONSTELACIONES

En el 2014 el col·lectiu Constelaciones inicia la seva estada com a projecte resident a Hangar per realitzar el projecte Constelaciones Poblenou.

Constelaciones Poblenou és un projecte documental expandit sobre la reconversió del barri, inserit dins del Districte 22 @, baluard des del 2000 de la Marca Barcelona en la seva línia de futur desenvolupista hipertecnològic. El seu principal objectiu és facilitar la transferència de la (es) història (s) del barri i de coneixement entre locals i nous residents a través de les possibilitats que ofereixen els mitjans locatius opensource.

El projecte planteja diverses vies connectades: la primera consisteix en el mapatge de recursos i necessitats del barri i l'elaboració d'una diagnosi col·lectiva; la segona és una sèrie d'accions que promouen la capacitat digital de persones amb baixa accessibilitat tecnològica; la tercera és una investigació aplicada en mitjans locatius peer to peer i opensource amb potencial impacte social.

PLATAFORMA EN LÍNIA

Arxiu digital col·laboratiu que es nodreix a través de la documentació de persones o grups sobre un mapa navegable. Consta d'un sistema de visualització de vídeo en línia, a través del qual

es relacionen els continguts i rutes creades per documentadors. La resta de la comunitat pot visualitzar-los i comentar-los navegant a través d'un mapa organitzat per capes temàtiques. A través d'un webapp per a mòbils i tablets es poden visitar documents sobre el mateix punt geogràfic on van ser creats, realitzar i documentar rutes in situ, així com establir trobades físiques entre usuaris.

RUTES DE MAPEIG

Trobades grupals on es fan recorreguts pel barri i es documenta (mitjançant imatges, vídeos o àudios) allò que els sembla susceptible d'interès. Posteriorment es pugen els documents a l'aplicació online. El procés va acompanyat per tallers de capacitat digital i accés a tecnologies opensource. S'introdueixen l'ús de l'aplicació que posa en marxa el projecte i també es facilita el coneixement d'altres eines que fomenten l'empoderament tecnològic.

INVESTIGACIÓ APLICADA

Paral·lelament Constelaciones porta a terme una línia de treball d'investigació aplicada sobre cartografies i arxius online en contextos socials. Aprofundim en el mobile-art, visualització d'informació GIS i visualització de dades

amb vista a l'acció col·lectiva. Aquesta línia de treball s'està desenvolupant en la wiki "Mapeando Netanarchivos" on compilem projectes i altres esdeveniments que treballen el concepte de mobilitat en contextos socials.

ACCIONS REALITZADES AL 2014

PROGRAMACIÓ WEB

- Pujada dels avenços de l'aplicació web i treball de posada a punt de la mateixa.
- Conceptualització del webapp.

ARXIU

Documentació, digitalització i pujada de documents. Contacte amb agents del barri que tenen arxius personals.

PRODUCCIÓ

- Sol·licitud d'una estada com a projecte resident a estada de llarga durada (investigació aplicada) a Hangar i acceptació per part del centre.
- Cerca de finançament i recursos per a l'òptima realització del projecte, amb el suport directe

d'Hangar. Obtenció de l'ajut Art per a la millora social de l'Obra Social de La Caixa pel desenvolupament del projecte durant el 2015.

- Comunicacions amb Apropem-nos pel desenvolupament conjunt de part del projecte durant el 2015.
- Planificació integral de projecte pel 2015.

SINERGIES

- Contacte amb projectes similars a nivell de barri en curs o passats, que treballin les dinàmiques espacials del mateix com El Km2 del Poblenou.

INVESTIGACIÓ

Treball sobre mitjans locatius, els seus discursos narratius, el disseny d'interfícies i l'experiència de usuaris.

FORMACIÓ

- Formació en Programació per iOS i Android i Open Layers3.

EXPERIMENTACIÓ

- OpenLayers3.

EQUIP

- Rita Buil, Andrea Olmedo i non ten Xeito.
Incorporació a l'equip de Jordi Pujoles,
enginyer en sistemes audiovisuals.

GRUP DE RECERCA

6.7. MULTIFOCAL

Animat per Orquestra del Caos i integrat per artistes sonors, investigadors i industrials, el Grup de Recerca Multifocal - GRM va començar a finals de 2013 a plantejar-se el problema de fer accessible el control de grups grans d'altaveus a qualsevol artista amb un projecte de performance sonora en viu a partir de continguts enregistrats en suports multipista.

El propòsit inicial del grup contemplava la unificació d'esforços a fi de crear una interfície de control gestual en pantalla tàctil i per detecció de moviment que permetés l'assignació d'un nombre indeterminat i independent de materials sonors a un nombre indeterminat i independent d'altaveus, el control gestual hàptic de les mescles de materials sonors per a cada grup d'altaveus, el control gestual per captura òptica de moviment de les mescles de materials sonors per a cada grup d'altaveus, control gestual hàptic dels nivells de cada altaveu i grups d'altaveus, el control gestual per captura òptica dels nivells de cada altaveu i grups d'altaveus, i l'extensió de les quatre funcionalitats anteriors a controls per mitjà de dispositius mòbils per al control individual dels artistes i també per a la influència col·lectiva de tota l'audiència, tan la físicament present, com la virtual.

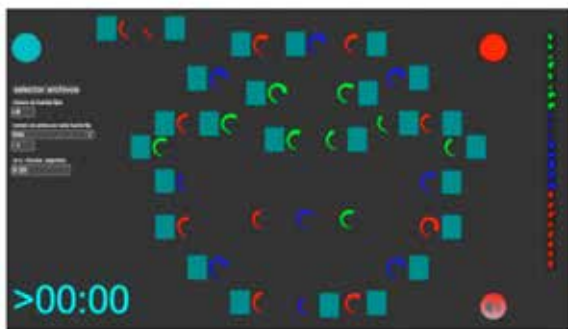
Aquests propòsits inicials han estat eixamplats per la necessitat plantejada a les sessions de recerca d'estendre el camp d'acció a la música generada en viu a partir d'instruments tradicionals. Es a dir,

l'espacialització multifocal de fonts sonores que necessiten micròfons per a la seva captació.

En els darrers temps ha estat proposat per l'empresa de construcció Integral el projecte d'endegar recerques a fi de desenvolupar dispositius electroacústics que, basats en el principi de la cancel·lació activa, serveixin per bloquejar les immissions sonores en les llars, així com les vibracions mecàniques dels electrodomèstics.

Les possibles utilitats d'aquesta recerca són el disseny d'interfícies gestuals per a l'espacialització i la localització virtual de fons sonores en l'espai, el disseny d'aplicacions per smartphones en esdeveniments col·laboratius per a l'espacialització multifocal i la localització virtual de fonts de so i el disseny d'interfícies per al desenvolupament d'iniciatives culturals que en temps real integrin el so 3D i l'espacialització multifocal amb les tecnologies de les telecomunicacions.

La utilitat de la recerca amb instruments tradicionals és l'extensió de l'entorn d'altaveus al context dels concerts tradicionals de música electroacústica, on l'interès sonor es focalitza excessivament en el punt de l'espai ocupat per l'interpret, de manera que l'experiència sonora es mediatitza i es comprimeix pel que va ser una contingència però que ha deixat de ser-ho gràcies a la tecnologia i al decrement constant dels seus preus.

Pantalla d'interfície de l'aplicació de control dels nivells dels altaveus, gestió d'entrades i sortides i selecció d'àmbit de suport fix.

Pantalla d'interfície de control de posicionament automàtic de fonts virtuals en l'espai d'altaveus per mitjà d'Àmbitrics.

El problema més important al que ens hem enfrontat en aquesta recerca han estat les realimentacions. Els micròfons es realimenten quan estan propers als altaveus i la disposició dels altaveus en el dispositiu multifocal obliga la proximitat dels instrumentistes. La recerca més important ha estat duta a terme amb la percussionista Pilar Subirà que, en aquest moment treballa peces de molts dels artistes que formen part del Grup de Recerca Multifocal. Entre ells, Mercé Capdevila, Oriol Graus i Josep Manuel Berenguer. També treballen molt activament en aquest domini Stijn Govaere i Francesc Llopart.

La utilitat de la recerca en la cancel·lació de fonts sonores molestes és la possibilitat d'oferir habitacles més silenciosos. Aquesta és una línia totalment inesperada, però ens trobem en ple procés de recerca de documentació. També han tingut lloc algunes experiències pràctiques prometedores.

A fi d'assolir tots aquests objectius en un futur proper, hem constituït de manera gradual un grup, al principi integrat per artistes sonors i músics, al que s'hi han anat afegint altres investigadors, estudiants d'informàtica i tecnologia musical i industrials. El grup s'ha reunit amb una periodicitat mensual al voltant dels altaveus de l'Orquestra del Caos instal·lats a la sala Ricson d'Hangar. Els participants del grup de recerca han estat fins ara: Ariadna Alsina, Barbara Held, Carles Santos, Carlos

Gómez, Carlos Rojo, Alfredo Costa Monteiro, Daniel Fígols, Felipe Vaz, Francesc Llopart, Gabriel García, Josep Manuel Berenguer, Jordi Bomo, Josep Cerda, Jordi Salvadó, Laura Casaponsa, Laura Llanelli, Lina Bautista, Marc García-Vitoria, Mauricio Iregui, Medin Peiron, Mercé Capdevila, Miquel Guiu, Nuño Fernández, Oriol Graus, Pablo Fredes, Pablo Carrascosa, Pilar Subira, Raquel Garcia Tomas, Stijn Gvaere, Tamara Deejay, Victor Nuñez i Xavi Bonfill.

En principi teníem previst la compra d'algun material, com ara una pantalla tàctil i un captor Kinetic. També voldríem preinstal·lar part del cablejat necessari per a la instal·lació ràpida dels altaveus. Aquests punts han fallat degut a la desaparició de part del pressupost de 2014, perquè ens hem vist obligats a renunciar a la subvenció de la Generalitat. Un altre factor és el vertigen de l'activitat quotidiana. Hauríem d'haver trobat el moment de parlar amb la direcció d'Hangar per veure com les fonts d'alimentació podien quedar instal·lades de manera quasi estable.

Tanmateix, tot i que no hem disposat de pantalla tàctil ni de les facilitats de la captura gestual de kinetic, sí hem fet proves hàptiques amb tauletes gràfiques i gestuals amb càmeres de vídeo connectades per Fire-Wire. El sistema ha estat recentment ampliat amb una taula de difusió Spirit de 24 línies independents, quatre subgrups i auxiliars. Serà de gran utilitat per a la distribució de

tasques en les sessions del grup de recerca i també per als concerts d'Hangar Multifocal, tot i que fins el canvi d'any no es faran més concerts, a causa de la manca de mitjans per convidar nous artistes.

OBJECTIUS ASSOLITS EN DURANT EL 2014

- Elaboració en versió alfa d'una llista de funcionalitats a un nivell de precisió suficient per a la programació de les interfícies gràfica i gestual.
- Elaboració en versió alfa dels motors de software de control de la pantalla tàtil.
- Elaboració en versió alfa dels motors de software de control de la gestualitat a partir dels motors del laboratori de visió per ordinador.
- Elaboració en versió alfa dels elements gràfics individuals de la interfície tàtil.
- Elaboració en versió alfa d'una primera versió de la interfície tàtil.
- Estudi inicial per a l'elaboració d'una primera versió de la interfície gestual.
- Compra d'una taula de difusió Spirit, de 24 línies independents, 4 subgrups i auxiliars.
- Connexió amb la programació dels concerts multifocals a partir de la presentació de la interfície tàtil.

7. BEQUES

PROGRAMA D'INTERCANVI I 7.1 RESIDÈNCIES INTERNACIONALS

Hangar amb el patrocini de l'AECID (Agencia Española de Cooperación y Desarrollo) oferia beques per participar en el seu programa d'intercanvis internacionals amb altres centres d'arreu del món.

El programa internacional de beques d'intercanvi es va cancel·lar per falta de finançament per part de l'AECID, l'última edició fou el 2012. Des de llavors, el nostre objectiu és intentar recuperar un finançament suficient per reobrir el programa anual.

Enguany s'ha obert una línia de col·laboració i patrocini amb l'Institut-Goethe de Barcelona de cara l'any 2015, són dues beques d'intercanvi per a projectes artístics entre Stuttgart (Baden-Württemberg, Alemanya) i Barcelona (Catalunya, Espanya).

També continua la col·laboració amb l'Associació SingCat amb la convocatòria de la beca d'intercanvi Grey Project (Singapur) – Hangar (Barcelona) amb la participació del Centre Cultural Les Bernardes de Salt (Girona). És una iniciativa per potenciar l'intercanvi cultural entre Singapur i Catalunya.

D'HANGAR A L'ESTRANGER

Durant aquest any s'han preparat i resolt les convocatòries de les dues beques d'intercanvi per a projectes artístics entre Stuttgart (Baden-Württemberg, Alemanya) i Hangar, Barcelona (Catalunya, Espanya), i de la beca d'intercanvi Grey Project (Singapur) – Hangar, Barcelona (Catalunya, Espanya) amb la participació del Centre Cultural Les Bernardes de Salt (Girona) organitzada per l'associació SingCat. Els artistes seleccionats realitzaran la seva estada a l'estranger durant 2015. Els artistes seleccionats han estat Mario Santamaría i Luis Guerra per la beca d'intercanvi amb Stuttgart, i David Mutiloa per la beca d'intercanvi amb Singapur.

Al mateix temps, s'han mantingut converses amb l'AECID i Acción Cultural Española – ACE de cara a obtenir el suport d'aquestes dues institucions per a propers programes d'intercanvis.

Des del projecte europeu Soft Control, Hangar ha convocat una beca de recerca per a que un artista resident als tallers d'Hangar realitzi una estada de dos mesos (febrer – març 2015) a MMSU, Cròacia, Rijeka, partner del projecte. L'artista seleccionada ha estat Laura Llanelli amb el seu projecte Dispersion ¿_____?. Dispersion ¿___? proposa una investigació sobre les diferents formes d'escolta que pot oferir la desfragmentació sonora. Posar en qüestió temes

com els punts d'acústica dels edificis, quines diferències i percepcions diferents es creen amb grups de música d'estils molt diversos, o què genera en l'espectador veure un concert d'aquesta manera. El tipus d'instruments i estil musical dóna peu a l'estudi d'una disposició o una altra, no és el mateix dispersar un grup pop, que un quartet de corda, que un grup de hardcore. De la mateixa manera un edifici o un altre, no només a nivell d'infraestructura sinó a nivell de contingut simbòlic, ofereix diverses possibilitats de dispersió. A la ciutat de Rijeka es durà a terme la recerca de grups i edificis diversos als que els pugui interessar la proposta i posar-se en aquest tipus de noves disposicions.

DE L'ESTRANGER A HANGAR

BECA D'INTERCANVI SINGAPUR

– CATALUNYA SINGCAT

Aquesta residència d'intercanvi pertany a la convocatòria del 2013, Quim Tarrida artista de Catalunya va ser seleccionat per una estada entre l'agost i el setembre d'aquell any al centre Grey Project de Singapur i després a l'estiu de 2014 l'artista de Singapur Kray Chen Kerui va realitzar una estada a Hangar durant el mes de juliol.

KRAY CHEN KERUI.

Període de residència: *juliol 2014*

Statement:

El temps ha estat un tema recurrent en la seva pràctica i ha influenciat la producció de la seva obra i la recepció d'aquesta per part del públic. Aquest tema es manté com a eix central de recerca en la seva residència a Barcelona, on diversos factors, meteorològics, geològics, culturals i socials desafien el concepte de temps amb el que l'artista se sentia còmode fins ara. Això porta a una recerca sobre com es percep i es produeix el temps en l'individu, envoltat per un plec de condicions, i conseqüentment com aquest individu reacciona o es resisteix en les relacions, objectes i espais del seu entorn. En el fons, aquesta investigació sobre el temps revela la condició de la vida personal de l'artista ja que la praxis artística és també una perpètua negociació amb la nostra pròpia vida.

Projecte: An Exercise in Futility

Serie de vídeos on l'eix principal és el cos de l'artista en diferents contexts geogràfics, d'espais o temporals i la relació amb els altres, utilitzant mitjans interactius per arribar a un resultat final on es mostra l'absurditat de tot plegat.

BEQUES INSTITUCIONALS PER A ARTISTES

7.2. ESTRANGERS

Hangar col·labora amb institucions culturals a l'estranger amb programes de beques per a la realització de residències curtes en els tallers d'Hangar.

CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE EL GOVERN DE LA CIUTAT AUTÒNOMA DE

7.2.1 BUENOS AIRES I HANGAR

El novembre de 2013 es va signar un conveni de col·laboració amb l'ajuntament de Buenos Aires en el marc de la Biennial d'Art Jove pel que s'atorgara a dos artistes participants a la secció d'arts visuals de la Biennial un premi basat en una residència d'un mes a Hangar. El jurat de la Biennial va seleccionar a 12 artistes de la modalitat d'arts visuals dels quals la Comissió de Programes d'Hangar en va escollir dos, Matías Ercole i Denise Labraga per una residència a Hangar d'un mes cadascú. El resultat de les residències ha estat molt enriquidor pels artistes amb que la institució ja ha sol·licitat repetir l'experiència per la propera biennial de 2015 on la residència es durà a terme durant el 2016.

MATÍAS ERCOLE, 1987 BUENOS AIRES (ARGENTINA)

Període residència: *abril 2014*

Statement:

El seu treball es basa en el paisatge, en una certa imatge sobre la naturalesa. L'artista troba que aquesta té una càrrega de foscor o fantasia de la qual no som partícips, però que percebem dins del paisatge. La seva atenció es troba en allò que no es revela, en aquest darrer lloc. El dibuix permet a l'artista habitar en aquests espais de tensió, entre l'emoció del gest i el contingut de la representació, tot atorgant caràcter de realitat, fent possible l'existència d'un lloc que per lògica seria impossible.

Projecte: Assaigs de Situació

L'interès de l'artista es centra en aquest projecte en la cerca i l'estudi dels materials: la volatilitat del pigment, la fragilitat del carbó i la dinàmica del cos a l'hora de dibuixar. L'espai de treball durant la residència ha estat un laboratori on poder assajar possibilitats, on el dibuix s'ha anat convertint en un camp d'acció, on les imatges sorgeixen i es transformen com a resultat de tot un procés on intervien l'atenció i la consciència a dins de tot el sistema.

DENISE LABRAGA, 1986
PUERTO MADRYN (ARGENTINA)

Període residència: *Maig 2014*

Statement:

A través de projectes fotogràfics es proposa buscar un antídoto personal per a la vida moderna. Desitja rescatar aquells micro esdeveniments que poden oferir un espai per respirar. Com si escrivís notes manuscrites per a un amic, tot descrivint moments ordinaris de la vida diària, narracions molt petites.

Projecte: Arran de Terra

Quantes ciutats conviuen en una ciutat?
Quants relats possibles adquireixen noms i característiques diverses en funció de qui camina la ciutat, l'explica o la registra?
A partir d'aquests interrogants sorgeix el projecte Arran de Terra, que l'artista ha desenvolupat durant el mes de maig a Hangar. El propòsit principal ha estat explorar diverses maneres de hackejar la fragmentada percepció que tenim dels espais públics. El projecte s'ha centrat en la pràctica fotogràfica, complementada amb registres de vídeo, so i text. L'artista ha utilitzat testimonis d'habitants permanents de Barcelona, i a partir dels seus relats ha intentat construir una cartografia que mostra les dimensions sensibles que conformen l'experiència quotidiana a la ciutat.

CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE L'OFICINA ECONÓMICA Y CULTURAL DE TAIPEI, EL MINISTERI 7.2.2 DE CULTURA DE TAIWAN I HANGAR

L'altre beca institucional que ha tingut lloc en el 2014 ha estat la resultant de la col·laboració entre Hangar i el Ministeri de Cultura de Taipei (Taiwan) a través de l'Oficina Económica y Cultural de Taipei institució que depèn del Ministeri d'Assumptes Exteriors espanyol. L'experiència ha estat també satisfactòria per totes les parts implicades pel que la col·laboració continuarà pel 2015.

SU YU HSIN, 1989 TAIPEI (TAIWAN)

Període residència: *Maig - juny 2014*

Statement:

L'obra de l'artista combina instal·lació, film i fotografia. El procés artístic parteix dels records més íntim fins arribar a l'auto-descobriment a través del seu jo interior, tot traduint les emocions al llarg d'un flux entre el temps i els espais per esdevenir una experiència poètica. A partir d'aquí l'artista crea paisatges psicològics convertint-los en l'expressió de la seva consciència sobre l'amor i la mort. Lluny de Taiwan, la pèrdua d'orientació es transforma en el leimotiv de la seva obra.

Projecte: Between Wall B, but I can
Build a Bridge to Break Through.

El projecte s'ha convertit en una auto-teràpia durant la residència de l'artista a Hangar amb documentació diària utilitzant vídeo, foto, autoretrat i escrivint un diari. Tot aquest material li ha servit per psicoanalitzar-se mitjançant la investigació de les accions i les emocions dels elements conscients i inconscients.

HANGAR FORA

8. D'HANGAR

DADES 2014

PRESENTACIONS I ACTIVITATS

FORA D'HANGAR

TOTAL: 9

A l'Estat Espanyol: 7

A l'estranger: 2

Aquestes són les presentacions i activitats en les que Hangar va ser convidat a participar durant el 2014:

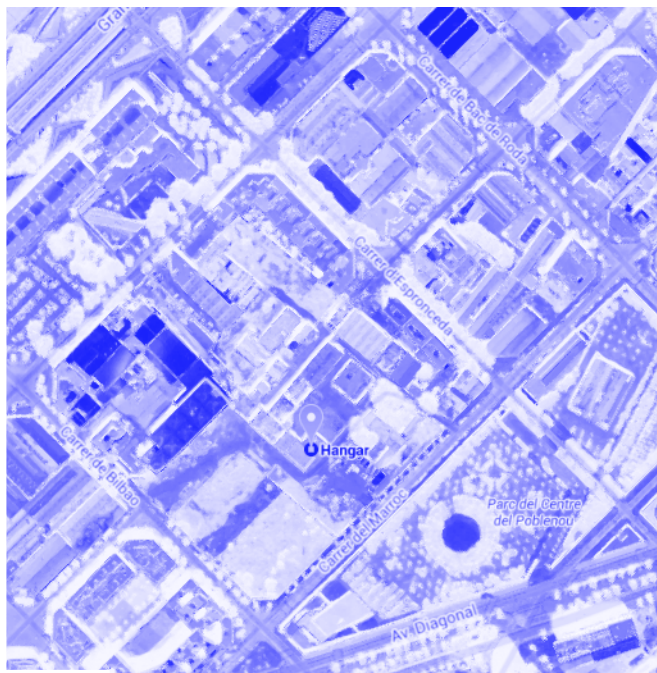
TROBADA RESIDENCIAS
DE ARTISTAS, MODELOS Y
ESTRATEGIAS DE COLABORACIÓN
ARCO, MADRID

19 - 22 febrer 2014

Organitza: Acción Cultural Española
A/CE dins el programa de Encuentros
profesionales de la fira ARCO 2014.

Persona d'Hangar que va assistir: Tere Badia

Participació d'Hangar a la trobada que va ser comissariada i conduïda per Juan de Nieves i va comptar amb la presència de residències nacionals i internacionals, entre elles Matadero Madrid – El Ranchito (Madrid), Beta Local (San Juan de Puerto Rico) i Gasworks (Londres, Regne Unit).

CONFERÈNCIA DESPUÉS DEL MEDIA LAB: DE LAS HERRAMIENTAS A LA COMUNIDAD, CÁTEDRA EUROPA, BARRANQUILLA, COLÒMBIA

17 - 22 març 2014

Organitza: Universidad del Norte

Persona d'Hangar que va assistir: Tere Badia

Participació d'Hangar a la Cátedra Europa 2014, dins de les III Jornadas de Arquitectura, Urbanismo y Diseño. Media Labs: Redefiniendo las fronteras entre el diseño, la multimedia y la tecnología, juntament amb Sherry Lassiter (MIT-FABLAB). La Cátedra Europa és un programa institucional de la Universidad del Norte (Barranquilla, Colòmbia) que té com objectiu promoure la internacionalització de l'educació superior. Aquest programa gratuït i obert al públic en general, ha forjat els llaços de cooperació i integració entre Europa i Colòmbia des de 1997.

TAULA RODONA INICIATIVES CULTURALS EN ESPAIS POLIVALENTS", PAM! II MOSTRA DE PRODUCCIONS ARTÍSTIQUES I MULTIMÈDIA, VALÈNCIA

8 maig 2014

Organitza: alumnes del màster en gestió cultural de la Universitat Politècnica de València

Persona d'Hangar que va assistir: Marta Gracia

Marta Gracia va participar en aquesta taula rodona conduïda pel comissari i crític d'art Álvaro de los Ángeles i que va comptar amb la participació de Matadero Madrid, La Casa Encendida, Octubre Centre de Cultura Contemporània i el projecte La Dula.

A L'ESCOLTA. TROBADA
INTERNACIONAL SOBRE EL
GIR SONOR EN LES ARTS,
CAIXAFORUM, BARCELONA

10 i 11 de juny 2014

Organitza: Arnau Horta

Persona d'Hangar que va assistir:
Josep Manuel Berenguer

Josep Manuel Berenguer de l'Orquestra del Caos i
patró de la Fundació AAVC va participar en aquest
seminari sobre el gir sonor a les arts des de la fila 0.

VISITA D'ESTUDI A LONDRES

15, 16, 17 i 18 d'octubre 2014

Dins del marc del projecte europeu Soft Control

Persones d'Hangar que van realitzar

la visita: Tere Badia i Marta Gracia

Visita d'estudi part del programa d'activitats del projecte europeu Soft Control durant la qual es van mantenir reunions amb els següents projectes i institucions de cara a desenvolupar possibles col·laboracions en el futur:

- Gasworks
- Arts Catalyst
- Codasign
- Furtherfield
- Music engineering department de la Queen Mary University
- Fish Islands
- Hackspace

També es van visitar les fires d'art:

- Frieze
- Kinetica

CIRCUITS CULTURALS, FACULTAT DE BELLES ARTS, BARCELONA

23 d'octubre 2014

Organitza: Màster de producció i recerca artística

Persona d'Hangar que va assistir: Marta Gracia

Participació a una taula rodona amb Bartomeu Marí (MACBA) i Martí Guinovart (Tinta invisible) sobre producció i difusió en l'àmbit artístic i cultural de Barcelona.

Participació a la taula rodona Situacions Reals: un Nou Marc d'Aliances i Cooperacions entre les Institucions i els Professionals del Camp de la producció cultural, Experimentem amb l'Art, Barcelona
24 de novembre 2014

Organitza: Experimentem amb l'art dins del marc de la programació Kalidoskopi

Persona d'Hangar que va assistir: Marta Gracia

Participació en la taula rodona conduïda per Carles Guerra (artista, crític i comissari independent) amb Fito Conesa (artista), Morir de Frío (col·lectiu), Caterina Almirall (El Passadís), Javier Rodrigo (Transductores), Ramon Parramon (Idensitat), Txuma Sánchez (Sala d'Art Jove) i Linda Valdés (Fundació Antoni Tàpies).

SIMPOSI EN EL MARC DEL FESTIVAL D'ART JOVE ARTEFACTO 14, ESPACIO LA GOTA DE LECHE, LOGROÑO

28 i 29 de novembre de 2014

Persona d'Hangar que va assistir: Joana Cervià

Hangar fou convidat a les Jornadas de Centros de Creación: en Busca de un Modelo Propio organitzat per l'associació sense ànim de lucre Casa de las Musas, plataforma per la creació d'un nou centre de creació artística a Logroño. Altres centres i projectes participants a les jornades van ser: Carpe Diem Arte e Pesquisa (Lisboa), Intermediae/Matadero (Madrid), Jazar (Pamplona) i ZAWP (Bilbao).

TALLER FÀBRIQUES, CREACIÓ I
RECERCA, FACTORIAL, BARCELONA

31 novembre 2014

Organitza: ICUB, Ajuntament de Barcelona

Persona d'Hangar que va assistir: Tere Badia

Tere Badia va conduir en el marc del Congrés Internacional de Fàbriques de la Creació Factorial organitzat per l'Institut de Cultura de Barcelona el passat novembre, un taller sobre recerca artística en contextos no normatius com són les fàbriques de la creació: quin és l'estat de la qüestió i quins són els reptes de futur.

DADES 2014

Xarxes de les que Hangar és membre: 6

9. XARXES

9.1 XARXAPROD

Xarxaprod és una associació que aglutina centres de producció d'arts visuals, públics i privats de tot Catalunya que ofereixen espais, recursos o serveis per a la producció artística contemporània. Des de l'any 2006 Xarxaprod ha desenvolupat un seguit de trobades i d'estratègies amb l'objectiu de dotar aquests espais de visibilitat, de compartir i optimitzar els recursos i el teixit productiu al servei dels artistes, de facilitar el diàleg amb altres agents i de reforçar la tasca davant de les administracions.

Els membres de Xarxaprod són entitats, projectes o plataformes que ofereixen recursos, mitjans i suport als processos de producció en l'àmbit de la creació. El marc de les relacions entre els membres es manté sota els principis d'ètica de la sostenibilitat i la reciprocitat de les relacions.

La funció de Xarxaprod és impulsar i promoure iniciatives i projectes de creació contemporània, i la seva voluntat és el servei públic; així com fomentar la reflexió sobre aquest sector i l'anàlisi de la situació actual de les polítiques culturals.

En aquests moments, Xarxaprod la componen més de vint-i-cinc membres. En la major part dels casos, han estat creats arran d'iniciatives privades i, per

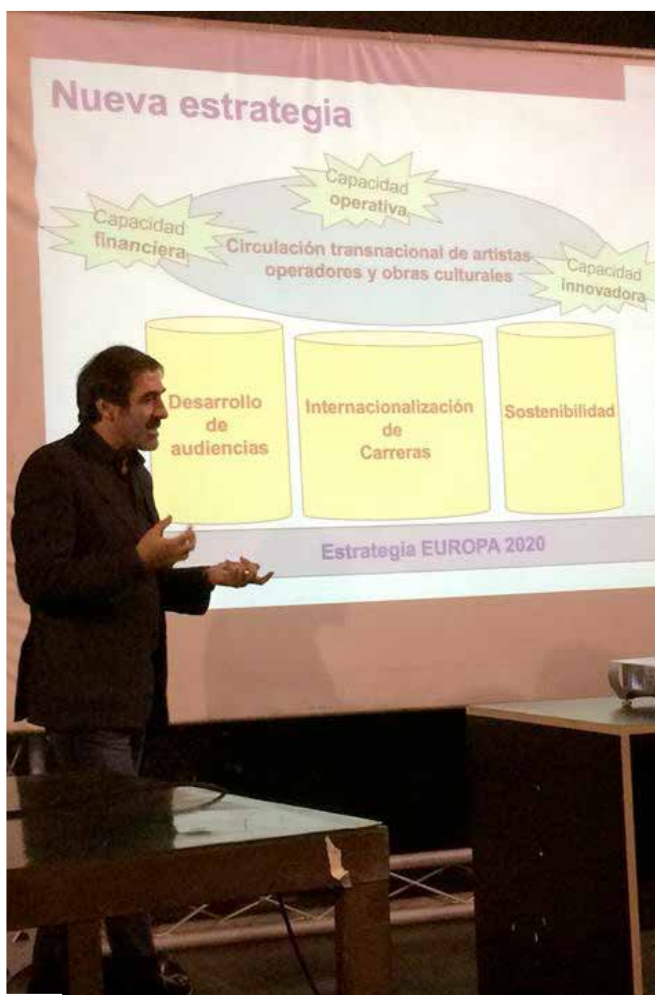
això, la distribució territorial és molt aleatòria. La majoria estan distribuïts en pobles i ciutats allunyats dels centres tradicionals de creació i, per tant, converteixen aquests espais en un referent obligat pel que fa a la dinamització cultural del país.

En el seu conjunt, tots els membres de Xarxaprod acaben esdevenint l'àmbit de treball de molts artistes i altres agents vinculats a les pràctiques artístiques contemporànies; i aporten enfocaments, metodologies i àmbits territorials suficientment diversos com per establir espais de treball complementaris.

Així mateix, aquests espais comporten l'apropament i la creació de nous públics i nous usuaris. Un dels seus objectius és aconseguir la complicitat de cada territori on són, que s'hi sentin representats i els entenguin com un valor afegit del què disposen, un motor generador de sinèrgies multidisciplinàries i experimentals que els activa, els estudia i els analitza, i que genera discursos propis.

Les línies que defineixen els membres de Xarxaprod són dins d'aquests paràmetres i comporten la disposició i l'oferiment d'eines per a la creació, com són: espais, recursos tècnics i

de gestió, formació, ajuts i beques, residències, mediació amb altres agents del territori, difusió i presentacions públiques, publicacions, o altres formats que es consideren oportuns per al foment de la producció artística contemporània.

Durant el 2014 Hangar ha format part de la Junta Directiva de Xarxaprod.

ACTIVITATS XARXAPROD 2014:

ASSEMBLEES, JORNADES I FORMACIÓ

- Maig 2014, assemblea ordinària realitzada a la Nau Ivanow el 16 de maig de 10'00h a 14'00h
- 17 i 18 de novembre 2014, Hangar. Assemblea extraordinària que inclou la celebració de la Jornada d'internacionalització (17 de novembre) amb la presentació Fonts de finançament per a projectes culturals transnacionals a càrrec d'Augusto Paramio, Responsable de la Oficina Europa Creativa - Cultura Secretaría de Estado de Cultura. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.
- 20 de desembre 2014 Nau Estruch. Assemblea ordinària i formació web Xarxaprod pels membres de la xarxa.

REUNIONS DE JUNTA I COORDINACIÓ

- 5 de febrer de 2014 a EART
- 3 d'abril de 2014 a EART
- 8 de maig de 2014 a Hangar
- 19 de juny de 2014 a EART
- 24 de juliol de 2014 a EART
- 4 de setembre de 2014 a Hangar
- 2 de octubre de 2014 a Hangar
- 12 de novembre de 2014 a EART

GRUPS DE TREBALL OBERTS

- Grup de finançament: Fernando de Nau Ivanow com a tresorer de Xarxaprod més Laura de BaumannLab, Clara de Nau Còclea, Pau de CeRCa, Jérôme de Homesesión i David de T Art Centre.
- Grup de treball preparació_proposta d'Art Motile, participants: Marta d'Art Motile, David Marin (Nau Ivanow i coordinador de Transibèrica), Ruth (ZWAP de Bilbao de Transiberica), Clara de Nau Còclea, Mireia de Jivar, Almúdena de Nau Estruch, Pau de CeRCa, Jérôme de Homessesion i Montserrat Moliner (coordinadora de Xarxaprod)

INTERLOCUCIÓ ENVERS LES
ADMINISTRACIONS, CONJUNTAMENT
AMB ALTRES XARXES I / O
PLATAFORMES DEL NOSTRE SECTOR

Reunions amb el sector

19 de juny de 2014 a EART

24 de juliol de 2014 a EART

25 de setembre de 2014 a TPK

Reunions amb el sector i ICV

9 de octubre de 2014_Parlament

**Reunions amb el Departament de Cultura
de la Generalitat de Catalunya**

7 de febrero de 2014 amb ICEC

24 de febrer de 2014 reunió amb

Departament de Cultura

5 de març de 2014 reunió CoNCA

24 d'abril de 2014 reunió amb

Departament de Cultura

PARTICIPACIÓ A:

- VII Simposi de l'APGC: Quines són les oportunitats de la Gestió Cultural?
22 i 23 de gener de 2014 a Barcelona

Taula Rodona I: El valor de la cultura versus el seu reconeixement social una mirada des del sector. Amb la participació de representants d'organitzacions i plataformes del sector; Montserrat Moliner, coordinadora executiva de la Xarxaprod; Cèsar Compte, gerent de l'Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya (APdC); Carme Clusellas, presidenta de l'Associació de Museòlegs de Catalunya (AMC) i Ramon Molins, president de l'Associació Professional de Teatre per a Tots els Públics (TTP).

- ER.VA#23 Finançament de projectes AV 26 de abril de 2014 a Conservas, Barcelona Presentació de la Xarxaprod.

- Intercanvis de Pràctiques entre Professionals, Artistes, Càrrecs Electes, Voluntaris i Ciutadans al Voltant de la Presència Artística en Territoris Rurals d'Europa" del 21 al 25 de maig de 2014, Le Favril, França. Trobada del programa Grundvig europeu d'aprenentatge continuat, acompanyant el Centre d'Art I Natura, a La Chambre d'Eau, Le Favril, regió Nord, França.

RESIDENCIAS EN RED

9.2. IBEROAMÉRICA

Residencias En Red Iberoamérica es va constituir el 2008 com una plataforma iberoamericana d'espais de recerca, producció i exhibició d'art i cultura contemporània, que estan vinculats principalment a través dels seus programes de residències.

Hangar ha estat membre de la xarxa des de la seva constitució.

Durant el 2014 s'ha aturat l'activitat de la xarxa degut a la manca de finançament de l'Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo – AECID. Tot i així, Hangar encara manté el contacte amb alguns dels seus membres com Taller 7 o Casa Tres Patios de Medellín, Colòmbia.

MAPA CREATIU DEL

9.3. POBLE NOU

Xarxa informal de col·laboració entre les entitats artístiques del Poblenou.

El mapa creatiu (<http://mapacreatiupn.org/es>) del Poble Nou és una iniciativa impulsada des de la Direcció de Serveis a les Persones del Districte de Sant Martí - Ajuntament de Barcelona que des de la primavera de 2010, ha volgut posar en relació diferents entitats del territori que tenien en comú el seu treball amb el camp de les arts visuals contemporànies.

9.4. FÀBRIQUES DE LA CREACIÓ

El programa Fàbriques de Creació es va posar en marxa l'any 2007 com a una iniciativa de l'Institut de Cultura de Barcelona per tal d'incrementar els equipaments culturals de la ciutat destinats a donar suport a la creació i la producció cultural. Les Fàbriques de Creació reforcen xarxes o teixits artístics preexistents però, a més, volen "fomentar la participació de la ciutadania en la creació de cultura i, per tant, fomenten la cohesió social" (del web <http://www.bcn.cat/fabriquesdecreacio/ca/>).

El programa inclou els següents equipaments: Fabra i Coats (Sant Andreu), Illa Philips (Sants - Montjuïc), La Seca (Ciutat Vella), La Escocesa (Sant Martí), La Central del Circ (Sant Martí), l'Ateneu Popular 9 Barris (Nou Barris), Hangar (Sant Martí), Nau Ivanow (Sant Andreu) i durant el 2014 s'han afegit l'Obrador de la Beckett (Poblenou) i La Caldera (Gràcia).

Durant el 2014 s'ha treballat en la graella definitiva per recollir els indicadors d'avaluació de les fàbriques de creació i s'han recollit les dades del 2013. Les fàbriques també han participat en el congrés internacional sobre Fàbriques de la Creació que va tenir lloc del 29 al 31 d'octubre a Barcelona. En el cas d'Hangar, Tere Badia, la directora del centre, va conduir el taller Fàbriques, Creació i Recerca.

9.5. ANELLA CULTURAL

L'Anella Cultural és un projecte basat en una xarxa d'equipaments culturals que pretén intensificar l'ús d'internet com a instrument de difusió, producció i intercanvi cultural tot facilitant la innovació de formats. No és un projecte construït al voltant de la tecnologia, sinó que explora com aquesta pot ajudar a millorar l'acompliment dels objectius tradicionals d'un equipament cultural. Es tracta d'una proposta pionera en l'àmbit dels projectes de recerca, innovació i desenvolupament (R+I+D), ja que és la primera vegada que es basa en les activitats culturals.

Aquest projecte és una iniciativa de la Generalitat de Catalunya, l'Institut de Cultura de Barcelona, la Fundació i2cat i la Xarxa de Municipis Transversal.

Durant el 2014 Hangar ha continuat sent membre de l'Anella Cultural.

9.6. PLATAFORMA 8 D'OCTUBRE

La Plataforma 8 d'octubre neix el 2012 fruit d'una intenció d'unir forces davant dels impagaments de les subvencions per a cultura de la Generalitat de Catalunya. Hangar és membre actiu de la plataforma i de la comissió de treball per desenvolupar eines d'autogestió.

“Tots els treballadors i treballadores del sector cultural ens estem mobilitzant, a través del grup #8octubre, per trobar una sortida a la situació de desemparament en la qual ens trobem. Pensem que aquesta és una situació que ens afecta a tots i totes, sense distinció de disciplina ni ocupació: estructures i artistes, tècnics i gestors, espais i usuaris, subvencionats i no subvencionats, amb llarga trajectòria i emergents, escènics, plàstics, audiovisuals... situació que porta a la destrucció del teixit cultural del territori i que anul·la el treball fet en els últims anys. Hem d'intentar ser molts, així que fem córrer la veu!!”

Extret de la web de la plataforma:
<http://8octubre.wordpress.com/about/>

Durant el 2014 Hangar ha participat a través de la plataforma 8 d'octubre diferents reunions amb grups parlamentaris i diverses associacions professionals.

9.7. C.A.i.R.E

CAiRE Clúster d'Art i Recerca Experimental es crea el juliol de 2015 a partir de l'impuls de quatre grups de recerca artística vinculats a universitats i un centre d'experimentació i producció artística, tots ells establerts a Catalunya. L'objectiu del clúster és assolir el reconeixement de la pròpia recerca artística com a generadora de coneixement sobre el món, reforçant el desenvolupament de línies de treball conjuntes entre els seus membres, assessorant polítiques públiques per a la I+D artística i obrint nous canals de difusió dels processos i resultats d'aquest tipus de recerca.

CAiRE és un òrgan independent, transversal i flexible que es gestiona a partir de la coordinació i optimització dels recursos i de la massa crítica que es genera a l'entorn dels seus membres. Al mateix temps CAiRE desenvolupa noves aliances estratègiques amb altres agents per tal de generar i atraure nou capital simbòlic, cultural, social i econòmic.

Els membres de CAiRE són: Hangar, centre de producció i recerca d'arts visuals; el grup de recerca Digidoc – Comunicació Interactiva, Universitat Pompeu Fabra; el grup de recerca Art, Arquitectura i Societat Digital, de la Universitat de Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat Internacional de Catalunya; el Grup de

Recerca en Estètica i Teoria de les Arts – G.R.E.T.A de la Universitat Autònoma de Barcelona; i el grup de recerca en Art, Ciència i Tecnologia – IMARTE de la Universitat de Barcelona.

Les activitats de CAiRE **durant el 2014** han estat:

- Col·laboració del grup de recerca IMARTE amb Hangar per l'acollida del Simposi Internacional: Art i Recerca. Metodologies Compartides en els Processos Artístics el 4 i 5 de desembre.
- Co-organització del congrés internacional Art Matters el 11 i 12 de desembre, entre el grup de recerca Art, Arquitectura i Societat Digital (Universitat de Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat Internacional de Catalunya) i Hangar.
- Presa de contacte amb PARSE Platform for Artistic Research Sweden. Reunió el 27 de novembre amb Jason E. Bowman, membre del grup de treball de PARSE a la Universitat de Göteborg, Suècia.

10. COMUNICACIÓ

Aquest any s'ha realitzat una anàlisi exhaustiva de la comunicació d'Hangar i s'ha creat el pla de comunicació integral, compost pel pla de comunicació interna, el pla de comunicació externa i el pla de senyalètica. La implementació de la majoria d'accions previstes tindran lloc en el 2015.

Amb aquest pla els **objectius generals** que es persegueixen són:

- Donar a conèixer l'activitat general del centre.
- Millorar la visibilitat dels projectes que es desenvolupen i dels artistes residents.
- Captar nous usuaris.
- Reforçar el sentit de pertinença a un projecte conjunt de la comunitat més propera: artistes residents, projectes residents, projectes de co-working, equip tècnic i membres del patronat.

Com a **objectius específics** cal tenir en compte:

- Revisar les eines de comunicació actuals (físiques i virtuals).
- Reforçar la imatge del centre.
- Interessar a finançadors privats.
- Generar una relació permanent amb els periodistes i mitjans de comunicació.
- Utilitzar els documents com a guia d'ús dels canals i eines de comunicació interna i externa.

En el pla de comunicació interna també s'han proposat una sèrie d'accions que ajudin a aconseguir els objectius proposats. Aquestes accions estan pendent d'aprovació per part del patronat.

A continuació es detallen les eines de comunicació interna que s'empren actualment i unes altres que haurien de posar-se en funcionament.

1. Mail (signatura unificada)
2. Directori de mails de contacte
3. Llistes de correu
4. Google Calendars
5. Bases de dades
6. Actes de reunions
7. Protocol d'emmagatzematge i control d'informació per a memòria anual i notícies
8. Manual d'acolliment d'artistes
9. Cartes i Plantilles
10. Servei d'emmagatzematge d'arxius online
11. Dispositiu d'emmagatzematge de dades (HD)
12. Càmera de fotos
13. Calendari mensual d'activitats imprès
14. Pissarra situada a l'oficina

Pel que fa a la comunicació externa s'han analitzat les eines i canals en ús i s'han realitzat una sèrie de propostes i accions de millora sobre la base dels objectius marcats.

Hangar té una sèrie d'eines de comunicació externa en format imprès, digital i presencial:

- La pàgina web, www.hangar.org (en català, castellà i anglès).
- Calendari d'activitats d'Hangar ([web hangar.org](http://web.hangar.org) + www.graf.cat).
- Llistes de correu.
- Newsletter d'activitats i altres notícies relacionades amb el centre.
- Inclusió del logo d'Hangar en les comunicacions que deriven de les activitats que duen a terme tots els artistes residents al centre i els usuaris dels serveis.
- Memòria anual del centre on hi ha un recull de premsa i un dossier dels diferents flyers i altres suports de comunicació escrita. La memòria es publica en català i castellà, es penja de la pàgina web i s'envia a diferents organismes i institucions.
- Participació en nombroses taules rodones, reunions, jornades, trobades nacionals i internacionals on s'explica la funció d'Hangar i es fa comunicació pública del centre.
- Participació activa en diferents entitats associatives veïnals (Coordinadora d'entitats del Poble Nou, Associació de Veïns del Poblenou...) per tal de fer visible Hangar i participar de les diferents activitats i preses de decisions en el context més immediat.
- Presència en premsa escrita i en altres mitjans.

- Presència a les xarxes socials.
- Mediabase de creació pròpia.
- Wiki de documentació.

Pel que fa al disseny de les newsletters, s'ha treballat en un model de plantilla amb una mateixa línia gràfica i sobre la base del disseny de la pàgina web pels diferents tipus de continguts perquè les newsletters siguin més atractives a nivell visual i la informació sigui més visible. En l'actualitat, les newsletters es realitzen amb un text pla i negretes.

Els continguts i freqüència de les newsletters s'han estructurat de la següent manera:

Agenda Mensual (NEW)

- Aquesta newsletter conté les activitats que es realitzen en les instal·lacions d'Hangar ordenades per ordre cronològic.
- Data d'enviament: el primer dia laborable del mes
- Periodicitat: mensual

Newsletter general (HEY)

- Conté les activitats que es realitzen al centre però també una altra sèrie de continguts d'interès per als usuaris d'Hangar i la comunitat artística.
- Data d'enviament: a mitjans de cada mes.
- Periodicitat: Mensual
- Els continguts s'agrupen en els següents apartats:

- a. Notícies dels artistes residents
- b. Notícies dels projectes residents
- c. Activitats i tallers
- d. Recerca
- e. Dijous oberts
- f. Beques i convocatòries
- g. Presentacions a la Sala Ricson d'Hangar
- h. Hangar sonor
- i. Altres notícies

Newsletters especials **(WOW)**

- Són newsletters que s'envien quan hi ha una notícia per destacar perquè ens interessa donar-li més visibilitat. Per exemple, Tallers Oberts, Programació de tallers trimestrals, etc. S'envia de manera puntual sobre la base del calendari de la resta d'enviaments.
- Data d'enviament i periodicitat: puntual

Newsletter de beques i convocatòries **(CALL)**

- S'envien també amb caràcter puntual quan hi ha processos oberts per sol·licitar beques o convocatòries. S'envia de manera puntual sobre la base del calendari de la resta d'enviaments. S'envia una quan s'obren les convocatòries i després dos recordatoris específics com a mínim.
- Data d'enviament i periodicitat: puntual

Pel que fa a les xarxes socials s'ha realitzat una anàlisi on calen destacar els següents punts:

- Basant-nos en dades de Facebook, l'impacte d'Hangar és fort en usuaris de Barcelona, però bastant baix en altres ciutats d'Espanya (solament es pot destacar Madrid amb 241 usuaris).
- Les notícies que generen més activitat són les que inclouen fotografies. Pel que és molt recomanable fotografiar les activitats que tenen lloc al centre i acompanyar les notícies per una fotografia o cartell.
- Les notícies sobre beques i convocatòries tenen molt bon acolliment, seguida de les activitats dels residents i tallers.
- Twitter és la millor eina per aconseguir que els nostres seguidors recomanin els nostres continguts i difonguin les notícies.
- S'ha eliminat el perfil personal d'Hangar a Facebook. Ja solament existeix la fan page que no té límit de seguidors i ofereix estadístiques d'impacte de notícies i evolució de seguidors.
- Es destaca la importància d'oferir contingut "visual" en xarxes socials, sobretot Facebook i Instagram. En mostrar fotos es transmet la imatge de centre obert i dinàmic. L'impacte visual és molt alt i això també serveix per fer crònica (visual) de les activitats o visites del centre. També dona a conèixer l'espai i l'ambient. Per això s'utilitza Instagram per publicar fotos de les activitats i es linka a Facebook i Twitter.

- No existeix compte a YouTube i no és necessari perquè ja existeix un compte a Vimeo, en el qual no hi ha publicitat.
- S'han creat esdeveniments a Facebook de les principals activitats que es desenvolupen en Hangar. 1-2 al mes com a màxim.
- Es generen un màxim 1-2 notícies per dia a Facebook i 5 a Twitter.

A continuació s'assenyalen algunes dades d'interès de l'any 2014:

Pages

PAGE URL	PAGEVIEWS ▼	UNIQUE PAGEVIEWS	BOUNCE RATE	AVG. TIME ON PAGE	EXIT RATE	AVG. GENERATION TIME
es	56872	46318	59%	1 min 5s	46%	1.9s
news	14055	12252	76%	1 min 3s	68%	2.19s
convocatoria-internacional-per-realitzar-estades-a-la-residencia-per-a-artistes-dhar	3150	2802	80%	50s	82%	2.41s
beca-baden-wurttemberg-catalonia	1000	912	80%	1 min 10s	77%	2.33s
catala-es-el-universo-una-simulacion-supercompensacion-mundo-material-y-estetic	840	664	73%	1 min 43s	77%	2.3s
curs-dandres-duque-el-cine-ensayo-o-la-forma-peligrosa-de-mezclar-lo-personal-co	623	560	84%	1 min 24s	83%	2.02s
taller-de-fotografia-cazadores-de-luz-fotosintesis-mecanica	403	344	78%	1 min 7s	81%	2.24s
open-call-for-membrana-residency-for-artistic-interface-criticism	383	328	78%	1 min 27s	78%	2.07s
convocatoria-oberta-sol-licitud-de-taller	381	311	79%	41s	15%	1.81s
taller-diniciacio-a-arduino	352	303	65%	40s	73%	2.05s
catala-taller-de-programacio-creativa-amb-processing	332	301	72%	1 min 16s	50%	2.13s
taller-introduccion-al-cine-en-directo-y-hecho-a-mano-a-cargo-de-cris-blanco	266	230	75%	1 min 16s	58%	2.07s
taller-para-performance-a-cargo-de-joan-morey	256	222	74%	1 min 13s	60%	2.09s
arduino-workshop-by-alex-posada	213	183	70%	1 min 54s	46%	1.84s
open-thursdays-barcelona-smartcitizen-meetings	200	166	59%	1 min 20s	63%	1.75s
taller-construeix-la-teva-impressora-3d-reprap	199	181	80%	26s	87%	2.2s
taller-dintroduccio-al-col-lodio-humit	164	147	88%	31s	97%	2.27s
catala-victor-jaenada-participa-a-lexposicio-sekw-a-la-galeria-cyan	126	114	78%	1 min 29s	68%	2.09s
espanol-taller-con-yamandu-canosa-dibujos-breves	119	108	87%	35s	82%	2.15s

Notícies més visitades i temps de permanència

AVALUACIÓ DE LES DADES 2014

A continuació s'assenyalen algunes dades d'interès de l'any 2014:

Durant 2014 ha augmentat el nombre de subscriptors als diferents canals de comunicació d'Hangar, al mateix temps que des de l'àrea de comunicació s'ha continuat treballant per obrir altres canals que arribin a nous públics.

COMUNICACIÓ ELECTRÒNICA

Visites al web

Nombre de visites: 75.000 aprox.

Idioma

Castellà: 56.872

Català: 17.540

SUBSCRIPCIONS (24/11/14)

Newsletter 5.500

Facebook 4.222

Twitter 7.603

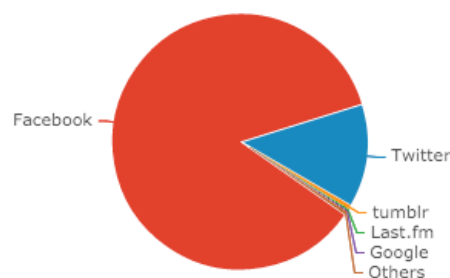
Instagram 1.290

Vimeo 2

Linkedin 225

Social Networks

— Visits

Visites procedents de xarxes socials

PRESÈNCIA ALS MITJANS

- Tàpies és Viu, Joana Hurtado Matheu, Cultura/s 607, La Vanguardia, 5 de febrer de 2014.
Article sobre l'exposició dels artistes residents d'Hangar a la Fundació Tàpies.
- Entrevista a Tere Badia, directora d'Hangar, per Jone Alaitz a la revista online Input <http://input.es/output/badia/>, publicat el 5 de febrer de 2014.
- Ordenadores Hechos en Casa, Carmen Jané, El Periódico, 21 abril 2014.
Article sobre artesanía digital on s'entrevista als tècnics del Laboratori d'Interacció d'Hangar.
- Diseño su Propio Chip, C.J. El Periodico, 21 abril 2014. Article sobre el projecte Smart Citizen desenvolupat a Hangar.
- The role of Art in the Transformation of Society. Interview with Tere Badia i Maria Ptqk, Stela Veciana, juliol 2014.
Entrevista a Tere Badia, directora d'Hangar, sobre els programes de recerca artística del centre.
- O futuro vê-se da Cooperativa dos Pedreiros, Inês Nadais, Publico (Portugal), 24 d'octubre de 2014.
Article sobre l'exposició Technical Unconscious del projecte Soft Control en la qual han participat els artistes residents d'Hangar Giuliana Racco i Matteo Guidi.
- Fàbriques que Produeixen Art i Transformen la Ciutat, J.M. Martí Font, Cultura/s 645, La Vanguardia, 29 octubre 2014.

Article sobre les fàbriques de creació en motiu del congrés internacional Factorial.
- Artists Without Borders. Hangar: a Conceptual Axis of Artistic Creation, Natasha Drewnicki, Minus Magazine #1, 2014.

Article sobre Hangar i el treball dels artistes residents Giuliana Racco i Matteo Guidi.
- Coneix a les Persones que hi Treballen i Coneix les Seves Propostes. 2 referències a Hangar amb fotos. Publicació de fab@bcn
- International Artist-in-Residency Online English/Chinese Database. Publicación online: <http://artres.moc.gov.tw/index.php> Ministeri de Cultura de Taiwan.
- Factories of Creation, Iñaki Barco, Revista Barcelovers, winter 2014. Article sobre les fàbriques de creació a Barcelona.

11. DADES 2014

AGENTS, ENTITATS I ESPAIS AMB QUE

11.1. HANGAR HA COL·LABORAT DURANT 2014

TOTAL: 47 AGENTS, ENTITATS I ESPAIS

UNIVERSITATS

TOTAL: 6

Col·laboracions en marxa:

- Universitat de Barcelona, Facultat de Belles Arts

a) Màster d'Art Sonor: Conveni per a la impartició d'una assignatura del màster per part d'Hangar Sonor, presentacions dels treballs dels alumnes del màster i realització de seminaris del màster en els espais d'Hangar.

b) Màster de Producció i Recerca Artística: Conveni de pràctiques.

- Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (conveni): Conveni pel desenvolupament de projectes de recerca conjunts, la creació d'un banc d'hores d'intercanvi de treball entre els tècnics d'ambdues entitats i la col·laboració en la programació i realització

de seminaris, tallers i workshops.

- UPF (Barcelona) - Màster Arts Digitals: Conveni per a l'intercanvi d'activitats, presentacions i investigadors.

- Facultat de Belles Arts de la Universitat do Porto, Porto (Portugal): Partner del projecte europeu Soft Control. Invitació dels artistes residents a Hangar Giuliana Racco i Matteo Guidi a participar a l'exposició Technical Unconscious.

- Universitat Oberta de Catalunya – UOC, Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicacions: Conveni per a acollir a investigadors de la universitat en residència a Hangar per al desenvolupament de projectes de recerca conjunts.

- BAU Centre Universitari de Disseny: Conveni per desenvolupar projectes conjunts de recerca i experimentació adreçats al disseny.

CENTRES DE RECERCA

TOTAL: 2

- Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona: partners associats d'Hangar pel projecte europeu Soft Control.
- Laboratori Pluripotencial de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona: col·laborador pel desenvolupament del projecte de recerca en residència a Hangar en el marc del programa Spring Sessions#3.

FUNDACIONS

TOTAL: 3

- Fundació Guifi.net: Suport tècnic a Hangar a nivell de connectivitat.
- Fundació i2Cat: Facilitació d'infraestructura per projectes de recerca tecnològica.
- Fundació Banc Sabadell.

COL·LECTIUS I PROJECTES

TOTAL: 9

- Befaco: Participació en el programa Hangar Sonor.
- Minipimer.tv: Col·laboració en el desenvolupament de projectes de recerca i participació en els Dijous Oberts d'Hangar.
- Hamaca: Inclusió dels artistes residents a Hangar en el catàleg d'Hamaca.
- Faboratory: Projecte resident a Hangar. Tallers de fabricació digital.
- Constelaciones: Inici del projecte amb el barri Constelaciones Poble Nou.
- Tallers Oberts Poblenou: Participació en l'organització i l'esdeveniment.
- Tallers Oberts Barcelona: Participació en l'esdeveniment.
- Dorkbot Barcelona: Co-organització de l'esdeveniment.
- Associació d'Artistes Visuals de Catalunya - AAVC: Conveni de cessió d'espai per a l'oficina de l'AAVC.

XARXES

TOTAL: 6

- Anella Cultural: Membre de la xarxa. Suport tècnic a Hangar a nivell de connectivitat.
- Fàbriques de la Creació: Membre de la xarxa. Participació en les reunions.
- Xarxaprod: Membre actiu de la xarxa i membre de la Junta Directiva. Participació a les assemblees, jornades i les comissions de treball.
- Mapa creatiu: Membre de la xarxa.
- 8 octubre: Membre actiu de la xarxa i participació en les comissions de treball.
- Clúster per a l'Art i la Recerca Experimental
- CAiRE: Membre del grup impulsor.

CENTRES DE PRODUCCIÓ I
EXPERIMENTACIÓ ARTÍSTICA

TOTAL: 7

- L'Escocesa, Barcelona: Col·laboracions puntuals.
- Nau Ivanow, Barcelona: Col·laboracions puntuals.
- CIANT, Praga (República Txeca): Partner projecte europeu Soft Control i del projecte Remote Presence presentat a la convocatòria Cultura 2007 - 2013.
- RIXC, Riga (Latvia): Partner

projecte europeu Soft Control.

- KIBLA, Maribor (Eslovènia): Coordinador del projecte Soft Control i partner del projecte Remote Presence presentat a la convocatòria Cultura 2007 – 2013.
- El NIU: Col·laboració per a dur a terme un programa sonor.
- ZKM, Karlsruhe, Alemanya.

RESIDÈNCIES

TOTAL: 3

- Grey Project Studios, Singapur: Beca d'intercanvi Singcat.
- MMSU, Rijeka, Croàcia: Beca d'investigació per a un artista resident als tallers d'Hangar.
- Kunststiftung de Stuttgart i Württembergischer Kunstverein, Stuttgart, Alemanya: Beca d'intercanvi Hangar – Goethe Institut –
²Departament de Cultura Generalitat de Catalunya.

FESTIVALS I ESPAIS DE DIFUSIÓ

TOTAL: 9

- La Capella (Barcelona): Gestió econòmica de projectes de Barcelona producció.
- Sala d'Art Jove de la Generalitat de Catalunya (Barcelona): Co-producció dels projectes

- dels artistes que exposen a la sala.
- Muestra Marrana (Barcelona):
Acolliment de l'esdeveniment.
  - GUTTER FEST (Fira de l'Autoedició):
Acolliment de l'esdeveniment.
  - Dom Omlne, Belgrad (Sèrbia):
Partner del projecte Soft Control.
  - MMSU, Rijeka (Croàcia): Partner
del projecte Soft Control.
  - OZON gallery, Belgrad (Sèrbia):
Partner del projecte Soft Control.
  - KGLU, Slovenj Gradec (Sèrbia):
Partner del projecte Soft Control.
  - Fundació Tàpies: Col·laboració per a
la realització de l'exposició dels artistes
residents a Hangar Factotum.

ALTRES

TOTAL: 2

- Associació de Veïns del Poblenou:
Participació a les trobades.
- Comissió d'equipaments del Poble
Nou: Participació a les trobades.

11.2. CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

TOTAL: 20

ACTIUS DURANT 2014

TOTAL: 17

- Fundació Guifi.net (conveni signat el 2011): Suport tècnic a Hangar a nivell de connectivitat (revisades les condicions al desembre de 2014).
- Hamaca: Cessió d'espai d'oficina i inclusió dels artistes residents d'Hangar al catàleg d'Hamaca.
- Idensitat: Cessió d'espai d'oficina.
- Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (conveni signat el 2011): Desenvolupament de projectes conjunts de recerca aplicada.
- Sala d'Art Jove de la Generalitat de Catalunya: Co-producció de projectes de la programació de la sala.
- Universitat de Barcelona (conveni signat el 2011): Conveni de pràctiques.
- Universitat Pompeu Fabra: Màster d'Arts Digitals (conveni signat el 2011): Residències de recerca d'estudiants, programa de pràctiques, seminari sobre investigació i producció artística.
- Grau en Enginyeria de Sistemes Audiovisuals (conveni signat el 2012): Programa de pràctiques.
- Grau en Comunicació Audiovisual (conveni signat el 2012): Programa de pràctiques.
- Universitat de Barcelona: Grau en Història de l'art (conveni signat el 2011): Programa de pràctiques.
- Màster en estudis avançats d'Història de l'art (conveni signat el 2011): Programa de pràctiques.
- Universitat Autònoma de Barcelona (conveni signat el 2011): Programa de pràctiques.
- Grau en Història de l'art.
- SAE Institute (conveni signat el 2012): Programa de pràctiques.
- Befaco (conveni signat el 2013): Projecte resident a Hangar a canvi del servei obert de laboratori sonor.
- Laboratory (conveni signat el 2013): Projecte resident a Hangar a canvi del servei obert de laboratori de fabricació digital.
- ESDI, Escola Superior de Disseny – Universitat Ramon Llull (conveni renovat el 2014): Programa de pràctiques.
- Escola Massana, Centre d'Art i Disseny – Universitat Autònoma de Barcelona (conveni renovat el 2014): Programa de pràctiques.

NOUS CONVENIS SIGNATS AL 2014

TOTAL: 3

- Universitat Oberta de Catalunya – UOC, Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicacions (conveni signat el 2014): Conveni per a acollir a investigadors de la universitat en residència a Hangar per al desenvolupament de projectes de recerca conjunts.
- BAU Centre Universitari de Disseny (conveni signat el 2014): Conveni per desenvolupar projectes conjunts de recerca i experimentació adreçats al disseny.
- Associació d'Artistes Visuals de Catalunya - AAVC (conveni signat el 2014): Conveni de cessió d'espai per a l'oficina de l'AAVC.

ALTRES CONVENIS VIGENTS SENSE

ACTIVITAT ESPECÍFICA AL 2014

TOTAL: 3

- Universitat Politècnica de València - Màster Oficial en Arts Visuals i Multimèdia (conveni signat el 2011).
- Grup de Recerca Cos i Textualitat de la Universitat Autònoma de Barcelona (conveni signat el 2010): Acollida del seminari Corpografies.
- Fundació Kreanta (conveni signat el 2011): Presentacions d'Hangar a Colòmbia i residència d'una docent de la Universitat de Medellín a Hangar.

11.3. USUARIS

TOTAL: **5.876**

ARTISTES RESIDENTS ALS TALLERS

TOTAL: **36** (NO S'INCLOUEN
ELS ARTISTES BECATS)

ARTISTES BECATS

TOTAL: **7**

D'HANGAR A FORA: **2** (LES RESIDÈNCIES
BECADES ES DURAN A TERME DURANT 2015)
DE FORA A HANGAR: **5**

ARTISTES INTERNACIONALS EN RESIDÈNCIA

TOTAL: **9**

RESIDÈNCIES DE PRODUCCIÓ

TOTAL: **3**

RESIDÈNCIES DE RECERCA

TOTAL: **4**

PROJECTES RESIDENTS

TOTAL: **7**

- Hamaca
- Minipimer.tv
- Idensitat
- Befaco
- Laboratory
- Constelaciones
- Grup de Recerca Multifocal

ASSISTENTS A LES ACTIVITATS

TOTAL: **2.634**

- Formació contínua: 169
- Workshops artist2artist: 92
- Dijous Oberts: 675
- Hangar Sonor: 760
- Aterratges: 908
- Arxiu Dossiers: 30

USUARIS DELS SERVEIS DE
LLOGUER (JORNADES D'ÚS)

TOTAL: **2.982**

- Lloguer de material: 2.110
- Lloguer d'espais: 872

USUARIS DELS SERVEIS DEL LABORATORI D'IMATGE DIGITAL (JORNADES D'ÚS)

TOTAL: **159 JORNADES**

- Autoedició: 107 usuaris
- Plotter: 52 impressions

VISITES COMENTADES A HANGAR

TOTAL: **35** (LES VISITES AMB MÉS
D'UNA PERSONA COMPTEN COM A 1)

L'interès de conèixer Hangar in situ, els tallers dels artistes, el funcionament dels diferents serveis i els seus espais de producció, s'estén des de les escoles d'art i disseny a les Universitats de Belles Arts així com a agents culturals o artistes de les diferents disciplines en el marc de les arts visuals i interdisciplinars.

Al llarg del 2014 han estat moltes les sol·licituds de visites i trobades. A continuació se'n fa un resum mensual:

GENER

- ESDI estudiants d' Estètica Digital.
- IED (Instituto Europeo de Diseño) alumnos dels Masters en Design Management i Fashion Management.

- Marcos García, Medialab Prado.
- Valentina Bazzarin, investigadora cultural.

FEBRER

- Pilar Calderon, professora de filosofia del disseny amb un grup de 17 estudiants d'arquitectura nord-americans.
- L'artista Gerard Rubio i professor d'ESDI amb un grup d'estudiants.
- Estudiants del Màster de Recerca en Disseny d'EINA.

MARÇ

- Personal de l'organització East Street Arts de Leeds, Anglaterra.
- Estudiants de l'Escola Bau, tres grups diferents de 50 alumnes cada un repartits en 3 jornades diferents.
- Estudiants de l'Escola Massana en l'especialitat d'escultura.
- Grup Parlamentari Comissió Cultura, Ajuntament de Barcelona.

ABRIL

- Estudiants d'escultura de l'Escola Massana.
- Grup d'alumnes d'ESADE.
- David Ellis, artista visual.
- Estudiants de Cultura Audiovisual II BAU- Centro Universitario de Diseño de Barcelona.
- Estudiants de la Nordik Art Association de Suècia.
- Alumnes de la Facultat de Belles Arts de Barcelona.

MAIG

- Participants dels Seminaris d'Artistes i Productors Culturals de la Facultat de Belles Arts de Barcelona.
- Alumnes de l'Escola Bau.
- Alumnes de l'escola IED - Instituto Europeo de Diseño.

JULIOL

- Gestors culturals de Moscó del Creative Moscow Centre.
- Alumnes de l'Institut Quatre Camins del projecte En Residència.

SETEMBRE

- Alumnes de Gestión del Patrimonio Cultural de la Universitat de Barcelona.
- Artista del kazakshtan
- Alumnes de Gestió del Patrimoni Cultural de la Universitat de Barcelona.

OCTUBRE

- Alumnes de l'Institut Quatre Camins de l'assignatura de fotografia.
- Estudiants d'arquitectura pel projecte final de carrera.
- Jenni Nurmenniemi, HIAP, Hèlsinki, Finlàndia.

NOVEMBRE

- Alumnes d'Estètica i Teoria de l'Art del Grau en Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra.

DESEMBRE

- Job Ramos amb alumnes de Taller de Creació 3 de l'itinerari d'imatge de Belles Arts, Universitat de Barcelona.
- Visita+trobada amb Marta Huguet per la creació d'un centre similar a Hangar.
- Visita+trobada amb Claire Raumon, galerista i comissària.
- Adai Suriñach, alumne de Batxillerat que està fent el seu treball de recerca sobre les Fàbriques de la Creació.
- Júlia Madriles, alumne de la carrera de Mestre d'Educació Primària de la Universitat de Barcelona que està fent un treball sobre Hangar per l'assignatura de Plàstica.
- Adrew Graham, artista resident a Homesession.

11.4. COMUNICACIÓ ELECTRÒNICA

Visites a la web

Nombre de visites: 74.500 aprox

Idioma

Castellà: 56.872

Català: 17.540

Subscripcions

TOTAL: **18.842**

- Newsletter d'Hangar: 5.500 subscriptors.
- Twitter: 7.603 seguidors
- Facebook: 4.222 amics
- Instagram: 1.290
- Vimeo: 2
- Linkedin: 225

11.5. PRODUCCIONS I PROJECTES

TOTAL: 18

Produccions dels laboratoris: 15

Projectes de recerca: 3

11.6. FINANÇADORS

TOTAL: 4

Públics

- CoNCA: Genèrica activitats.

- ICUB: Genèrica activitats.

- Comissió Europea Programa Cultura: Específica

- Projecte Soft Control i Projecte P.I.P.E.S.

Privats

Fundació Banc de Sabadell: Específica

- activitats artistes residents

11.7. COL·LABORADORS

TOTAL: 4

- EPSON

- MORITZ

- Melon District

- CDMON (fins octubre de 2014)

HANGAR.
ORG

fundació privada
aavc

